

ชุมชนะฮ์และบทชิกริต่างๆ
ในชีวิตประจำวันของท่านนบี
คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม

ผู้แต่ง

ดร.อับดุลลอฮ์ บิน สะมูด อัลฟุร็อยห์

คำนิยม

ศาสตราจารย์ ดร.คอลิด บิน อะลีย์ อัลมุชชัยกีฮ์

คุณนะฮ์และบทชีกิรต่างๆ ในชีวิตประจำวันของท่านนบี

ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม

อัลลอฮ์ อัชชะวะญูล ได้ตรัสในสะดีษะกุดษีย์ว่า:

“และบ่าวของข้ายังคงแสวงหาความใกล้ชิดกับข้า

ด้วยการปฏิบัติสิ่งที่เป็นคุณนะฮ์จนข้ารักเขา”

ผู้แต่ง

ดร.อับดุลลอฮ์ บิน สะมูด อัลฟุร็อยห์

คำนิยม

ศาสตราจารย์ ดร.คอลิด บิน อะลีย์ อัลมุฮ์ซัยกี

อนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในการอ้างอิงจากหนังสือ (แจกจ่าย เผยแพร่
แปลสู่ภาษาอื่น) โดยไม่บิดเบือนหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาเดิม

หนังสือเล่มนี้ได้รับการแปลมาแล้วมากกว่าสิบภาษา

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

สารบัญ

บทนำ

เรื่อง	หน้า
◆ บทนำ	21
◆ อารัมภบท	22
▶ ความหมายของ “อัสซุนนะฮ์”	22
▶ การเอาใจใส่ของชาวสะลัฟต่ออัสซุนนะฮ์	23
▶ ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามซุนนะฮ์	24

ซุนนะฮ์ที่กำหนดเวลา

เรื่อง	หน้า
◆ หนึ่งใน: เวลาก่อนรุ่งอรุณ	28
◆ ส่วนที่หนึ่ง	28
① การแปร่งฟันด้วยไม้ซิวาก	28
② อ่านบทชักริขณะตื่นนอน	29
③ เอามือลูบใบหน้า	29

เรื่อง	หน้า
④ มองขึ้นไปยังท้องฟ้า	29
⑤ อ่านสิบอายะห์สุดท้ายของซูเราะฮ์ อาละอิมรอน	29
⑥ ล้างมือสามครั้ง	30
⑦ สูดน้ำเข้าจมูกแล้วสั่งออก ทำซ้ำสามครั้ง	30
⑧ อาบน้ำละหมาด	30
▶ ชุมนะฮ์ต่างๆ ในการอาบน้ำละหมาด	31
① แปรงฟัน หรือถูไม้ซิวาก	31
② กล่าว บิสมิลลาฮ์	32
③ ล้างมือทั้งสองสามครั้ง	32
④ ล้างมือและเท้าจากข้างขวาก่อน	32
⑤ บ้วนปากและสูดน้ำเข้าจมูก	32
⑥ การกลั้วคอและสูดน้ำเข้าจมูกลึกๆ สำหรับผู้ไม่ถือศีลอด	33
⑦ การบ้วนปากกับการสูดน้ำเข้าจมูกจากน้ำฝามือเดียวกัน	33
⑧ วิธีการการเช็ดศีรษะตามชุนนะฮ์	33
⑨ ล้างอวัยวะแต่ละอย่างจำนวนสามครั้ง	34
⑩ อ่านดุอาอ์หลังอาบน้ำละหมาดเสร็จ	34

เรื่อง	หน้า
◆ ส่วนที่สอง: การละหมาดกียามุลลัยล์และละหมาดวิตร์ มีแบบ อย่างของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม อยู่หลายประการ	36
① ซุนนะฮ์ให้ละหมาดกียามุลลัยล์ในเวลาที่ดีที่สุด	36
② ซุนนะฮ์ให้ละหมาดสิบเอ็ดร็อกอะฮ์	38
③ ซุนนะฮ์ให้เริ่มละหมาดกียามุลลัยล์ด้วยสองร็อกอะฮ์สั้น ๆ	38
④ ซุนนะฮ์ให้อ่านดุอาอ์อิศตีฟต่าห์ในละหมาดกียามุลลัยล์ ตามที่มี หลักฐานปรากฏดังต่อไปนี้	39
⑤ ซุนนะฮ์ให้ยืนนาน ๆ รุกู้อ่าน ๆ ซุกูตนาน ๆ และในทุก ๆ อิริยา บตให้มีความนานเท่ากัน	40
⑥ การอ่านอัลกุรอานในละหมาดมีซุนนะฮ์ดังนี้	40
⑦ ซุนนะฮ์ให้สลามทุก ๆ สองร็อกอะฮ์	41
⑧ ซุนนะฮ์ให้อ่านซูเราะฮ์ที่กำหนดในสามร็อกอะฮ์สุดท้าย	41
⑨ ซุนนะฮ์ให้อ่านกุนูตบางครั้งในละหมาดวิตร์	42
⑩ ขอดุอาอ์ในช่วงหนึ่งส่วนสามสุดท้ายของคืน	43
⑪ เมื่อให้สลามออกจากละหมาดวิตร์เสร็จแล้ว ซุนนะฮ์ให้กล่าวว่า “ซุบฮานัล มะลิกิล กุดดูซ” สามครั้ง และครั้งที่สามกล่าวดังกว่า สองครั้งแรก	43
⑫ ซุนนะฮ์ให้ปลุกครอบครัวมาละหมาดกียามุลลัยล์	44
⑬ ซุนนะฮ์ให้ผู้ละหมาดกียามุลลัยล์ปฏิบัติอย่างผ่อนคลาย เพื่อ รักษาความคชอุ(การมีสมาธิ)ในละหมาด	44
⑭ ผู้ใดพลาดจากการละหมาดกียามุลลัยล์ในตอนกลางคืน มีซุน นะฮ์ให้ละหมาดทดแทนในตอนกลางวันเป็นจำนวนคู่	45

เรื่อง	หน้า
◆ เวลารุ่งอรุณ	46
▶ การอะซาน	46
① กล่าวตามผู้อะซาน	46
② กล่าวบทชิกิรินี้หลังชะฮาดะฮ์ทั้งสองในอะซาน	47
③ การกล่าวเศาะละวาตแก่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม หลังเสร็จสิ้นการอะซาน	47
④ อ่านดุอาอ์หลังเสร็จสิ้นการอะซาน	48
⑤ ดุอาอ์อื่นๆ หลังอะซาน	48
▶ ละหมาดซุนนะฮ์ของละหมาดศุบห์	49
① การละหมาดซุนนะฮ์รอวาติบที่บ้านประเสริฐที่สุด	49
② ซุนนะฮ์รอวาติบที่เน้นหนักที่สุด	49
▶ การไปมัสญิด	51
① ซุนนะฮ์ให้ไปมัสญิดตั้งแต่เนิ่น ๆ	51
② ออกจากบ้านโดยมีน้ำละหมาด เพื่อให้ทุกก้าวเดินถูกบันทึกความดี	51
③ จะต้องออกไปสู่การละหมาดด้วยความสงบนิ่งและสุขุม	52
④ ก้าวเข้ามัสญิดด้วยเท้าขวา และออกจากมัสญิดด้วยเท้าซ้าย	52
⑤ กล่าวดุอาอ์ตอนเข้าและออกจากมัสญิด	52
⑥ ละหมาดสองร็อกอะฮ์ให้เกียรติมัสญิดก่อนนั่ง	53

เรื่อง	หน้า
⑦ แถวที่ประเสริฐที่สุดสำหรับผู้ชายคือแถวแรก และแถวที่ดีที่สุดสำหรับผู้หญิงคือแถวสุดท้าย	53
⑧ ชุมนนะฮ์ให้มะอ์มูมใกล้อิมามมากที่สุด	54
▶ ชุมนนะฮ์ต่างๆ ในละหมาด:	55
◆ เขตกัน มีชุมนนะฮ์ดังต่อไปนี้:	55
① มีชุมนนะฮ์ให้กันเขต	55
② ชุมนนะฮ์ต้องยืนใกล้เขตกัน	56
③ ชุมนนะฮ์ให้ขวางผู้ที่จะเดินผ่านหน้าผู้ละหมาด	56
④ ชุมนนะฮ์ให้ถูพื้นด้วยซิวกทุกเวลาละหมาด	57
◆ ระหว่างยืนในละหมาดมีชุมนนะฮ์ดังต่อไปนี้:	57
① ยกมือทั้งสองข้างขณะดักบีเราะตุลอิห์รอม	57
② ชุมนนะฮ์ให้ยึดนิ้วขณะยกมือทั้งสอง	58
③ ชุมนนะฮ์ให้ยกมือทั้งสองถึงจุดที่มีชุมนนะฮ์ให้ยก	58
④ ชุมนนะฮ์สำหรับผู้ละหมาดที่จะต้องวางมือข้างขวาบนมือข้างซ้ายหลังการดักบีเราะตุลอิห์รอม	59
⑤ ชุมนนะฮ์ให้เอามือข้างขวาจับมือข้างซ้าย	59
⑥ ชุมนนะฮ์ให้กล่าวดูอาอ์อิสติฟตาฮ์	60

เรื่อง	หน้า
๗ กล่าว “อิสติอาซะฮ์”	61
๘ กล่าว “บิสมิลลาฮิรเราะห์มานิรเราะฮีม”	61
๙ กล่าว “อามีน” พร้อมกับอิมาม	62
๑๐ อ่านซูเราะฮ์อื่นหลังจากอ่านซูเราะฮ์ฟาติฮะฮ์	62
◆ ขณะรูกูอ์มีซุนนะฮ์ดังนี้:	62
๑ ซุนนะฮ์ให้อา่มือทั้งสองจับเข้าทั้งสองโดยกางนิ้วออกด้วย	62
๒ มีซุนนะฮ์ให้ผู้รูกูอ์ยัดหลังตรง	63
๓ สำหรับผู้ละหมาดขณะรูกูอ์มีซุนนะฮ์ให้กางข้อศอกทั้งสองออกจากลำตัว	63
๔ ซุนนะฮ์ให้กล่าวบทชิกิรขณะรูกูอ์	64
◆ การเงยขึ้นจากรูกูอ์ มีซุนนะฮ์ดังนี้:	64
๑ ให้ยืนนิ่งนาน ๆ	64
๒ กล่าวบทชิกิรสำนวนต่าง ๆ	65
๓ ซุนนะฮ์ให้กล่าวบทชิกิรต่อไปนี่หลังจากเงยขึ้นจากรูกูอ์	66
◆ การชูฏูด มีซุนนะฮ์ดังนี้:	67
๑ มีซุนนะฮ์ให้ผู้ชูฏูดกางแขนให้ห่างจากสีข้างของเขา และให้หน้าท้องห่างจากต้นขาทั้งสองข้าง	67
๒ สำหรับผู้ชูฏูดมีซุนนะฮ์ให้ปลายนิ้วเท้าหันไปทางกิบละฮ์	67

เรื่อง	หน้า
③ ในขณะที่ชุดภูมิชุดมีชุดนะฮ์ให้กล่าวบทชุกรต่อไปนั้	68
④ ชุดนะฮ์ให้ขอชุดอ้อเยอะๆ ในขณะชุด	69
◆ ชุดนะฮ์ของการนั่งระหว่างสองชุด:	70
① ขาวชันขึ้น	70
② อยู่ในทำนังนี่นานๆ	70
③ เมื่อจะลุกขึ้นสู่ออกอะฮ์ที่สอง หรือสี่ จะต้องนั่งสงบนิ่งครู่หนึ่งก่อน	70
◆ ชุดนะฮ์ในการตะชะฮ์ฮ์สุด:	71
① ชุดนะฮ์ให้ผู้ละหมาดนั่งตะชะฮ์ฮ์สุดบนเท้าซ้ายที่แบออก และเท้าขวาชันขึ้น	71
② ชุดนะฮ์ให้วางมือทั้งสองข้างในขณะนั่งตะชะฮ์ฮ์สุดด้วยวิธีที่หลากหลาย	71
③ ชุดนะฮ์การวางนิ้วในขณะนั่งตะชะฮ์ฮ์สุดด้วยวิธีที่หลากหลาย	72
④ ชุดนะฮ์ให้ผู้ละหมาดกล่าวบทชุกรในตะชะฮ์ฮ์สุดด้วยสำนวนที่หลากหลาย	72
⑤ ชุดนะฮ์ให้นั่งแบบตะวารุกในตะชะฮ์ฮ์สุดครั้งสุดท้ายของละหมาดที่มีสามและสี่ร็อกอะฮ์	73
⑥ ชุดนะฮ์ให้กล่าวเศาะละวาตแก่ทำนบปี ค็อลลัลลอลสูอะลัยฮิวะซัลลัม ด้วยสำนวนที่หลากหลาย	74
⑦ ชุดนะฮ์ให้ขอความคุ้มครองต่ออัลลอลฮ์จากสื่ออย่างก่อนให้สลามออกจากละหมาด	75

เรื่อง	หน้า
◆ บทชกกรหลังจากให้สละมเสรจในละหมาดฟรฎูกือเป็นซุนนะฮ์	77
◆ หลังละหมาดศุบห์หรือฟัจฎรเสรจ การน้งอยู่ในสถานที่ละหมาดจนกระทั่งดวงอาทิตย์ขึ้นถือเป็นอีกซุนนะฮ์หนึ่ง	80
▶ บทชกกรยามเช้า	82
◆ บทชกกรในยามเช้า และยามเย็นมีดังนี้	82
◊ สาม: เวลาสาย	88
◆ เวลาของละหมาดฎุฮา	89
◆ เวลาละหมาดฎุฮาที่ประเสรฐที่สุด	89
◊ สี่: เวลาซุฮ์ร	91
◆ ซุนนะฮ์ที่หนึ่ง: ละหมาดซุนนะฮ์ก่อนและหลังละหมาดซุฮ์ร	91
◆ ซุนนะฮ์ที่สอง: ในละหมาดซุฮ์รให้ละหมาดร็อกอะฮ์แรกยาวกว่า	91
◆ เรื่องที่สาม: ช่วงที่มีอากาศร้อนจัด มีซุนนะฮ์ให้รอกคอยจนความร้อนลดลงก่อน แล้วจึงค่อยละหมาดซุฮ์ร	92
◊ ห้า: เวลาอัศร์	94
◆ บทชกกรในตอนเช้าและตอนเย็น	95
◆ เวลาของการกล่าวบทชกกรตอนเช้า	95
◆ เวลาของการกล่าวบทชกกรตอนเย็น	95

เรื่อง	หน้า
◆ หก: เวลามัฆริบ	96
◆ หนึ่ง: ให้เด็กอยู่ในบ้านในช่วงแรกของเวลามัฆริบ	96
◆ สอง: ปิดประตูบ้านในช่วงแรกของมัฆริบและกล่าว บิสมิลลาฮ์	96
◆ สาม: ละหมาดสองร็อกอะฮ์ก่อนละหมาดมัฆริบ	97
◆ สี่: การนอนก่อนอิซฮ์เป็นที่สิ่งน่ารังเกียจ	98
◆ เจ็ด: เวลาอิซฮ์	99
◆ หนึ่ง: การพูดคุย และการจับกลุ่มสนทนาหลังละหมาดอิซฮ์เป็นเรื่องน่ารังเกียจ	99
◆ สอง: เวลาที่ประเสริฐที่สุดของการละหมาดอิซฮ์คือให้ล่าช้าหากไม่สร้างความลำบากให้แก่บรรดามะอ์มูม	100
◆ มีสุนนะฮ์ให้อ่านซูเราะฮ์อัลอิคลาศทุกคืน	100
◆ ซุนนะฮ์ของการนอน	101
① ปิดประตูทั้งหมดขณะเข้านอน	101
② ดับไฟก่อนนอน	101
③ อาบน้ำละหมาดก่อนนอน	102
④ ปิดที่นอนก่อนนอน	102

เรื่อง	หน้า
๕ นอนบนสีข้างด้านขวา	102
๖ วางมือขวาใต้แก้มข้างขวา	103
๗ กล่าวบทชกิริยก่อนนอน	103
◆ จากอัลกุรอาน	103
◆ ในซุนนะฮ์ มีดุอาอ์มากมาย เช่น	105
◆ ซุนนะฮ์เมื่อฝัน	109
◆ ผู้ใดตื่นขึ้นมาในยามค่ำคืน มีซุนนะฮ์ให้กล่าวบทชกิริต่อไปนี้	111

ชุมนะฮ์ที่ไม่กำหนดเวลา

เรื่อง	หน้า
◆ หนึ่ง: ชุมนะฮ์ในการรับประทานอาหาร	114
① กล่าว บิสมิลลาฮ์ ตอนเริ่มรับประทานอาหาร	114
② รับประทานอาหารที่อยู่ใกล้ตัวก่อน	115
③ หยิบขึ้นอาหารที่ตกพื้น เช็ดฝุ่นออก และรับประทานอาหารมัน	115
④ การเลียนิ้ว	116
⑤ รับประทานอาหารจนหมดเกลี้ยงภาชนะ	116
⑥ รับประทานอาหารโดยใช้นิ้วสามนิ้ว	117
⑦ หายใจนอกภาชนะสามครั้ง	117
⑧ กล่าว อัลฮัมดุลิลลาฮ์ หลังจากรับประทานอาหารเสร็จ	118
⑨ รับประทานอาหารพร้อมหน้ากัน	118
⑩ ชมอาหารเมื่อชอบอาหารนั้น	119
⑪ ขอคูอาฮ์ให้แก่เจ้าของอาหาร	119
⑫ รินน้ำให้คนที่อยู่ทางขวามือก่อนคนที่อยู่ทางซ้ายมือ	120
⑬ ผู้รินน้ำต้องเป็นคนสุดท้ายที่ดื่ม	120
⑭ ปิดฝาภาชนะในตอนกลางคืน และกล่าว บิสมิลลาฮ์	121

เรื่อง	หน้า
◆ สอง: ชุมนนะฮีในการสละม การพบกัน และนั่งชุนนุมน	122
◆ 1 ชุมนนะฮีในการให้สละม	122
◆ 2 ชุมนนะฮีให้กล่าวสละมซ้ำสามครั้ง หากมีความจำเป็น	123
◆ 3 ให้สละมทั้งคนที่รู้จักและไม่รู้จัก	124
◆ 4 ให้เริ่มกล่าวสละมแก่ผู้ที่มีระบุในชุมนนะฮีว่าให้กล่าวแก่เขาก่อน	124
◆ 5 การให้สละมแก่เด็ก ๆ	124
◆ 6 ให้สละมขณะเข้าบ้าน	125
◆ 7 ให้กล่าวสละมเสียงค่อย ๆ หากมีคนหลับอยู่ด้วย	126
◆ 8 การฝากสละม	126
◆ 9 กล่าวสละมเมื่อเข้าไปยังสถานที่ประชุมและขณะเสร็จสิ้นการประชุม	126
◆ 10 ชุมนนะฮีให้จับมือขณะสละมตอนพบกัน	127
◆ 11 ชุมนนะฮีให้ยิ้ม และหน้าตาเบิกบานขณะพบกัน	127
◆ 12 ชุมนนะฮีให้พูดจาด้วยคำพูดที่ดี	127
◆ 13 มีชุมนนะฮีให้รำลึกถึงอัลลอฮ์ขณะนั่งชุนนุมนสนทนา	128
◆ 14 ชุมนนะฮีให้ปิดการนั่งพูดคุยด้วยการกล่าวดูอา้อลบล้างความผิด	128

เรื่อง	หน้า
◆ สาม: ชุมนนะฮ์ในการสวมใส่เสื้อผ้าและเครื่องประดับ	129
① ชุมนนะฮ์ให้สวมใส่รองเท้าข้างขวาก่อน	129
② ชุมนนะฮ์ให้สวมใส่เสื้อผ้าสีขาว	130
③ มีชุมนนะฮ์ให้ใช้น้ำหอม	130
④ การปฏิเสธรับน้ำหอมเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ	131
⑤ ชุมนนะฮ์ให้หนีผมจากข้างขวาก่อน	131
◆ สี่: ชุมนนะฮ์ในการจามและการหา	132
◆ ในการจามมีชุมนนะฮ์ดังนี้:	132
① มีชุมนนะฮ์ให้ผู้จามกล่าวคำว่า “อัลฮัมดุลิลลาฮ์”	132
② หากผู้ที่จามไม่กล่าว อัลฮัมดุลิลลาฮ์ ผู้ที่ได้ยินก็ไม่ต้องกล่าว ยัรฮะมุกัลลอฮ์	133
◆ ชุมนนะฮ์ในการหา:	134
◆ มีชุมนนะฮ์ให้ระงับการหา หรือใช้มือปิดปากไว้	134
◆ ห้า: ชุมนนะฮ์อื่น ๆ	136
◆ กล่าวดูอาอ์ขณะเข้าและออกจากห้องน้ำ	136
◆ ชุมนนะฮ์ให้เขียนพินัยกรรม	137
◆ ให้ความเอื้อเฟื้อและอ่อนโยนต่อกันในการซื้อขาย	137

เรื่อง	หน้า
◆ ละครหมาดสองร้อยกอะฮ์หลังจากการอาบน้ำหมาดทุกครั้ง	138
◆ การรอลหมาด	138
◆ การแปรงฟัน	139
◆ อาบน้ำหมาดใหม่ทุกครั้งทีหมาด	140
◆ การขอตุอาฮ์	140
◆ เกร็ด : บางคนอาจจะถามว่า ฉันจะขออะไรในตุอาฮ์ของฉัน?	143
◆ ชุมนนะฮ์ในชีวิตประจำวันอีกอย่างหนึ่งคือ การซิกรุลลอฮ์ หรือ การรำลึกถึงอัลลอะฮ์	144
◆ การรำลึกถึงอัลลอะฮ์เป็นการให้ชีวิตแก่หัวใจ	146
◆ อัลลอะฮ์ส่งเสริมให้มีการรำลึกถึงพระองค์ในอัลกุรอานไว้หลายแห่ง เช่น	146
◆ ในจำนวนรูปแบบการรำลึกถึงอัลลอะฮ์ที่มีในชุมนนะฮ์ของท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลยิวะฮัลลัม มีดังนี้	147

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله وهدى للصلاة والسلام على من لا نبي بعده ، وبعد :
 فقد قرأت في هذا المؤلف للشيخ عبد الله بن حمود
 العزيز (المنهج العلمي في بيان السنن اليومية)
 فقد ألفت مؤلفاً مفيداً حمل على استقصاء السنن
 اليومية (الفعلية و الثقلية) في الليل والنهار المنفردة
 والناجئة لغيرها كما ثبت بالليل مجراه الله خيراً
 ونفع بحول الله آمين ، وبالله التوفيق .

كتبه
 د. خالد بن علي المشيق
 خلتما
 ١٤٣٤/١١/٧

คำนิยม

ศาสตราจารย์ ดร.คอลิด บิน อะลี อัลมุฮัซยิกี

การสรรเสริญทั้งหมดเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ ความจำเริญและความสันติจงมีแด่ท่าน
สุดท้ายที่ไม่มีมีใครได้อีกหลังจากท่าน

อนึ่ง ข้าพเจ้าได้อ่านผลงานของ ชัยค้อับดุลลอฮ์ บิน ฮะมูด อัลฟุร็อยห์ ที่ชื่อว่า

(المنح العلية في بيان السنن اليومية) “อัลมินะห์ อัลอะลียะฮ์ ฟิ บะยาน อัซซุนัน อัลเยามียะฮ์”

ซึ่งข้าพเจ้าพบว่าเป็นงานเขียนที่ทรงคุณค่ายิ่ง ในการพยายามรวบรวมสุนนะห์หรือแบบอย่าง
ด้านต่างๆ ในการดำเนินชีวิตของท่านนบี ทั้งที่เป็นคำพูดและการกระทำของท่าน ตลอดกลาง
วันและกลางคืน ทั้งที่เป็นสุนนะห์โดยตัวเองหรือเป็นสุนนะห์เสริมที่ผูกโยงกับสุนนะห์อื่น โดย
ยืนยันด้วยหลักฐานเป็นหลัก

ขออัลลอฮ์ทรงตอบแทนความดีให้แก่ผู้เขียน และขอให้ผลงานชิ้นนี้เป็นประโยชน์แก่ทุกท่าน
ด้วย อามีน ขออัลลอฮ์ทรงอำนวยความสำเร็จอย่างง่ายดาย

เขียนโดย ดร.คอลิด บิน อะลี อัลมุฮัซยิกี

ศาสตราจารย์ประจำมหาวิทยาลัยอัลเกาะซีม

อาจารย์ประจำมัสยิดอัลฮะรออมเมื่องมักกะฮ์และมะดีนะฮ์

คำนำ

การสรรเสริญทั้งหมดเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ พระองค์ตรัสว่า:

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾ [الأحزاب: 21]

ความว่า “แน่แท้ ในตัวศาสนทูตของอัลลอฮ์นั้นมีแบบฉบับอันดีงามสำหรับพวกเจ้าแล้ว สำหรับผู้ที่หวังในอัลลอฮ์และวันปรโลก และได้รำลึกถึงอัลลอฮ์อย่างมากมาย” (อัล-อะห์ซาบ : 21)

พระองค์ผู้ทรงบัญญัติให้ปฏิบัติตามแบบอย่างของท่านเราะซูล คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ขอความจำเริญและความสันติจงมีแต่ผู้ที่ดีที่สุดในการแนะนำประชาชาติสู่การเชื่อฟังและปฏิบัติตามซุนนะฮ์

อนึ่ง สิ่งที่อยู่ต่อหน้าผู้อ่านทุกท่านตอนนี้ คือ ซุนนะฮ์ต่างๆ ของท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ในชีวิตประจำวันของท่าน ตั้งแต่ตื่นนอนจนถึงเข้านอนเรียงตามลำดับเวลา ตามด้วยซุนนะฮ์อื่นๆ ที่ไม่ได้เจาะจงเวลาเฉพาะ ซุนนะฮ์ที่ข้าพเจ้าหมายถึง ณ ที่นี้คือศาสนิกที่เป็นมุสตะฮับ หมายถึงสิ่งที่บัญญัติทางศาสนาสั่งให้ปฏิบัติไม่ถึงขั้นบังคับ แต่เพื่อเป็นการเพิ่มความดีให้ถึงระดับที่สมบูรณ์ในการปฏิบัติตนตามศาสนา หนังสือเล่มนี้เป็นการสรุปมาจากต้นฉบับเดิม (المنح العلية في بيان السنن اليومية) ซึ่งข้าพเจ้าได้ตัดประเด็นต่างๆ ทางวิชาการ รวมถึงข้อคิดที่ได้รับจากซุนนะฮ์เหล่านั้น แต่จะระบุเหลือไว้เฉพาะซุนนะฮ์ต่างๆ พร้อมหลักฐานเท่านั้น ตามข้อเสนอนะของพี่น้องบางท่าน และเพื่อให้ง่ายแก่ผู้ไม่มีเวลาอ่านจากต้นฉบับเดิม รวมถึงให้องค์กรเผยแพร่ศาสนาจากที่ต่าง ๆ สามารถตีพิมพ์แจกจ่ายได้จำนวนมากขึ้น แรงแผลกต้นสำคัญในการรวบรวมซุนนะฮ์ต่างๆ ของท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ในหนังสือเล่มนี้ก็คือ เพื่อเผยแพร่ให้แบบอย่างของท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ตามที่คู่ควร เพราะที่ผ่านมานั้นถูกบิดเบือนโดยตะวันตกมาพอสมควร บวกกับความบกพร่องของสังคมมุสลิมเองในการปฏิบัติตามซุนนะฮ์ โดยอ้างว่าผู้ที่ละทิ้งสิ่งที่เป็นซุนนะฮ์จะไม่ถูกลงโทษ เป็นเหตุให้พวกเขาพลาดที่จะได้รับความดีงามที่ยิ่งใหญ่ ข้าพเจ้าพยายามอย่างมากในการคัดกรองซุนนะฮ์ในชีวิตประจำวันที่มีหลักฐานถูกต้องประกอบไว้ด้วยเท่านั้น

ขอวิงวอนต่ออัลลอฮ์โปรดทำให้พวกเราเป็นผู้ที่ปฏิบัติตามแบบอย่างของท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม เป็นผู้เจริญรอยตามท่าน และถูกนำไปรวมอยู่ในกลุ่มของท่านในวันแห่งการชุมนุม

เขียนโดย บ่าวผู้ปรารถนารอภายโทษจากพระเจ้า

ดร.อับดุลลอฮ์ บิน สะมูด อัลฟุร็อยห์

ติดต่อทางอีเมล eqtidaa@gmail.com

อารัมภบท

ความหมายของ “อัสซุนนะฮ์”

อัสซุนนะฮ์ คือ สิ่งที่ชอบให้กระทำ (มุสตะฮับ) สิ่งส่งเสริมให้กระทำ (มันดูบ)

อัสซุนนะฮ์ คือ สิ่งที่ผู้บัญญัติศาสนาได้สั่งใช้ให้ปฏิบัติแต่ไม่ถึงขั้นบังคับ

ผลของมัน คือ ผู้ปฏิบัติจะได้รับผลบุญ ผู้ที่ละทิ้งจะไม่ถูกลงโทษ

การเอาใจใส่ของชาวสะลัฟต่ออัชชุนนะฮ์

❖ 1 อิมามมุสลิมได้บันทึกไว้ในตำราเศาะฮีหฺของท่าน เป็นฮะดีษจากอันนุอมาน บิน ซาลิม รายงานจากท่านอัมร์ บิน เราะสฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม่า กล่าวว่่า ท่านอันบะชะฮ์ บิน อบู ซุฟยาน กล่าวว่่า: ฉันได้ยืมท่านหญิงอุมมุ สะบีบะฮ์ กล่าวว่่า: ฉันได้ยืมท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่่า: **“ใครที่ละหมาดวันหนึ่งกับคินหนึ่งจำนวนสิบสอง ร็อกอะฮ์ บ้านหนึ่งหลังในสวรรค์จะถูกสร้างให้แก่เขา”** (บันทึกโดยอิมามมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 1727) ท่านหญิงอุมมุ สะบีบะฮ์ กล่าวว่่า:ฉันไม่เคยทิ้งการละหมาดนี้เลยนับตั้งแตได้ยืมจากท่านเราะซูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม และท่านอันบะชะฮ์ก็กล่าวว่่า: ฉันไม่เคยทิ้งการละหมาดนี้เลยนับตั้งแตได้ยืมจากท่านหญิงอุมมุ สะบีบะฮ์

ท่านอัมร์ บิน เราะสฺ กล่าวว่่า: ฉันไม่เคยทิ้งการละหมาดนี้เลยนับตั้งแตได้ยืมจากท่านอันบะชะฮ์

ท่านอันนุอมาน บิน ซาลิม กล่าวว่่า: ฉันไม่เคยทิ้งการละหมาดนี้เลยนับตั้งแตได้ยืมจากท่านอัมร์ บิน เราะสฺ

❖ 2 ฮะดีษจากท่านอะลีญ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่่า: แท้จริงท่านหญิงฟาฏิมะฮ์มีอาการปวดมือเนื่องจากการไม่แป้ง ขณะนั้นได้มีเชลยศึกถูกนำมายังท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม นางจึงไปหาท่านนบีแต่ไม่พบ พบแต่ท่านหญิงอาอิชะฮ์แล้วก็บอกเรื่องนั้นแก่นาง เมื่อท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กลับมา ท่านหญิงอาอิชะฮ์ก็ได้บอกว่่าท่านหญิงฟาฏิมะฮ์มาหา ท่านอะลีญ์กล่าวว่่าแล้วท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ก็มาหาพวกเราซึ่งตอนนั้นพวกเรานอนแล้ว เราจะลุกขึ้น แต่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม พูคว่่า **“ไม่ต้องลุก”** จนท่านนบีนั่งลงและสอดเท้าเข้ามาระหว่างเราสองคนจนพบว่าเท้าที่เย็นของท่านอยู่ระดับอกของฉัน แล้วกล่าวว่่า **“เอาไหมฉันจะสอนถึงสิ่งที่ดีกว่าของที่เธอทั้งสองได้ขอ? เมื่อเธอทั้งสองนอนก็จงกล่าวว่่า อัลลอฮุอักบَّر สามสิบสี่ครั้ง ซุบฮันัลลอฮ์ สามสิบสามครั้ง อัลฮัมดุลิลลาฮ์ สามสิบสามครั้ง ดีกว่าที่เธอทั้งสองมีคนใช้เสียอีก”** (บันทึกโดยอัลบุคอรีย ฮะดีษลำดับที่ 3705 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2727)

ในอีกสายรายงานหนึ่ง ท่านอะลีญ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่่า: ฉันไม่เคยทิ้งการกล่าวบทชิกรีนีเลย นับตั้งแตได้ยืมมาจากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม มีคนถามว่่า: แมแต่คินที่สงครามศิฟีนด้วยหรือ? ท่านตอบว่่า: ใช่ แมแต่คินที่ศิฟีนด้วยก็ตาม (บันทึกโดยอัลบุคอรีย ฮะดีษลำดับที่ 5362 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2727)

เป็นที่ทราบโดยทั่วกันว่า คินที่ศิฟฟินคือคินที่เกิดสงคราม และท่านอะลีย์ก็เป็นแม่ทัพ แต่ก็ไม่ทำให้ท่านยุ่งยากจนลืมที่จะรักษาซุนนะฮ์นี้

3 ครั้งหนึ่งเมื่อท่านอับดุลลอฮ์ อิบน์ อุมร์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์ ละหมาดญะนาซะฮ์เสร็จ ท่านก็กลับโดยไม่ติดตามญะนาซะฮ์ไปยังกุบรู ท่านคิดว่านั่นคือซุนนะฮ์ที่สมบูรณ์ ท่านไม่รู้ถึงหลักฐานที่บอกถึงความประเสริฐของการติดตามญะนาซะฮ์จนกระทั่งฝั่งเสร็จ เมื่อท่านทราบชะดีษจากท่านอับดุลลอฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์ ท่านก็เสียใจที่ต้องพลาดซุนนะฮ์นี้ไป ลองไตร่ตรองดูว่าท่านจะทำอย่างไร?!

ท่านอับดุลลอฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์ ได้เอาก่อนกรวดในมือขว้างลงไปพื้นแล้วพูดว่า : แท้จริงเราได้พลาดความดีไปหลายกัรอฎแล้ว (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ชะดีษลำดับที่ 1324 บันทึกโดยมุสลิม ชะดีษลำดับที่ 945)

อันนะวะวีย์ เราะวะฎียัลลอฮ์ กล่าวไว้ว่า: นี่ชี้ให้เห็นว่าบรรดาเศาะฮาบะฮ์เมื่อทราบถึงซุนนะฮ์ทั้งหลายพวกเขาก็ปรารถนาที่จะปฏิบัติให้ได้ และเมื่อพวกเขาพลาดจากการปฏิบัติก็จะเสียใจถึงแม้ว่าพวกเขาจะไม่รู้ถึงเหตุผลอันยิ่งใหญ่ของมันก็ตาม (ดูใน อัลมินฮาจญ์ 7/15)

◆ ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามซุนนะฮ์

▶ **พี่น้องที่รักครับ การปฏิบัติตามซุนนะฮ์มีผลตอบแทนมากมาย เช่น:**

1 ได้รับความรักจากอัลลอฮ์ ดังนั้นการแสวงหาความใกล้ชิดต่ออัลลอฮ์ด้วยการปฏิบัติซุนนะฮ์มีผลทำให้อัลลอฮ์รักบ่าวของพระองค์

ท่านอับดุล กัจญิม เราะวะฎียัลลอฮ์ กล่าวไว้ว่า: อัลลอฮ์จะไม่รักท่าน นอกจากเมื่อท่านปฏิบัติตามท่านนบีทั้งในที่เปิดเผยและที่ลับ และเชื่อในสิ่งที่ท่านบอก ปฏิบัติตามสิ่งที่ท่านสั่ง ตอบรับสิ่งที่ท่านเรียกร้อง ให้ความสำคัญกับท่านเป็นลำดับแรกโดยดุชะฎี หันออกจากทุกคำตัดสินของคนอื่นกลับไปสู่คำตัดสินของท่าน จากรักคนอื่นไปสู่การรักท่าน จากการเชื่อฟังผู้อื่นไปสู่การเชื่อฟังท่าน ไม่เช่นนั้นก็ไม่มีความหมาย จงกลับไปสู่สิ่งที่ต้องการเองเกิด จงแสวงหาแสงสว่างเองเกิด เพราะท่านไม่มีอะไรเหลือแล้ว” (ดูใน มะดารีญ์ อัชชะลิกีน 3/37)

2 อัลลอฮ์จะอยู่พร้อมไปกับบ่าว จะอำนวยความสะดวกแก่เขา จะไม่มีสิ่งใดประพาศออกมาจากอวัยวะของเขานอกจากสิ่งที่อัลลอฮ์พอใจเท่านั้น เพราะเมื่อเขาได้รับความรักจากอัลลอฮ์ เขาก็จะได้อยู่กับพระองค์

- 3 อัลลอฮ์จะตอบรับดุอาอ์เพราะเขาได้รับความรักจากอัลลอฮ์ เมื่ออัลลอฮ์รักเขาพระองค์ก็จะตอบรับดุอาอ์ของเขา

หลักฐานที่บ่งชี้ถึงผลตอบแทนทั้งสามอย่างนี้

ฮะดีษจากท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎิยัลลอฮุอันฮีย์ กล่าวว่า: ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คืออัลลิลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “แท้จริงอัลลอฮ์ได้กล่าวว่า ผู้ใดที่ตั้งตัวเป็นศัตรูต่อคนรักของข้า แท้จริงข้าได้ประกาศสงครามกับเขาแล้ว ไม่มีสิ่งใดที่ข้าจะรักมากกว่า การปฏิบัติฟัรฎูของบ่าว และบ่าวของข้าก็ยังคงปฏิบัติสิ่งที่เป็นสุนนะฮ์อยู่เรื่อยอีก จนกระทั่งข้ารักเขา และเมื่อข้ารักเขา ข้าก็เป็นหูของเขาที่เขาใช้ฟัง เป็นตาของเขาที่เขาใช้มอง เป็นมือของเขาที่เขาใช้สัมผัส เป็นเท้าของเขาที่เขาใช้เดิน เมื่อเขาขอสิ่งใดต่อข้า ข้าก็จะให้แก่เขา เมื่อเขาขอความคุ้มครองต่อข้า ข้าก็จะคุ้มครองเขา และไม่มีสิ่งใดที่ข้าลังเลมากกว่าความลังเลที่จะเอาชีวิตของผู้ศรัทธาที่ไม่อยากตาย และข้าก็ไม่ชอบทำร้ายเขา” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 6502)

- 4 สุนนะฮ์จะเสริมเต็มเต็มให้ความบกพร่องที่เกิดขึ้นกับอะมัลฟัรฎูมีความสมบูรณ์

หลักฐานคือ:

ฮะดีษจากอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎิยัลลอฮุอันฮีย์ กล่าวว่า: ฉันได้ยินท่านเราะซูลุลลอฮ์ คืออัลลิลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “การงานแรกที่บ่าวจะถูกสอบสวนในวันกิยามะฮ์ คือการละหมาด หากการละหมาดของเขาดีเขาก็จะประสบความสำเร็จ และหากการละหมาดของเขาเสียหายเขาก็จะล้มเหลวและขาดทุน หากฟัรฎูของเขาบกพร่อง อัลลอฮ์ อัชชะวะญ์ลัล จะตรัสว่า จงดูว่าบ่าวของข้ามีละหมาดสุนนะฮ์หรือเปล่า? ถ้ามีก็จงเอาไปเติมละหมาดฟัรฎูให้สมบูรณ์ การงานอื่นๆ ก็ให้ทำอย่างนี้เช่นกัน” (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 9494 บันทึกโดยอบู ดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 864 บันทึกโดยอัตติรมิซีย์ ฮะดีษลำดับที่ 413 อัลอัลบานีย์กล่าวว่าเศาะฮี้หฺ ดูใน เศาะฮี้หฺ อัลญามิอุ 1/405)

ชุนนะฮ์ที่กำหนดเวลา

ชุนนะฮ์ที่กำหนดเวลาหมายถึง: การงานที่มีกำหนดเวลาชัดเจนทั้งช่วงกลางวันหรือกลางคืน แบ่งออกเป็นเจ็ดช่วงเวลา ดังนี้ 1. เวลาก่อนรุ่งอรุณ(ก่อนศุบห์) 2. เวลารุ่งอรุณ(ศุบห์) 3. เวลาสาย(ญูฮา) 4. เวลาหลังเที่ยงตรง (ซุฮ์รี) 5. เวลาบ่าย(อัศรี) 6. เวลาตะวันตก(มัฆริบ) 7. เวลาค่ำ (อิชาฮ์)

หนึ่ง: เวลาก่อนรุ่งอรุณ

นี่คือเวลาแรกหากนับจากการตื่นนอน สุนนะฮ์ในเวลานี้แบ่งออกเป็นสอง ส่วน คือ:

ส่วนที่หนึ่ง:

การทำงานที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ปฏิบัติหลังจากตื่นนอน

1 การแปร่งฟันด้วยไม้ซิวกาก

ฮะดีษจากท่านสุชัยฟะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า: “เมื่อท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ลุกขึ้นมาในยามค่ำคืนท่านจะถูปากด้วยไม้ซิวกาก” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 245 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 255)

และอีกสายรายงานหนึ่งในบันทึกของมุสลิมมีว่า: “เมื่อท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ลุกขึ้นมาละหมาดตะฮัจญุด ท่านจะถูปากของท่านด้วยไม้ซิวกาก” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 255)

สุนนะฮ์ต่าง ๆ ในเวลา ก่อนรุ่งอรุณ/ปัจจุณ

[إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْخَلْقِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَبْصَارِ...] [آل عمران 190]

ความว่า: “แท้จริงในการสร้างบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดิน และการที่กลางวันและกลางคืนตามหลังกันนั้น แน่นอนมีหลายสัญญาณสำหรับผู้มีปัญญา...” (ซูเราะฮ์ อาละอิมรอน : 190)

คำว่า “ดูใบหน้าด้วยมือของท่าน” คือขยี้ตาทั้งสองด้วยมือเพื่อให้ขจัดอาการง่วงนอน

สำนวนในสายรายงานมุสลิมอธิบายสิ่งที่ท่านอ่านเพื่อความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติ คือเริ่มจากอายะฮ์ที่ 190 ซูเราะฮ์อาละอิมรอน อ่านจบจบซูเราะฮ์

6 ล้างมือสามครั้ง

ในฮะดีษที่รายงานจากท่านอับู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า:ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม กล่าวว่า: “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านตื่นนอน อย่าจุ่มมือลงในภาชนะจนกว่าจะล้างเสียก่อนเพราะเขาไม่รู้ว่าตอนหลับมือวางอยู่ตรงไหน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 162 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 278)

7 สูดน้ำเข้าจมูกแล้วสั่งออก ทำซ้ำสามครั้ง

ในฮะดีษที่รายงานจากท่านอับู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า:แท้จริงท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม กล่าวว่า: “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านตื่นจากนอน เขาจงสูดน้ำเข้าจมูกแล้วสั่งออกสามครั้ง เพราะแท้จริงชัยฏอนนอนในโพรงจมูกของเขา” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 3295 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 238)

และสำนวนในบันทึกของอัลบุคอรีย์: “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านตื่นนอนแล้ว เขาจงอาบน้ำละหมาดและสูดน้ำเข้าจมูกแล้วสั่งออกสามครั้ง...” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 3295)

8 อาบน้ำละหมาด

ในฮะดีษที่รายงานจากท่านอับินู อับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา ที่อ้างมาแล้วก่อนหน้านี้ เมื่อท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม ตีองการจะละหมาดท่านลุกขึ้นไปยังถุหนั่งใส่ผ้าแล้วอาบน้ำละหมาดด้วยน้ำนั้น

สุนนะฮ์ต่าง ๆ ในเวลาก่อนรุ่งอรุณ/ فجر

◆◆ ชุมนะฮ์ต่างๆ ในการอาบน้ำละหมาด ◆◆

ในการอาบน้ำละหมาดก็มีชุมชนะฮ์อีกหลายประการ ในที่นี้จะขออธิบายโดยสรุปเท่านั้น เนื่องจากเรื่องนี้เป็นที่ทราบกันดีแล้ว และเพื่อเป็นการสะกิดเตือนให้เต็มเต็มกันเท่านั้น

◆ 1 แปรงฟัน หรือถูไม้ซิวาก

ต้องแปรงฟันก่อนการอาบน้ำละหมาดหรือก่อนการบ้วนปาก นี่คือการแปรงฟันครั้งที่สองของชุมชนะฮ์สำหรับชาวซิวาก (ครั้งแรกตอนตื่นนอน) สำหรับผู้ที่ต้องการจะอาบน้ำละหมาดมีชุมชนะฮ์ให้แปรงฟันก่อน เนื่องจากฮะดีษที่รายงานจากท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า: แท้จริงท่านเราะซูลุลลอฮ์ คืออลัดลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “หากไม่เป็นการลำบากแก่ประชาชาติของฉันแล้วละก็ ฉันจะสั่งให้พวกเขาแปรงฟันทุกครั้งตอนที่

อาบน้ำละหมาด” (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 9928 บันทึกโดยอบินุคฺชัยมะฮ์ 1/37/140 ท่านให้น้ำหนักว่าเศาะฮิห์ บันทึกโดยอัลฮากิม 1/245 อัลบุคอรีย์บันทึกแบบตะอฺลิกในสำนวนแบบเน้นหนัก บทที่ว่าด้วยไม้ซิวากสดและแห้งสำหรับผู้ถือถือศีลอด

และในฮะดีษที่รายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา กล่าวว่า: “เราได้จัดเตรียมชีวากและน้ำให้แก่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม แล้วอัลลอฮ์ก็ให้ท่านตื่นขึ้นมาในยามค่ำคืนตามที่พระองค์ทรงประสงค์ ท่านจะถูพื้น อาบน้ำละหมาดและละหมาด...” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 746)

2) กล่าว บิสมิลลาฮ์

ในฮะดีษที่รายงานจากท่านอับู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า:ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “ไม่นับเป็นการอาบน้ำละหมาดที่สมบูรณ์หากไม่กล่าวนามของอัลลอฮ์” (บันทึกโดยอะหมัด ฮะดีษลำดับที่ 11371 บันทึกโดยอบูดาอูด ฮะดีษลำดับที่ 101 บันทึกโดยอิบนุมาญะฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 397)

3) ล้างมือทั้งสองสามครั้ง

ในฮะดีษที่รายงานจากท่านอุษมาน เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ ว่าด้วยเรื่องวิธีการอาบน้ำละหมาดของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ระบุว่า: ท่านอุษมานได้ขอ น้ำ แล้วท่านอาบน้ำละหมาดโดยเริ่มล้างฝ่ามือทั้งสองข้างสามครั้ง... เมื่อแล้วเสร็จท่านก็กล่าวว่า ฉันเห็นท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมอาบน้ำละหมาดอย่างนี้ (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่164 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 226)

4) ล้างมือและเท้าจากข้างขวา ก่อน

ในฮะดีษที่รายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา กล่าวว่า:ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ชอบที่จะเริ่มล้างขวา ก่อน อาทิ ในการสวมรองเท้า การหิ้วม การอาบน้ำละหมาด และการทำงานทั้งหมดของท่าน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 168 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 268)

5) บ้วนปากและสูดน้ำเข้าจมูก

ในฮะดีษที่รายงานจากท่านอุษมาน เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ ว่าด้วยเรื่องวิธีการอาบน้ำละหมาดของท่านนบีศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมว่า “...แล้วท่านก็บ้วนปากและสูดน้ำเข้าจมูก แล้วล้างหน้าสามครั้ง...” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 199 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 226) หรือถ้าหากจะล้างหน้าก่อนบ้วนปากและสูดน้ำเข้าจมูกก็เป็นที่ยอนุญาตให้ทำได้

สุนนะฮ์ต่าง ๆ ในเวลาก่อนรุ่งอรุณ/ฟัจรุร

6 การกลั้วคอและสูดน้ำเข้าจมูกเล็กๆ สำหรับผู้ไม่ถือศีลอด

ในฮะดีษที่รายงานจากท่านละกฏ บิน ค็อบเราะฮ์ เราะวะ ฎิยัลลอฮุอันนีย์ กล่าวว่า: แท้จริงท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม กล่าวแก่ท่านว่า: “จงอาบน้ำละหมาดให้สมบูรณ์ จงถูระหว่างนิ้ว จงสูดน้ำเข้าจมูกให้ลึก นอกจากเวลาที่ท่านถือศีลอด” (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 17846 บันทึกโดยอบู ดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 142 อิบน์ุ สะญัวร์ กล่าวว่า เป็นฮะดีษเศาะฮีหฺ ดู อัลอิศอบะฮ์ 9/15) การสูดน้ำเข้าจมูกเล็กๆ เอามาจากคำที่ท่านนบีกล่าวว่า: “จงอาบน้ำละหมาดให้สมบูรณ์”

7 การบ้วนปากกับการสูดน้ำเข้าจมูกจากน้ำฝ่ามือเดียวกัน

ในฮะดีษที่รายงานจากท่านอับดุลลอฮ์ บิน ซัยด์ เราะวะ ฎิยัลลอฮุอันนีย์ ว่าด้วยเรื่องวิธีการอาบน้ำละหมาดของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม ระบุว่า: “...ท่านได้วิกน้ำมาหนึ่งฝ่ามือ แล้วบ้วนปากและสูดน้ำเข้าจมูกพร้อมกันด้วยน้ำหนึ่งฝ่ามือนั้น ท่านทำอย่างนั้นสามครั้ง...” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 192 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 235)

8 วิธีการการเช็ดศีรษะตามสุนนะฮ์

การเช็ดศีรษะเริ่มจากวางฝ่ามือทั้งสองบนส่วนหน้าสุดของศีรษะแล้วเช็ดไปจนถึงส่วนท้ายสุดของศีรษะ แล้วเช็ดย้อนกลับมาทางเดิม ผู้หญิงก็มีสุนนะฮ์ให้ทำเช่นนี้ด้วย ส่วนเส้นผมที่เลยต้นคอไม่ต้องเช็ด

หลักฐานคือ:

ฮะดีษที่รายงานจากท่านอับดุลลอฮ์ บิน ซัยด์ เราะวะ ฎิยัลลอฮุอันนีย์ ว่าด้วยเรื่องวิธีการอาบน้ำละหมาดของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม ว่า: “ท่านนบีเริ่มจากส่วนหน้าของศีรษะเช็ดไปยังส่วนท้ายของศีรษะแล้วเช็ดย้อนกลับมาทางเดิม” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 185 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 235)

9 ล้างอวัยวะแต่ละอย่างจำนวนสามครั้ง

การล้างครั้งแรกเป็นวาญิบ การล้างครั้งที่สองและสามเป็นสุนนะฮ์ และจะต้องไม่เกินสามครั้ง

หลักฐานคือ:

ฮะดีษในบันทึกของอัลบุคอรีห์ที่รายงานจากท่านอับนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม่า กล่าวว่: “แท้จริงท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม อาบน้ำละหมาดด้วยการล้างอวัยวะอย่างละหนึ่งครั้ง” (บันทึกโดยอัลบุคอรีห์ ฮะดีษลำดับที่ 157)

และในฮะดีษที่รายงานโดยท่านอับดุลลอฮ์ บิน ซัยด์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวว่: “แท้จริงท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม อาบน้ำละหมาดด้วยการล้างอวัยวะอย่างละสองครั้ง» (บันทึกโดยอัลบุคอรีห์ ฮะดีษลำดับที่ 158)

และในเศาะฮี้ห์ของอัลบุคอรีห์และมุสลิม จากฮะดีษของท่านอุษมาน เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวว่: “แท้จริงท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม อาบน้ำละหมาดด้วยการล้างอวัยวะอย่างละสามครั้ง” (บันทึกโดยอัลบุคอรีห์ ฮะดีษลำดับที่ 159)

ดังนั้นที่ที่ดีที่สุดคือต้องทำทั้งสามแบบ อย่างละหนึ่งครั้งบ้าง อย่างละสองครั้งบ้าง อย่างละสามครั้งบ้าง สับเปลี่ยนกันไป หรือล้างหน้าสามครั้ง ล้างมือสองครั้ง ล้างเท้าหนึ่งครั้ง ก็สามารถทำได้ ดังปรากฏในฮะดีษที่รายงานจากท่านอับดุลลอฮ์ บิน ซัยด์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ ในอีกสายรายงานหนึ่ง (ดูใน ซาอูดุลมะอาด 1/192) แต่ส่วนใหญ่แล้วให้ล้างอย่างละสามครั้งอย่างสมบูรณ์ เพราะเป็นแนวทางของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม

10 อ่านดุอาอ์หลังอาบน้ำละหมาดเสร็จ

จากท่านอับดุลลอฮ์ บิน อุมัร เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวว่: ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่: “ไม่มีคนใดในหมู่พวกท่านที่เมื่ออาบน้ำละหมาดเสร็จสมบูรณ์อย่างดี แล้วเขากล่าวว่:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ

(อ่านว่ อัชชะฮาดันลา อิลาฮะ อิลัลลอลฮ์ วะอัชชะฮาดุ อันนะ มุฮัมมัดัน อับดุลลอฮิ เราะเราะซูลุฮุ ความว่ ฉันปฏิญาณตนว่ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ถูกเคารพกัคืออย่างแท้จริง นอกจากอัลลอลฮ์ และแท้จริงท่านนบีมุฮัมมัดเป็นบ่าวและศาสนทูตของอัลลอลฮ์)

นอกจากว่ประตูสวรรค์ทั้งแปดจะถูกเปิดสำหรับเขา เขาจะเข้าประตูใดก็ได้ตามต้องการ” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 234)

หรือฮะดีษที่รายงานจากท่านอบู ซะอีด เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ ว่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่: “ผู้ใดที่อาบน้ำละหมาดเสร็จแล้วกล่าวว่:

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลาก่อนรุ่งอรุณ/ปัจจุบัร

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

(อ่านว่า ซุบฮานะกัลลอฮุมมะ อะบิฮัมดิกะ อัชชะดูลอ้ลลาฮิลลาอะ อิลลา อันตะ อัชดัฆฟีรุกะ อะอะตุบูอิลัยกั ความว่า โอ้อัลลอฮ์ด้วยความบริสุทธิ์และการสรรเสริญต่อพระองค์ฉันปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ ฉันขออภัยโทษต่อพระองค์ ฉันขอกลับเนื้อกลับตัวต่อพระองค์) อัลลอฮ์จะประทับตราคำพูดนี้ให้แก่เขาแล้วมันก็จะถูกยกขึ้นสู่เบื้องล่างของบัลลังก์และมันจะไม่ถูกทำลายจนกระทั่งถึงวัน กิยามะฮ์” (บันทึกโดยอันนะซาอีย์ ในอะมัลด อัลเยาม์ อะ อัลดัลยละฮ์ หน้า 147 บันทึกโดย อัลฮากิม 1/752 อิบนู สะญ์รากล่าวว่า สายรายงานเศาะฮีห์ ดูโน นะดาอิจญ์ อัลอัฟการ 1/246 และอธิบายว่าหากสายรายงานไม่เศาะฮีห์ถึงท่านนบีแต่ก็ถึงเศาะาะบะฮ์ ซึ่งไม่เสียหายอะไร เพราะอะดีษนี้อยู่ในเกณฑ์อะดีษมัรฟูอ์ถึงท่านนบีเนื่องจากเนื้อหาเป็นประเด็นที่ไม่อาจจะใช้ความคิดตัดสินได้เอง

ส่วนที่สอง: การละหมาดกียามุลลัยล์และละหมาดวิตร์ มีแบบอย่างของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม อยู่หลายประการ

1 สุนนะห์ให้ละหมาดกียามุลลัยล์ในเวลาที่ดีที่สุด

หากมีใครถามว่า แล้วเวลาไหนคือเวลาที่ดีที่สุด?

คำตอบคือ: เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าเวลาของละหมาดวิตร์เริ่มตั้งแต่หลังละหมาดอิชาอ์จนกระทั่งรุ่งอรุณ เวลาของละหมาดวิตร์อยู่ระหว่างละหมาดอิชาอ์กับศุบห์

หลักฐานคือ:

ฮะดีษที่รายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา ที่นางกล่าวว่า: “ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม ละหมาดระหว่างอิชาอ์กับศุบห์สิบเอ็ดร็อกอะฮ์ ท่านให้สลามทุกสองร็อกอะฮ์ และครั้งสุดท้ายละหมาดร็อกอะฮ์เดียว” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 2031 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 736)

สุนนะห์ต่าง ๆ ในเวลาก่อนรุ่งอรุณ/ฟ้าแจ้ง

◆ **ส่วนเวลาที่ประเสริฐที่สุดคือ: หนึ่งในสามของคืนหลังจากเที่ยงคืนไปแล้ว**

หลักฐานคือ: ฮะดีษที่รายงานจากท่านอับดุลลอฮ์ บิน อัมร์ เราะวะฎียัลลอฮุอันศูมา ท่านกล่าวว่า: ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “การถือศีลอดที่อัลลอฮ์ชอบมากที่สุดคือการถือศีลอดของนบิตาเวด (ท่านถือศีลอดวันเว้นวัน) และละหมาดที่อัลลอฮ์ชอบมากที่สุดคือการละหมาดของท่านนบิตาเวด ท่านจะนอนครึ่งคืนและลุกขึ้นมาละหมาดหนึ่งส่วนสามของคืน และนอนอีกครั้งในหนึ่งส่วนหกสุดท้ายของคืน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 3420 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 1159)

◆ **หากต้องการปฏิบัติตามสุนนะฮ์นี้จะต้องแบ่งกลางคืนของเขายังไง?**

ต้องนับรวมเวลาตั้งแต่ดวงอาทิตย์ตกจนถึงรุ่งอรุณ แล้วแบ่งเป็นหกส่วน สามส่วนแรกอยู่ในครึ่งคืนแรก แล้วลุกขึ้นละหมาดในส่วนที่สี่และห้า สองส่วนนี้รวมกันได้เท่ากับหนึ่งส่วนสามของทั้งคืน แล้วนอนอีกทีในส่วนที่หก ด้วยเหตุนี้ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันศูมา จึงกล่าวว่า: “ช่วงชะฮ์ร(ก่อนรุ่งอรุณเล็กน้อย)เวลาที่ท่านนบียุบัยอันฉัน ฉันไม่เคยเห็นท่านทำอย่างอื่นนอกจากว่าท่านจะต้องนอนในช่วงนั้น” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 1133 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 742)

ด้วยแนวทางนี้มุสลิมจะได้ละหมาดกियามุลลัยลในเวลาที่ประเสริฐที่สุด ตามที่ปรากฏในฮะดีษของท่านอับดุลลอฮ์ บิน อัมร์ เราะวะฎียัลลอฮุอันศูมา ข้างต้น

▶ **สรุปคือ เวลาที่ประเสริฐสำหรับละหมาดกियามุลลัยลแบ่งออกเป็นสามระดับดังนี้:**

ระดับที่หนึ่ง: นอนครึ่งคืนแรกแล้วลุกขึ้นละหมาดหนึ่งส่วนสามของคืนแล้วนอนอีกหนึ่งส่วนหกของคืน ดังที่ได้อธิบายมาแล้วก่อนหน้านี้

หลักฐานคือ: ฮะดีษของท่านอับดุลลอฮ์ บิน อัมร์ เราะวะฎียัลลอฮุอันศูมา ที่กล่าวไว้เมื่อสักครู่นี้

ระดับที่สอง: ลุกขึ้นละหมาดหนึ่งส่วนสามสุดท้ายของคืน

หลักฐานคือ:

ฮะดีษของท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันศูมา ที่กล่าวว่า: ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “พระผู้อภิบาลของเรา จะทรงลงมายังฟากฟ้าดูนยาเมื่อถึงหนึ่งส่วนสามสุดท้ายของคืน และพระองค์จะตรัสว่า : ใครขอคู่อ้อต่อข้า ข้าจะตอบรับคู่อ้อของเขา ใครขอสิ่งใดต่อข้า ข้าจะให้สิ่งนั้นแก่เขา ใครขอภัยโทษต่อข้า ข้าจะให้ภัยแก่เขา” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 1145 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 758) เช่นเดียวกับในฮะดีษญาบิร เราะวะฎียัลลอฮุอันศูมา ที่จะได้กล่าวถึงต่อไป

เรียงพิมพ์/แก้ไขของสุรเราะฮ์เบเนอานาญ ๑๔๒๕ฮัศเราะฮ์

ชุนนะฮ์ที่กำหนดเวลา

หากเกรงว่าจะไม่ตื่นในช่วงสุดท้ายของกลางคืน ก็จงละหมาดช่วงแรกของคืน หรือช่วงไหนของคืนก็ได้ที่สะดวกจะละหมาด และนี่คือระดับที่สาม

ระดับที่สาม: ละหมาดในช่วงแรกของคืนหรือช่วงอื่นที่สะดวกจะละหมาด

หลักฐานคือ:

ฮะดีษของท่านญาบิร เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ ที่กล่าวว่า: ท่านเราะซูลุลลอฮ์คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมกล่าวว่า: “ใครที่เกรงว่าจะไม่ตื่นในช่วงสุดท้ายของคืนก็จงละหมาดวิตรในช่วงแรกของคืน และใครปรารถนาจะละหมาดช่วงสุดท้ายของคืนก็จงละหมาดวิตรในช่วงสุดท้ายของคืน เพราะการละหมาดช่วงสุดท้ายของคืนจะมีพยานยืนยัน และนั่นคือสิ่งที่ประเสริฐกว่า” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 755)

และคำสั่งเสียของท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมแก่ อับู ซุรริ ก็มาสนับสนุนระดับที่สามนี้ด้วย (บันทึกโดยอันนะซาอียี ฮะดีษลำดับที่ 2712 อัลอัลบานียีกกล่าวว่า: ศะอะฮ์ ดูอัศศะอะฮ์หะฮ์ 2166 และท่านก็สั่งเสียแก่ท่านอับู ดัรดาฮ์ บันทึกโดยอะหมัด ฮะดีษลำดับที่ 27481 บันทึกโดยอับูดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 1433 อัลอัลบานียีกกล่าวว่า: ศะอะฮ์ใน ศะอะฮ์ อับีดาวูด 5/177 และสั่งเสียแก่อับู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 737 ทั้งสามคนกล่าวเหมือนกันว่า: “นบีที่รักของฉันได้สั่งเสียฉันสามอย่าง” หนึ่งในนั้นคือ “จงละหมาดวิตรก่อนนอน”

2 ชุนนะฮ์ให้ละหมาดสิบเอ็ดร็อกอะฮ์

นี่คือที่สมบูรณ์ที่สุดเพราะฮะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา กล่าวว่า: “ท่านนบีไม่เคยละหมาดชุนนะฮ์สิบเอ็ดร็อกอะฮ์ไม่ว่าจะในเราะมะฎอนหรือเดือนอื่นๆ» (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 1147 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 734)

และมีสายรายงานที่บอกว่าแท้จริงท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมละหมาดสิบสามร็อกอะฮ์ บันทึกโดยมุสลิมในศะอะฮ์ของท่านจากฮะดีษของท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา เช่นกัน

นี่ก็เพราะการละหมาดวิตรมีหลายแบบ ส่วนใหญ่ท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมละหมาดสิบเอ็ดร็อกอะฮ์ แต่บางครั้งท่านก็ละหมาดสิบสามร็อกอะฮ์ นี่คือข้อสรุปของการรวมฮะดีษในประเด็นนี้

3 ชุนนะฮ์ให้เริ่มละหมาดกียามุลลัยล์ด้วยสองร็อกอะฮ์สั้น ๆ

เนื่องจากฮะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา ได้รายงานว่า: “เมื่อท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมลุกขึ้นละหมาดกียามุลลัยล์ ท่านเริ่มละหมาดด้วยสองร็อกอะฮ์สั้นๆ” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 767)

ชุนนะฮ์ต่าง ๆ ในเวลาก่อนรุ่งอรุณ/ฟัจญ์

4) สุนนะฮ์ให้อ่านดุอาอ์อิสติฟทาน์ในละหมาด
กียามุลลัยลฺ ตามที่มีหลักฐานปรากฏดังต่อไปนี้:

- 1) สະຕီးซที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะอะฎียัลลอฮุอันฮุ
รายงานว่่า: เมื่อบ้านบปี คีอลลิลลลอฮุอะลัยฮิ
วะซัลลิม ลูกขึ้นละหมาดกียามุลลัยลฺท่านเริ่ม
ละหมาดของท่านด้วยดุอาอ์ว่่า:

اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ، عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا
كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ، اهْدِنِي لِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ إِنَّكَ
تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

อ่านว่่า “อัลลอฮุมมะ ร็อบบะ ญิบรออีล มะมีกาอีล มะอิสรอฟีล ฟาฏีร้อฮฺ สะมา
วาตี วัลอัรฎี อาลิมัลฆัยบิ วัชชะฮาดะฮ์ อันตะ ตะหฺกมุ บัยนะ อิบาดิกะ ฟิม่า
กานู ฟิฮิ ยักตะลียูน อี้ฮฺดีนิ ลิมาคฺตุลียะ ฟิฮิ มินัลฮักกิ บิอิซนิก อินนะกะ ตะฮฺดี
มันตะซาอู อิล่า คีรอฎีน มุสตะกีม”

ความว่่า “โอ้อัลลอฮ์พระเจ้าของญิบรียิล มีกาอีล และอิสรอฟีล ผู้ทรงสร้างชั้นฟ้า
ทั้งหลายและแผ่นดิน ผู้ทรงรอบรู้ในสิ่งที่ซ่อนเร้นและเปิดเผย พระองค์เป็นผู้
ตัดสินระหว่างปวงบ่าวในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกัน โปรดชี้ทางที่เที่ยงแท้ให้แก่ฉัน
ด้วยอนมัตของพระองค์ แท้จริงพระองค์คือผู้ให้ทางนำแก่ผู้ที่ทรงประสงค์สู่
หนทางที่เที่ยงตรง” (บันทึกโดยมุสลิม สະຕီးซลำดับที่ 770)

- 2) ท่านอับดุลลอฮ์ อิบนุ อับบาส เราะอะฎียัลลอฮุอันฮุมา กล่าวว่่า: เมื่อบ้านบปี คีอลลิลลลอฮุ
อะลัยฮิวะซัลลิม ละหมาดตะฮัจญุด ท่านจะกล่าวว่่า:

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قِيَمُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ رَبُّ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، أَنْتَ الْحَقُّ، وَوَعْدُكَ الْحَقُّ، وَقَوْلُكَ الْحَقُّ، وَلِقَاؤُكَ الْحَقُّ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ،
وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ، وَالسَّاعَةُ حَقٌّ، اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَإِلَيْكَ آبَيْتُ، وَبِكَ خَاصَمْتُ،
وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ، فَاعْفُرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ أَنْتَ إِلَهِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

อ่านว่่า “อัลลอฮุมมะ ละกัลฮัมดุล อันตะ นูรูซชะมาวาตี วัลอัรฎี ะละกัลฮัมดุล อันตะ
กีอัยยิมูซ ชะมาวาตี วัลอัรฎี ะละกัลฮัมดุล อันตะ ร็อบบูนุซ ชะมาวาตี ว็รอัรฎี ะ
มัน ฟิฮินนะ อันตัล ฮักกู วาอะอูดุกัลบิ ฮักกู ะเกาลุกัลบิ ฮักกู ะลิกอูดุกัล
ฮักกู วัลญันนะตุ ฮักกุน วันนารู ฮักกุน วันนะบียูนะ ฮักกุน วัชชะอะตุ ฮักกุน
อัลลอฮุมมะ ละกะ ้อัซลิมตุ ะบิกะ อามันตุ ะอะลัยกะ ตะวักัลตุ ะอิลัย
กะ อะนันตุ ะบิกะ คอศ็อมตุ ะอิลัยกะ ฮากัมตุ ฟัฆฟิรลี มา ก็อดตัมตุ ะมา
อัคศ็อรตุ ะมา อัซร็อรตุ ะมา อะอฺลันตุ อันตะ อิล่าฮิ ล่าอิล่าฮะ อิล่า อันตะ”

ระเบียบ/หนังสือสรุปพระปาฐกถา ๒๕๕๕

สุนนะฮ์ที่กำหนดเวลา

ความว่า “การสรรเสริญทั้งหมดเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ พระองค์เป็นแสงสว่างแห่งชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน การสรรเสริญทั้งหมดเป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์ พระองค์เป็นผู้ทรงจัดการชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน การสรรเสริญทั้งหมดเป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์ พระองค์เป็นผู้ทรงอภิบาลแห่งชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินและสิ่งที่อยู่ therein พระองค์คือพระเจ้าที่แท้จริง คำสัญญาของพระองค์เป็นจริง คำพูดของพระองค์สัจจริง การพบกับพระองค์มีจริง สวรรค์มีจริง นรกมีจริง บรรดานบีมีจริง วันกิยามะฮ์เป็นความจริง โอ้อัลลอฮ์ ข้ายอมจำนนต่อพระองค์ ข้าศรัทธาต่อพระองค์ ข้ามอบหมายต่อพระองค์ ข้าสำนึกผิดต่อพระองค์ ข้าขอคำตัดสินจากพระองค์ ข้าขอฟ้องร้องต่อพระองค์ โปรดอภิบาลให้แก่ข้าพระองค์ ในความผิดในอดีตและอนาคต ในที่ลับและเปิดเผย พระองค์คือพระเจ้าของข้า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 7499 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 768)

5 สุนนะฮ์ให้ยืนนาน ๆ รุกูอนาน ๆ ซุญูดนาน ๆ และในทุก ๆ อิริยาบถให้มีความนานเท่ากัน

6 การอ่านอัลกุรอานในละหมาดมีสุนนะฮ์ดังนี้

- 1 > อ่านด้วยความชัดถ้อยชัดคำ ตรีกตรง คือไม่อ่านอย่างรีบร้อน
- 2 > อ่านเว้นวรรคทีละอายะฮ์ ความหมายคือไม่อ่านแบบรวมสองหรือสามอายะฮ์โดยไม่หยุดเว้นวรรคเลย แต่ให้เว้นทีละอายะฮ์
- 3 > เมื่ออ่านผ่านอายะฮ์ที่มีการตัสบีห์ก็จงกล่าวว่า ซุบฮานัลลอฮ์ เมื่ออ่านผ่านอายะฮ์เกี่ยวกับการขอกิจขอ เมื่ออ่านผ่านอายะฮ์เกี่ยวกับการขอความคุ้มครองก็จงขอความคุ้มครอง

หลักฐานคือ:

ฮะดีษที่ท่านสุชัยฟะฮ์ เราะวะฎียัลลอสุอันฮ์ กล่าวว่า: “คืนหนึ่งฉันได้ละหมาดพร้อมกับท่านนบี คืออัลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม ท่านอ่านซูเราะฮ์อัลบะเกาะเราะฮ์ ฉันนึกว่าท่านจะรุกูอ์อายะฮ์ที่หนึ่งร้อย แต่ท่านอ่านต่อ ฉันนึกต่อไปอีกว่าท่านอาจจะอ่านซูเราะฮ์อัลบะเกาะเราะฮ์ในหนึ่งร้อยกะฮ์จบแล้วท่านก็คงจะรุกูอ์ แต่ท่านก็อ่านต่อ ท่านเริ่มซูเราะฮ์อาละอิมรอน อ่านจบก็ต่อด้วยซูเราะฮ์อันนิซ้าฮ์ ท่านอ่านอย่างสุขุม เมื่อผ่านอายะฮ์ตัสบีห์ท่านก็กล่าวซุบฮานัลลอฮ์ เมื่อผ่านอายะฮ์เกี่ยวกับการวิงวอนขอท่านก็จะวิงวอนขอ เมื่อผ่านอายะฮ์ขอความคุ้มครองท่านก็จะกล่าวขอความคุ้มครอง แล้วท่านจึงรุกูอ์โดยกล่าวว่า: **“ซุบฮานะรีอบบียัลอะซีมี”** ความว่า **“มหาบรียูตฺฮ์แด่พระเจ้าผู้ทรงยิ่งใหญ่”** ท่านได้รุกูอนานเหมือนที่ท่านยืน แล้วกล่าว **“ฮะมีอัลลอสูลิมัน ฮะมีดะฮ์”** ความว่า **“อัลลอฮ์ทรงไต่ยืนคำสรรเสริญของผู้สรรเสริญ”** แล้วท่านก็ยืนนานใกล้เคียงกับตอนรุกูอ์ แล้วท่านก็ซุญูดและกล่าวว่า **“ซุบฮานะรีอบบียัล**

สุนนะฮ์ต่าง ๆ ในเวลาก่อนรุ่งอรุณ/ فجر

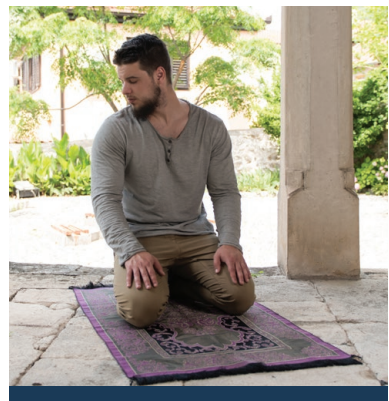

อะอูลา” ความว่า “มหาบรุษที่รียิ่งแต่ผู้ทรงอภิบาล ผู้ทรงสูงส่ง”ท่านได้ซุญดูนนานใกล้เคียงกับตอนเย็น” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 772)

ท่านหญิงอุมมุ ซะละมะฮียะห์ เราะชะฎียัลลอฮุอันฮะ ก่กล่าวว่า: นางเคยถูกถามถึงการอ่านอัลกุรอานของท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม นางตอบว่า ท่านอ่านในวรรคที่ละอายะฮ์ที่ละอายะฮ์ [บิสมิลลาฮิรเราะห์มานิรเราะฮีม แล้วหยุด อัลฮัมดุลิลลาฮิร็อบบิลอะละมีน แล้วหยุด อัลเราะห์มานิรเราะฮีม แล้วหยุด มาลิกิเยามิดดิน แล้วหยุด] ความว่า “ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ผู้ทรงเมตตา ผู้ทรงปรานียิ่ง การสรรเสริญทั้งหมดเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ผู้ทรงอภิบาลแห่งสากลโลก ผู้ทรงเมตตา ผู้ทรงปรานียิ่ง ผู้ทรงอำนาจเด็ดขาดในวันตัดสิน” (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 26583 อัตตาเราะฮ์ฎันนียก่กล่าวว่า : สายรายงานเศาะฮิห์ เชื่อก่ถือได้ทุกคน ดูลำดับที่ 118 อันนะวะรียูก่กล่าวว่า:เศาะฮิห์ ดูอัลมััจญ์มูอ 3/333)

7 สุนนะฮ์ให้สลามทุก ๆ สองร็อกอะฮ์

ท่านอิบน์ อุมีร์ เราะชะฎียัลลอฮุอันฮุม่า ก่กล่าวว่า: ชายคนหนึ่งยืนขึ้นและพูดว่า ใ้ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ละหมาดกียามุลลัยล์นั้นทำอย่างไร? ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ตอบว่า: “ละหมาด กียามุลลัยล์ ทำทีละสองร็อกอะฮ์ หากเกรงว่าใกล้ถึงเวลาศุบห์ก็จงละหมาดวิตรีเสียก่อนหนึ่งร็อกอะฮ์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 990 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 749)

ความหมายของคำว่่า (ทีละสอง ทีละสอง) คือ ละหมาดสองร็อกอะฮ์แล้วให้สลาม ไม่ละหมาดรวมทีเดียวสี่ร็อกอะฮ์

8 สุนนะฮ์ให้อ่านซูเราะฮ์ที่กำหนดในสามร็อกอะฮ์สุดท้าย

ในสามร็อกอะฮ์สุดท้าย ร็อกอะฮ์แรกให้อ่านซูเราะฮ์ อัลอะอูลา ร็อกอะฮ์ที่สองให้อ่านซูเราะฮ์ อัลกาฟิรูน ร็อกอะฮ์ที่สามให้อ่านซูเราะฮ์ อัลอิกฺลาศ เท่านั้น

หลักฐานคือ:

ฮะดีษของท่านอุมัยยฺ บิน กะอูบ เราะชะฎียัลลอฮุอันฮียฺ ก่กล่าวว่า: “ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ละหมาดวิตรีด้วยซูเราะฮ์ อัลอะอูลา ซูเราะฮ์ อัลกาฟิรูน และซูเราะฮ์ อัลอิกฺลาศ” (บันทึกโดยอบูดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 1423 บันทึกโดยอันนะซาอียฺ ฮะดีษลำดับที่ 1733 บันทึกโดยอิบน์ มาญะฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 1171 อันนะวะรียูก่วิวินิจฉัยว่่าเศาะฮิห์ ดูในอัลคูลาเศาะฮ์ 1/556 และอัลอัลบานียฺก็ก่กล่าวว่าเศาะฮิห์เช่นกัน ใน เศาะฮิห์ อันนะซาอียฺ 1/273)

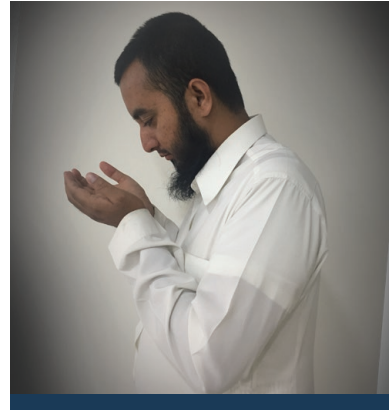
เรียงพิมพ์/ทอของสุเหร่าเบงกาลี ๒๐๒๕

9 สุนนะฮ์ให้อ่านกุญัตบางครั้งในละหมาดวิตรี

หมายถึงให้อ่านคูอาฮ์กุญัตในร็อกอะฮ์ที่สามที่อ่าน ซูเราะฮ์อัลอิคลาศ

คูอาฮ์กุญัตในละหมาดวิตรีมีสุนนะฮ์ให้อ่านเป็นบางครั้ง ด้วยหลักฐานที่ชัดเจนจากการปฏิบัติของ บรรดาเศาะฮาบะฮ์ในบางครั้งและละเว้นในบางครั้ง ซัยดุลอิสลามอิบุนุตัยมียะฮ์ได้เลือกทัศนะนี้ และควรละเว้นมากกว่าปฏิบัติ

◆ ต้องยกมือหรือไม่ขณะอ่านคูอาฮ์กุญัตในละหมาดวิตรี?

ทัศนะที่ถูกตั้งคือ: นักวิชาการส่วนใหญ่บอกว่าต้องยกมือ เพราะชะดีษของท่านอุมัร เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ ในบันทึกของอัลบัยฮะกี๊ยะและท่านกล่าวว่าเศาะฮีย์ห์

อัลบัยฮะกี๊ยะกล่าวว่า: “แท้จริงเศาะฮาบะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุุม จำนวนมากยกมือในคูอาฮ์กุญัตวิตรี” (ดูใน อัลฮุญัน อัลกุบรอ 2/211)

◆ ประเด็น : คูอาฮ์กุญัตในละหมาดวิตรีเริ่มด้วยอะไร?

ทัศนะที่มีน้ำหนักที่สุด คือ เริ่มด้วยการสรรเสริญต่ออัลลอฮ์ แล้วกล่าวเศาะละวาตแก่ท่านนบี คือลัลลิลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม แล้วก็คูอาฮ์ เพราะนี่คือสิ่งที่ใกล้เคียงที่สุดกับการที่คูอาฮ์จะถูกต้องรับมากที่สุด

หลักฐานคือ:

ชะดีษของท่านพะฎอละฮ์ บิน อุบัยด์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า: ท่านนบี คือลัลลิลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้ยินชายคนหนึ่งขอคูอาฮ์ในละหมาดของเขาโดยไม่ได้กล่าวเศาะละวาตแก่ท่านนบี คือลัลลิลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ท่านจึงกล่าวว่า: “เขาผู้นี้รับร้อน” แล้วท่านก็เรียกเขา พูดกับเขาและคนอื่นๆ ว่า “เมื่อผู้ใดขอคูอาฮ์ เขาจงเริ่มด้วยการสรรเสริญต่ออัลลอฮ์และเศาะละวาตต่อฉัน หลังจากนั้นเขาก็จงขอคูอาฮ์ตามต้องการ” (บันทึกโดยอัตติรมีซีย์ชะดีษลำดับที่ 3477 และท่านกล่าวว่า เป็นชะดีษ สะซัน เศาะฮีย์ห์)

ท่านอิบнул ก็อยยิม เราะฮิมะฮุลลอฮ์ กล่าวว่า: “สุนนะฮ์ให้ผู้ขอคูอาฮ์เริ่มด้วยการสรรเสริญต่ออัลลอฮ์ก่อนที่เขาจะขอตามความปรารถนาของเขา ดังปรากฏในชะดีษของท่านพะฎอละฮ์ บิน อุบัยด์” (ใน อัลวาบิล อัศศ็อยยิบ หน้า 110)

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลาก่อนรุ่งอรุณ/ฟ้าแจ้ง

◆ **หลังดุอาอ์เสร็จ ต้องเอามือทั้งสองลูบหน้าหรือไม่?**

ที่ถูกต้องคือ: ไม่มีสุนนะฮ์ให้ลูบหน้าหลังจากดุอาอ์เสร็จ เพราะไม่มีหลักฐานที่เศาะฮี้หฺใดๆ ยืนยันเลย

อิหม่ามมาลิก เราะฮิมะฮุลลอฮฺ เคยถูกถามถึงผู้ชายคนหนึ่งลูบหน้าของเขาด้วยฝ่ามือทั้งสองขณะดุอาอ์ ท่านไม่เห็นด้วย แล้วกล่าวว่า “ฉันไม่เคยรู้เรื่องนี้มาก่อน” (ดูใน กิตาบ อัลอิตรี ของ อัลมิรวะซีฮฺ หน้า 236)

ชัยคุลอิสลาม เราะฮิมะฮุลลอฮฺ กล่าวว่า “ส่วนประเด็นการลูบหน้าด้วยมือทั้งสองนั้นไม่มีหลักฐานใดๆ ยืนยัน นอกจากหนึ่งชะดีษหรือสองชะดีษ ซึ่งทั้งสองชะดีษไม่อยู่ในสถานะที่น่ามาเป็นหลักฐานได้” (ดู อัลฟาตะวา 22/519)

◆ **10 ขอดุอาอ์ในช่วงหนึ่งส่วนสามสุดท้ายของคืน**

สุนนะฮ์ที่เน้นหนักในช่วงสุดท้ายของคืนคือการขอดุอาอ์ หากเขาขอดุอาอ์ในกุนุตช่วงสุดท้ายของคืนเรียบร้อยแล้ว ก็ถือเป็นการเพียงพอสำหรับเขา แต่หากยังไม่ขอก็จงขอดุอาอ์ในเวลานี้ เพราะเป็นเวลาที่ถูกเน้นถึงการตอบรับดุอาอ์ เป็นเวลาที่อัลลอฮ์ izzajjal ลงมาสู่ฟากฟ้าของโลกดunya ดังที่ถูกบันทึกในหนังสือเศาะฮี้หฺทั้งสอง จากท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะฮิมะฮุลลอฮฺ อับดุลลอฮ์ อิบน์ อับดุลลอฮ์ กล่าวว่าแท้จริงท่านเราะฮิมะฮุลลอฮ์ คืออัลลิลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: **“ในช่วงหนึ่งส่วนสามสุดท้ายของทุกๆ คืน พระผู้ทรงอภิบาลของเราจะลงมาสู่ฟากดunya และตรัสว่า: ใครขอดุอาอ์ต่อข้า ข้าจะตอบรับเขา ใครขอสิ่งใดจากข้า ข้าจะให้แก่เขา ใครขอภัยโทษต่อข้า ข้าจะให้ภัยแก่เขา”** (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮฺ ชะดีษลำดับที่ 1145 บันทึกโดยมุสลิม ชะดีษลำดับที่ 758)

◆ **11 เมื่อให้สลามออกจากละหมาดวิตรีเสร็จแล้ว สุนนะฮ์ให้กล่าวว่า “ซุบฮานัล มะลิกิล กุดดูซ” สามครั้ง และครั้งที่สามกล่าวดังกว่าสองครั้งแรก**

หลักฐานคือ:

จากท่านอบูยัย บิน กะอูบ์ กล่าวว่า: ท่านเราะฮิมะฮุลลอฮ์ คืออัลลิลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม อ่าน “ซุบบิฮิสมะ ร็อบบิกัล อะอูลา และกูดยา อัยยูฮัด กาฟิรูน และกูดซุวัลลอฮุ อะฮัด ในละหมาดวิตรี เมื่อให้สลามเสร็จท่านจึงกล่าวว่า: ซุบฮานัล มะลิกิล กุดดูซ สามครั้ง» (บันทึกโดยอันนะซาอีย์ ชะดีษลำดับที่ 1702 อันนะวะรียฺและอัลอัลบานียฺกล่าวว่าเศาะฮี้หฺ) และในชะดีษของท่าน

เรียงพิมพ์/ทำขึ้นโดยศูนย์เผยแผ่ศาสนาไทย ๒๐๑๕

อับดุลเราะห์มาน บิน อับซา เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า: “ท่านกล่าว ซุบฮานัล มะลิกิล กุดดูซ ด้วยเสียงดังมากขึ้นในครั้งที่สาม” (บันทึกโดยอะหฺมัด สะดีษลำดับที่ 15354 บันทึกโดยอันนะซาอีย์ สะดีษลำดับที่ 1734 อัลอัลบานีย์กล่าวว่า:เศาะฮี้ห์ใน ตะหฺกีก อัลมะศอบีห์ 1/398)

12 สุนนะฮ์ให้ปลูกครอบครัวมาละหมาดกียามุลลัยล์

มีสุนนะฮ์ให้ผู้ชายปลูกครอบครัวขึ้นมาละหมาดกียามุลลัยล์ หากผู้หญิงตื่นก่อนก็มีสุนนะฮ์ให้เธอปลูกสามีของเธอลุกขึ้นมาละหมาด สมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัวก็เช่นกัน นี่เป็นการร่วมมือช่วยเหลือกันในเรื่องที่เป็นความดี

หลักฐานคือ:

สะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา กล่าวว่า: “ทุกครั้งที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ละหมาดกียามุลลัยล์ ขณะที่ฉันนอนอยู่ระหว่างท่านและกิบละฮ์ เมื่อท่านจะละหมาดวิตรีเสร็จท่านก็ปลุกฉันแล้วฉันก็ละหมาดวิตรี” (บันทึกโดยอัลบุคอรี๊ยะ สะดีษลำดับที่ 512 บันทึกโดยมุสลิม สะดีษลำดับที่ 512)

ท่านหญิงอุมมุ สะละมะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา กล่าวว่า:»เมื่อท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ตื่นนอนท่านกล่าวว่า “มหาบริสุทธิ์แต่อัลลอฮ์ สิ่งมีค่าใดถูกประทานมาจากขุมคลังบ้าง การทดสอบใดถูกส่งมาบ้าง ใครจะปลูกเจ้าของห้องเหล่านี้(ท่านหมายถึงภรรยาของท่าน)? เพื่อให้พวกนางได้ละหมาด บางทีผู้ที่สวมเสื้อผ้าในดุนยา อาจจะต้องเปลือยกายในอาคิเราะฮ์” (บันทึกโดยอัลบุคอรี๊ยะ สะดีษลำดับที่ 6218)

13 สุนนะฮ์ให้ผู้ละหมาดกียามุลลัยล์ปฏิบัติอย่างอ่อนคลาย เพื่อรักษาความซุฮุ(การมีสมาธิ)ในละหมาด

เมื่ออ่อนล้าก็ให้นั่งละหมาด

จากท่านอะนัส เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า: “ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้เข้ามายังมัสยิด พบเชือกผูกผูกไว้กับเสาสองต้น ท่านกล่าวว่า: “นี่อะไร?” พวกเขาตอบว่า: มันเป็นของชัยนับนางใช้ในตอนละหมาด เมื่อนางรู้สึกเหนื่อยหรืออ่อนเพลียนางก็จะจับเชือกไว้ ท่านนบีจึงกล่าวว่า: “จงแก้มันออก ให้ทุกคนละหมาดด้วยการดูแลสุขภาพความกระฉับกระเฉงของตัวเอง เมื่อซีเกียจหรืออ่อนเพลียก็จงนั่งละหมาด” (บันทึกโดยอัลบุคอรี๊ยะ สะดีษลำดับที่ 1150 บันทึกโดยมุสลิม สะดีษลำดับที่ 784)

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลาก่อนรุ่งอรุณ/ فجر

สอง: เวลารุ่งอรุณ

แบบอย่างของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ในช่วงเวลานี้มีดังต่อไปนี้:

การอะซาน

มีสุนนะฮ์ดังต่อไปนี้:

1 กล่าวตามผู้อะซาน

لا حول ولا قوة إلا بالله

สำหรับผู้ที่ได้ยินเสียงอะซานมีสุนนะฮ์ให้กล่าวตามผู้ทำการอะซานทุกคำ นอกจากประโยคที่มีคำว่า “ฮัยยะ อะลา” ให้เขากล่าวแทนว่า “ลาเฮาละ วะลา กุวะวะตะ อิลลาบิลลาฮ์” ความว่า “ไม่มีพลังอำนาจใดนอกจากพลังอำนาจของอัลลอฮ์”

ท่านอับดุลลอฮ์ บิน อัมร์ บิน อัลอาศ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮุม่า กล่าวไว้แท้จริงเขาได้ยินท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “เมื่อพวกท่านได้ยินเสียงอะซานก็จงกล่าวตามผู้อะซาน...” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 384) และท่านอุมร์ บิน อัลค็อฎฏอบ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์ กล่าวไว้: ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “เมื่อใดที่ผู้อะซานกล่าวว่า: อัลลอฮุอักบร อัลลอฮุอักบร ผู้ที่ฟังอยู่กล่าวว่า: อัลลอฮุอักบร อัลลอฮุอักบร เมื่อผู้อะซานกล่าวว่า: อัลฮะดุอัลลาอิลาฮะอิลลัลลอฮุ ผู้ฟังกล่าวว่า: อัลฮะดุอัลลาอิลาฮะอิลลัลลอฮุ เมื่อผู้อะซานกล่าวว่า: อัลฮะดุอันนะมุฮัมมะด็รเราะซูลุลลอฮ์

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลารุ่งอรุณ/ فجر

اللهم صلِّ على محمد وعلى آل محمد ، كما صليت على إبراهيم ...

รูปแบบที่ดีที่สุดของการกล่าวเศาะละวาตคือ เศาะละวาต อิบรอฮีมียะฮ์ ที่มีจำนวนว่า: “อัลลอฮุมมะ ค็อลลี อะลา มุฮัมมัด วะอะลา อาลี มุฮัมมัด กะมา ค็อลลัยตะ อะลา อิบรอฮีม...” จนจบ

4 อ่านดุอาอ์หลังเสร็จสิ้นการอะซาน

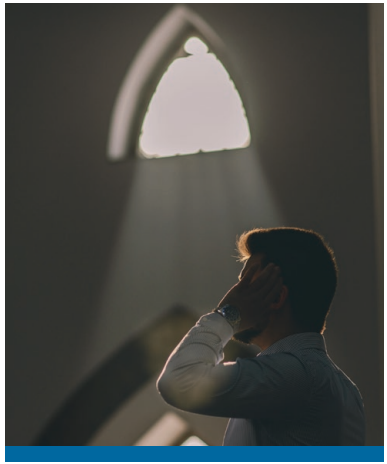
اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدُّعْوَةِ التَّامَّةِ، وَالصَّلَاةِ التَّامَّةِ، آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفُضَيْلَةَ، وَابْعَثْهُ مَعَنَا مُحَمَّدًا النَّبِيَّ وَعَدِّدْ

ท่านญาบิร เราะะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวว่่า: ท่านเราะะฎิยัลลอฮุอันฮิ ค็อลลัยัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่่า: “ผู้ใดที่กล่าวเมื่อได้ยินเสียงอะซานว่่า:

(อ่านว่่า อัลลอฮุมมะ ร็อบบะ ฮาซึอิติ ตะวะะติต ตามมะฮ์ วัศเศาะลาติล กออิมะฮ์ อาติ มุฮัมมะตะนิล วะซึละฮ์ วัลฟะติละฮ์ วับอ์ซสุ มะกอมัน มะฮ์มุตะนิล ละซึ วัอะดตะฮ์” ความว่่า โออัลลอฮ์พระเจ้าแห่งเสียงการเรียกร็องเชิญชวนที่สมบูรณนี้ และพระเจ้าแห่งการละหมาดที่ดำรงขึ้นมานี้ โปรดมอบตำแหน่งอัลวะะซีละฮ์และอัลฟะฎิละฮ์ให้แก่ท่านนบีมุฮัมมัด และให้ท่านพินคินซีฟในตำแหน่งที่ถูกสรรเสริญตามที พระองค์ได้สัญญาไว้ เมื่อกล่าวเช่นนี้เขาจะได้รับการชะฟาอะฮ์(ช่วยเหลือ)จากฉัน ในวันกิยามะฮ์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย ฮะดีษลำดับที่ 614)

5 ดุอาอ์อื่นๆ หลังอะซาน

ท่านอับดุลลอฮ์ บิน อัมร์ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮุมา กล่าวว่่า: “มีชายคนหนึ่งกล่าวว่่า โอ้ท่านเราะะฎิยัลลอฮุอันฮิ แท้จริงบรรดาผู้อะซานประเสริญรุกว่่าพวกเรา ท่านเราะะฎิยัลลอฮุอันฮิจึงกล่าวว่่า: “ท่านจงกล่าวเหมือนที่พวกเขากล่าว เมื่อกล่าวเสร็จก็จงขอ แล้วท่านจะได้รับสิ่งนั้น” (บันทึกโดยอบู ดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 524 อิบนุฮะญัรกล่าวว่่าสะฮัน ใน นะตาอิญญ์ อัลอัฟการ 1/367 และอัลอัลบานียีใน เศาะฮีห์ อัลกะลิมี อัลญ็อยยิบ หน้า 73)

และท่านอะนัส เราะะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวว่่า:แท้จริงท่านนบิ ค็อลลัยัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่่า: “การขอดุอาอ์ระหว่างอะซานกับอิกอมะฮ์จะไม่ถูกตีกลับ” (บันทึกโดยอันนะซาอียี ฮะดีษลำดับที่ 9895 และอิบนุ คุซัยมะฮ์ กล่าวว่่าเศาะฮีห์ 1/221/425)

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลารุ่งอรุณ/ฟ้าแจ้ง

◆ **ละหมาดสุนนะฮ์ของละหมาดศุบห์**
มีสุนนะฮ์ดังต่อไปนี้:

สุนนะฮ์ของละหมาดศุบห์ คือ ละหมาดสุนนะฮ์ของละหมาดฟัรฎูครั้งแรกของวัน มีสุนนะฮ์มากมายที่เกี่ยวข้องกัน ก่อนจะอธิบายเรื่องนี้ก็ขออธิบายเรื่องสุนนะฮ์รอติบะฮ์(หรือสุนนะฮ์เราะวาติบ)ก่อนเล็กน้อย สุนนะฮ์รอติบะฮ์ คือละหมาดสุนนะฮ์ก่อนหรือหลัง ละหมาดฟัรฎู มีทั้งหมดสิบสองหรืออะฮ์

ท่านหญิงอุมมุ สะบีบะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ่า กล่าวว่า: ฉันได้ยินท่านเราะฮู ลูลลอฮ์คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซَّلَام์กล่าวว่า: “ผู้ใดละหมาดในแต่ละวันกับคินสิบสอง ร็อกอะฮ์ บ้านหนึ่งหลังจะถูกสร้างให้แก่เขาในสวรรค์” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 728) และในบันทึกของอัตติรมิซียี มีจำนวนเพิ่มเติมว่า “สี่ร็อกอะฮ์ก่อนละหมาดซุฮร์ สอง ร็อกอะฮ์หลังละหมาดซุฮร์ สองร็อกอะฮ์หลังละหมาดมัฆริบ สองร็อกอะฮ์หลังละหมาดอิชาอ์ และสองร็อกอะฮ์ก่อนละหมาดศุบห์” (ฮะดีษลำดับที่ 415 และท่านกล่าวว่า ฮะซันเศาะฮีหฺ)

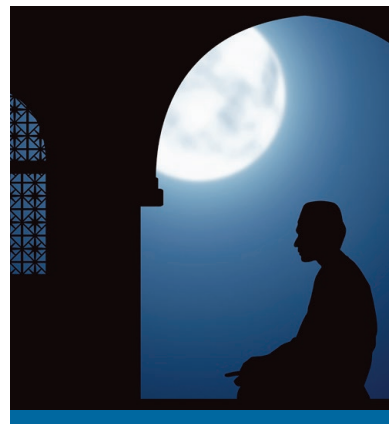
การละหมาดสุนนะฮ์รอวาติบที่บ้านประเสริฐที่สุด

จากท่านซัยด์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า แท้จริงท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซَّلَام์ กล่าวว่า: “โอ้ผู้คนทั้งหลาย จงละหมาดที่บ้านของพวกท่าน เพราะการละหมาดที่บ้านนั้นประเสริฐที่สุด ยกเว้นละหมาดฟัรฎู” (บันทึกโดยอัลบุคอรียี ฮะดีษลำดับที่ 7290 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 781)

◆ **สุนนะฮ์รอวาติบที่เน้นหนักที่สุด**

สุนนะฮ์รอวาติบที่เน้นหนักที่สุดคือ ละหมาดสุนนะฮ์ก่อนศุบห์ หลักฐานคือ:

- 1> ฮะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ่า กล่าวว่า: “ไม่มีมีละหมาดสุนนะฮ์ใดที่ท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซَّلَام์ รักขามันอย่างเหนียวแน่นมากไปกว่าสอง ร็อกอะฮ์ก่อนละหมาดศุบห์” (บันทึกโดยอัลบุคอรียี ฮะดีษลำดับที่ 1196 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 724)
- 2> ฮะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า ท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซَّلَام์กล่าวว่า “สองร็อกอะฮ์ก่อนละหมาดศุบห์ดีกว่าคุณยาและสิ่งที่อยู่ในนั้นทั้งหมด” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 725)

◆ ละหมาดสุนนะฮ์ศุบหิมี่มีความพิเศษหลายประการ:

1. มีบทบัญญัติให้ละหมาดสุนนะฮ์ก่อนศุบหิมี่ทั้งตอนเดินทางและไม่เดินทาง ดังปรากฏในหนังสือเศาะฮี้ห์ทั้งสองเล่ม ส่วนละหมาดสุนนะฮ์ก่อนหรือหลังของละหมาดฟัรฎูเวลาอื่นๆ มีสุนนะฮ์ให้ไม่ต้องละหมาดเวลาเดินทาง เช่น ละหมาดสุนนะฮ์ก่อนและหลังละหมาดซุฮร์ หลังมัฆริบและอิชาฮ์

2. ดีกว่าคุนยาและสิ่งที่อยู่ในนั้นทั้งหมด ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

3. สุนนะฮ์ให้ละหมาดสั้นๆ ดังที่เคยกล่าวมาแล้ว

หลักฐานคือ: ฮะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันนฮีย์ กล่าวว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ละหมาดสุนนะฮ์ศุบหิมี่สองร็อกอะฮ์สั้นๆ จนกระทั่งฉันนี่ก็อยู่ว่าท่านได้อ่านซูเราะฮ์ฟาติฮะฮ์หรือเปล่า?” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 1171 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 724)

แต่มีเงื่อนไขว่า: เพียงแต่การละหมาดแบบสั้นๆ นี้ต้องระวังไม่ตัดสิ่งที่เป็นวาญิบออก หรือเป็นเหตุทำให้ละหมาดแบบลวกๆ เหมือนไก่จิก กลายเป็นว่าเขากระทำการที่ต้องห้ามแทน

4. ในละหมาดสุนนะฮ์ศุบหิมี่สุนนะฮ์ให้อ่านซูเราะฮ์(กุล ยาอัยยุฮ์ด กาลีฟูน(ในร็อกอะฮ์แรก และอ่านซูเราะฮ์(กุล สุวัลลอฮุ อะฮ์ด)ในร็อกอะฮ์ที่สอง หลังจากอ่านซูเราะฮ์ฟาติฮะฮ์ ดังฮะดีษที่รายงานจากท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ในบันทึกของมุสลิม

หรืออ่านอายะฮ์ที่ 136 ของซูเราะฮ์อัลบะเกาะเราะฮ์ ในร็อกอะฮ์แรก

﴿قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نَفَرِقَ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾ [البقرة: 136]

และในร็อกอะฮ์ที่สองให้อ่านอายะฮ์ที่ 52 ของซูเราะฮ์อะอิมรอน

﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ [آل عمران: 52]

ดังฮะดีษที่รายงานจากท่านอิบนุ อับบาสในบันทึกของมุสลิม

นี่คือสุนนะฮ์ที่มีรายงานหลากหลาย บางครั้งก็ให้ปฏิบัติอย่างแรก และบางครั้งก็ให้ปฏิบัติอย่างที่สอง

5. มีสุนนะฮ์ให้นอนพักเล็กน้อยด้วยการตะแคงขวาหลังละหมาดสุนนะฮ์ศุบหิมี่

หลักฐานคือ:

ฮะดีษของท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะวะฎีย์ลลอฮุอันฮะ ที่กล่าวว่า “เมื่อท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ละหมาดสุนนะฮ์ศุบห์เสร็จ ท่านจะนอนตะแคงขวา” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 1160 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 736)

การไปมัสญิด

ซึ่งมีสุนนะฮ์ดังนี้:

การละหมาดศุบห์เป็นละหมาดฟัรฎูครั้งแรกของวัน การไปละหมาดที่มัสญิดเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้ชาย และในการไปมัสญิดก็มีสุนนะฮ์อยู่หลายประการ:

1 สุนนะฮ์ให้ไปมัสญิดตั้งแต่นั้น ๆ

ในฮะดีษที่ท่านอนู สุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎีย์ลลอฮุอันฮะ กล่าวว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “หากพวกเขาได้รับความดีที่ได้รับจากการไปละหมาดตั้งแต่นั้น ๆ พวกเขาจะต้องรีบเร่งไปก่อนอย่างแน่นอน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 615 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 437)

2 ออกจากบ้านโดยมีน้ำละหมาด เพื่อให้ทุกก้าวเดินถูกบันทึกความดี

ท่านอนู สุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎีย์ลลอฮุอันฮะ กล่าวว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “การละหมาดญะมาอะฮ์ของคนหนึ่งได้ผลบุญมากกว่าการละหมาดคนเดียวที่บ้านและที่ร้านของเขาเสียอีกว่าเท่า นั่นก็ด้วยการที่เขา อาบน้ำละหมาดอย่างสมบูรณ์ แล้วเขามายังมัสญิดมี เป้าหมายเพื่อละหมาด ทุกก้าวที่เขาเดินจะเพิ่มระดับให้เขาหนึ่งระดับ และลบล้างความผิดหนึ่งความผิด จนกระทั่งเขาเข้ามัสญิด เมื่อเข้ามัสญิดเขาก็จะได้รับผลบุญเปรียบเสมือนอยู่ในการละหมาด

ตลอดเวลา ตราบที่เขารอคอยจะละหมาดเสมือนว่ามันได้รั้งเขาไว้ มะลาอิกะฮ์จะดูอาอ์ให้แก่เขาตราบเท่าที่เขาอยู่ในที่ละหมาดของเขาว่า :โอ้อัลลอฮ์ฮ์โปรดเมตตาเขา โอ้อัลลอฮ์ฮ์โปรดอภัยโทษให้แก่เขา โอ้อัลลอฮ์ฮ์โปรดรับการสำนึกผิดของเขาเถิด ตราบใดที่เขาไม่เสียน้ำละหมาด” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 649)

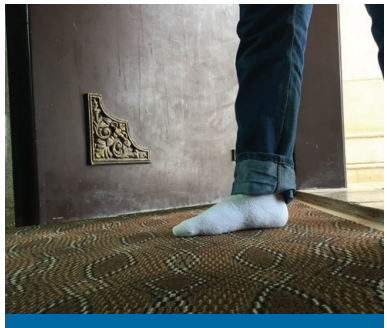
3 จะต้องออกไปสู่การละหมาดด้วยความสงบนิ่งและสุขุม

ท่านอบู ยูรียเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “เมื่อพวกท่านได้ยินเสียงอิกอมะฮ์ก็จงเดินไปละหมาดด้วยความสงบนิ่งและนอบน้อม ไม่ต้องรีบร้อน ส่วนใดที่พวกท่านหนักก็จงละหมาดตาม และส่วนใดที่พวกท่านไม่หนักก็จงเพิ่มให้สมบูรณ์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 636 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 602)

อันนะวะรีย เราะฮิมะฮ์ฮุลลอฮ์ กล่าวว่า “ชะกีนะฮ์ หรือความสงบนิ่งคือการเคลื่อนไหวช้าๆ และหลีกเลี่ยงจากสิ่งที่ไม่ไ้ประโยชน์ และ ะกออ ความสุขุมคือการมีท่าทางที่นอบน้อมเช่นพูดค่อยๆ ไม่หันซ้ายหันขวาเกินความจำเป็น เป็นต้น» (ดู ซัรห์ เศาะฮี้หฺ มุสลิม ของอันนะวะรีย ฮะดีษที่ 602 บทว่าด้วยเรื่องการละหมาดด้วยความสุขุม สงบนิ่ง และห้ามวิ่งไปละหมาด)

4 ก้าวเข้ามัสญิดด้วยเท้าขวา และออกจากมัสญิดด้วยเท้าซ้าย

ท่านอะนัส เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “สุนนะฮ์ขณะที่ท่านเข้ามัสญิดให้เริ่มด้วยเท้าข้างขวาก่อน และเมื่อท่านออกจกมัสญิดจงเริ่มด้วยเท้าข้างซ้าย” (บันทึกโดย อัลฮากิม 1/338 ท่านกล่าวว่าเศาะฮี้หฺตามเงื่อนไขของมุสลิม)

5 กล่าวдуаอาต์ตอนเข้าและออกจากมัสญิด

จากท่านอบู ฮุมัยด์ หรืออบู อุษัยด์ กล่าวว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “เมื่อผู้ใดเข้ามัสญิดเขาจงกล่าวว่า

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

(อ่านว่า อัลลอฮุมมัฟตะฮ์ลี อับวาะ เราะหะมะติกะ) ความว่า โอ้อัลลอฮ์ โปรดเปิดประตูแห่งความเมตตาของท่านแก่ฉันด้วยเถิด และเมื่อออกจากมัสญิดเขาจงกล่าวว่า

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ

(อ่านว่า อัลลอฮุมมะ อินนี อัซอะลุกะมินฟัฎลิก) ความว่า โอ้อัลลอฮ์ แท้จริงฉันขอความประเสริฐจากท่าน” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 713)

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลารุ่งอรุณ/ فجر

ฮะดีษของท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎีย์ลลอฮูอันฮี กล่าวว่า แท้จริงท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “หากผู้คนที่รู้ถึงความดีในการอะซานและแแถวแรกแล้วพวกเขาไม่สามารถตัดสินใจได้นอกจากต้องจับสลาก แน่นนอนพวกเขาก็จะจับสลาก และหากพวกเขารู้ถึงความดีของการละหมาดแต่เนิ่นๆ พวกเขาก็จะรีบมา และหากพวกเขารู้ถึงความดีในการละหมาดอิซาอ์กับศุบห์ พวกเขาก็จะมาให้ได้แม้ว่าจะต้องคลานมาก็ตาม” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 615 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 437)

8 สุนนะฮ์ให้มะอ์มูมใกล้อิمامมากที่สุด

แแถวที่ประเสริฐที่สุดสำหรับมะอ์มูมก็คือแแถวแรก ดังที่กล่าวมาแล้ว และมะอ์มูมที่ยืนใกล้อิمامที่สุดทั้งทางขวาและทางซ้ายจะประเสริฐที่สุด

หลักฐานคือ:

ฮะดีษของท่านอัब्ดุลลอฮ์ บิน มัสอูด เราะวะฎีย์ลลอฮูอันฮี กล่าวว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “จงให้คนที่มีความรู้และฉลาดยืนถัดจากฉัน” บันทึกโดยอบูดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 674 บันทึกโดยอัตติรมิซีย์ ฮะดีษลำดับที่ 228) คำว่า “ถัดจากฉัน” คือใกล้กับฉัน บ่งบอกว่าการอยู่ใกล้อิمامนั้นเป็นสิ่งที่ควรทำอย่างยิ่งไม่ว่าจะเป็นทางขวาหรือทางซ้ายก็ได้

◆◆ สุนนะฮ์ต่างๆ ในละหมาด ◆◆

◆ การไม่ละหมาดร่วมกันที่มีสติจะทำให้ท่านพลาดความดีมากมาย แม้แต่การเดินทางยังมีสติอัลลอฮ์จะยกระดับให้แก่ท่านหลายชั้นและยังลบล้างความผิดต่างๆ ให้แก่ท่านอีกด้วย

ในการละหมาดมีสุนนะฮ์อยู่หลายประการ เช่น

<1> เขตกัน มีสุนนะฮ์ดังต่อไปนี้:

1 มีสุนนะฮ์ให้กันเขต

มีสุนนะฮ์ให้กันเขตทั้งตอนละหมาดเป็นอิมามและตอนละหมาดคนเดียว ส่วนตอนเป็นมะมูมเขตกันของอิมามก็คือเขตกันของเขาด้วย

ในสะดิษมัรฟูอ์ที่ท่านอบู ชะอีด อัลคุดรีย์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่าท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม กล่าวว่า: “เมื่อผู้ใดจะละหมาดเขาจงกันเขตจากผู้คน...” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ สะดิษลำดับที่ 509 บันทึกโดยมุสลิม สะดิษลำดับที่ 505) และสะดิษเกี่ยวกับสุนนะฮ์ของเขตกันมีมากมาย เช่น ท่านนบีกันเขตด้วยเตียง ฝาผนัง ต้นไม้ ไม้ หอก ทวน พาหนะที่ท่านขี่ และอื่นๆ

มีบทบัญญัติให้กันเขตละหมาดทั้งในอาคารและที่โล่ง ตอนเดินทางและตอนไม่เดินทางกันเพราะเกรงคนเดินผ่านตัดหน้าหรือไม่ก็ตาม เพราะสะดิษไม่ได้แยกเอาไว้ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม กันเขตละหมาดทั้งตอนที่เดินทางและไม่เดินทาง ดังสะดิษที่รายงานจากอบู ญะฮ์ษะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์ (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ สะดิษลำดับที่ 501 บันทึกโดยมุสลิม สะดิษลำดับที่ 503)

2 สุนนะฮ์ต้องยืนใกล้เขตกัน

สุนนะฮ์ให้มีระยะห่างระหว่างจุดชุกฎกับเขตกัน ช่วงประมาณแปะเดินผ่านได้

ดังฮะดีษที่ท่านชะฮ์ล บิน สะอูด อับซฮาอิดีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “ระหว่างที่ละหมาดของท่าน เราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กับฝ่าผนัง ห่างประมาณแปะเดินผ่านได้” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 496 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 508)

คำว่า “ที่ละหมาด” หมายถึง ที่ชุกฎของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม

ในฮะดีษที่บันทึกโดยอะหมัดกับอบูดาวูดระบุว่า: ระหว่างท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กับเขตกันห่างกันประมาณสามศอก (บันทึกโดยอะหมัด ฮะดีษลำดับที่ 6231 บันทึกโดยอบูดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 2024 อัลอัลบานีย์กล่าวว่า:เศาะฮี้หฺใน เศาะฮี้หฺอบีดาวูด 6/263 ต้นเดิมอยู่ในบันทึกของอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 506 ระยะห่างนิ้ววัดในกรณีที่ยืน)

3 สุนนะฮ์ให้ขวางผู้ที่จะเดินผ่านหน้าผู้ละหมาด

มีฮะดีษจากท่านอบู ซะอีด เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “เมื่อผู้ใดละหมาดโดยกันเขตไว้แล้วมีคนหนึ่งต้องการจะเดินตัดหน้าก็จงผลักที่คอกของเขา หากเขายังตั้งก็จงต่อสู้กับเขา เพราะแท้จริงเขาคือชัฎฏอน” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 505)

ถ้าหากผู้ที่เดินตัดหน้าเป็นผู้หญิง หรือสุนัขสีดำหรือลา ตามทศนะที่ถูกตั้งนั้นจำเป็นต้องกีดขวาง เพราะจะทำให้การละหมาดนั้นเสีย ดังฮะดีษที่ท่านอบูซัรร์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ รายงานไว้ในบันทึกของมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 510 เป็นทศนะที่อาจารย์ของเราชัยคอบินนู อุษัยมีน ได้เลือกทศนะนี้ ซึ่งต่างจากสิ่งอื่นๆ ที่ถึงแม้จะตัดหน้าก็ไม่ทำให้ละหมาดเสีย

4 สุนนะฮ์ให้ถูกฟันด้วยซิวกากทุกเวลาละหมาด

และนี่ก็เป็นที่สามที่เน้นให้ถูกฟัน

หลักฐานคือ:

ฮะดีษที่ท่านอบู สุร็อยเาะฮ์ เาะะฎิยัลลอฮุอันฮ์ รายงานว่า แท้จริงท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “หากไม่เป็นความลำบากแก่ประชาชาติของฉันแล้ว ฉันจะสั่งให้พวกเขาแปรงฟันทุกเวลาละหมาด” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 887)

<2> ระหว่างยืนในละหมาดมีสุนนะฮ์ต่อไปนี้:

1 ยกมือทั้งสองข้างขณะตักบิเราะตุลอิห์รอหม

ดังฮะดีษที่ท่านอิบนุ อุมร์ เาะะฎิยัลลอฮุอันฮุมา รายงานว่า แท้จริงท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ยกมือทั้งสองข้างของท่านเสมอกับบ่าเมื่อท่านเริ่มละหมาดและขณะรุกูอ์ และขณะเงยขึ้นมาจากรุกูอ์ พร้อมกล่าวว่า:

(อ่านว่า สะมิอัลลอฮู ลิมัน สะมิตะฮ์ ร็อบบะนาวะ ละกัลฮัมด์) ความว่า “อัลลอฮ์ทรงได้ยินการสรรเสริญของผู้สรรเสริญ โอ้ผู้ทรงอภิบาลของเรา การสรรเสริญเป็นกรรมสิทธิ์ของท่าน” และท่านไม่ยกมือในการซุญูด (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 735 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 390)

ท่านอิบนุ อุมัยเาะฮ์ เาะะฮิมะฮุลลอฮ์ กล่าวว่า “นักวิชาการเห็นตรงกันว่าการยกมือทั้งสองข้างขณะตักบิเราะตุลอิห์รอหมเป็นสุนนะฮ์ไม่ใช่วาญิบ» (ดูใน อัลอิฟศอห์ 1/123)

ช่วงเวลาต่างๆ ของการยกมือในละหมาดที่มีตัวบทหลักฐานมีสี่ช่วงเวลา

ขณะกล่าวตักบิรครั้งแรก

ขณะก้มรูกู

ขณะขึ้นจากก้มรูกู

ในสามเวลานี้มีหลักฐานที่ยืนยันสายรายงานในตำราเศาะฮิห์ทั้งสองที่รายงานจากท่านอิมาม อุมา - เราะฎิยัลลอฮุอันฮูมา - และช่วงเวลาที่ดีที่สุด:

ขณะยืนขึ้นจากการนั่งตะชะฮ์ฮ์ครั้งแรก

ช่วงเวลานี้ก็มีหลักฐานที่ยืนยันสายรายงานจากท่านอิมาม อุมา - เราะฎิยัลลอฮุอันฮูมา - ในเศาะฮิห์ของอัลบุคอรีย์

2 ชุนนะฮ์ให้ยืนนิ้วขณะยกมือทั้งสอง

ด้วยชะดีษที่ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ กล่าวว่ “แท้จริงเมื่อท่านนบิ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม ละหมาด ท่านจะยกมือทั้งสองขึ้นพร้อมยืนนิ้ว” (บันทึกโดยอะหฺมัด ชะดีษลำดับที่ 8875 และบันทึกโดยอบูดาวูด ชะดีษลำดับที่ 753 และบันทึกโดยอัลติรมิซียฺ ชะดีษลำดับที่ 240 อัลอัลบานียฺก็กล่าวว่เศาะฮิห์ ใน เศาะฮิห์ ออบิดาวูด 3/341)

3 ชุนนะฮ์ให้ยกมือทั้งสองถึงจุดที่มีชุนนะฮ์ให้ยก

มีตัวบทหลักฐานในการยกมือทั้งสองจากท่านนบิ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม สองแบบด้วยกัน แบบที่หนึ่ง คือ ยกมือทั้งสองเสมอกับหัวไหล่ ดังที่ปรากฏในหนังสือเศาะฮิห์ทั้งสองเป็นชะดีษที่รายงานจากท่านอิมาม อุมา เราะฎิยัลลอฮุอันฮูมา (บันทึกโดยอัลบุคอรียฺ ชะดีษลำดับที่ 735 และบันทึกโดยมุสลิม ชะดีษลำดับที่ 390)

ชุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลารุกู่ออรรูณ/ฟัจญ์

ส่วนแบบที่สอง คือ ยกมือทั้งสองเสมอกับหูทั้งสอง คือเสมอกับส่วนข้างบนของหูทั้งสองข้าง สะดิษรายงานจากมาลิก บิน อัลสุวัยริษ (บันทึกโดยมุสลิม สะดิษลำดับที่ 391) ดังนั้นให้ผู้ละหมาดปฏิบัติทั้งสองแบบสลับสับเปลี่ยนกันไป

4 **สุนนะฮ์สำหรับผู้ละหมาดที่จะต้องวางมือข้างขวามือข้างซ้ายหลังการตักบีรอัลอิห์รอม**

นักวิชาการเห็นตรงกันในประเด็นนี้ ดังสะดิษที่ท่านอิบนุฮุบัยเราะฮ์ได้รายงาน (ดูในอัลอิฟศอห์ 1/124)

5 **สุนนะฮ์ให้อา่มือข้างขวาจับมือข้างซ้าย**

วิธีที่หนึ่ง: วางมือขวามือซ้าย ดังสะดิษที่รายงานจากท่านวาอิล บิน สุจญ์ร เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “ฉันเห็นท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม ละหมาดเอามือขวาจับมือซ้ายของท่าน” (บันทึกโดยอบูดาวูด สะดิษลำดับที่ 755 บันทึกโดยอันนะซาอีย์ สะดิษลำดับที่ 888 อัลอัลบานีย์กล่าวว่าเศาะฮีห์)

วิธีที่สอง: วางมือขวามือซ้าย ดังสะดิษที่ท่านชะฮัล บิน ชะอูด กล่าวว่า “ผู้คนที่ต่างถูกใช้ให้วางมือข้างขวามือซ้ายในการละหมาด” (บันทึกโดยอัลบุคอรี๊ยะ สะดิษลำดับที่ 740)

คือ บางครั้งวางบนมือและบางครั้งวางบนแขน เพื่อให้มีความหลากหลายในการทำตามรูปแบบของสุนนะฮ์นี้

6 สุนนะฮ์ให้กล่าวดูอาอ์อิสติฟตาอ์

ดูอาอ์อิสติฟตาอ์มีหลายสำนวน และมีสุนนะฮ์ให้กล่าวสลับสับเปลี่ยนกันไป เช่น:

1> سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ ، رَبَّارِكْ سَمَاءَكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ
อ่านว่า “ซุบฮานะกัลลอลฮุมมะ วะบิฮัมดิกะ วะตะบารอ กัสสมุกะ วะตะอาลา ญุด
ดูกะ วะลาอิลลาฮะ ฮีอัยรูกะ”

ความว่า: “มหาบริสุทธิ์ยิ่งแต่พระองค์อัลลอฮ์ และด้วยการสรรเสริญต่อ
พระองค์ พระนามของพระองค์จำเริญยิ่ง และเกียรติของพระองค์นั้นสูงส่ง
‘ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์’” (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 11473
บันทึกโดยอบูดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 776 บันทึกโดยติรมิซีย์ ฮะดีษลำดับที่ 243 บันทึก
โดยอันนะซาอีย์ ฮะดีษลำดับที่ 900 จากฮะดีษของท่านอนู ชะอีด ท่านอิบนุ สะอูร
กล่าวว่า ฮะซัน ใน นะตัจญ์ อัลอัฟการ 1/412)

2> الْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ
อ่านว่า “อัลฮัมดุลิลลาฮิ ฮัมดัน กะซีร็อน ฎ็อยยิบัน มุบารอกัน ฟิฮี”

ความว่า “การสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ ซึ่งเป็นการสรรเสริญอย่าง
มากมาย อย่างดีงาม และมากด้วยความจำเริญ”

ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลลัลลอฮุอะลยิอะซัลลิม ได้กล่าวถึงความประเสริฐของดูอาอ์
นี้ว่า “แท้จริงฉันเห็นมะลาอิกะฮ์สิบสองท่านแข่งขันกันว่าใครจะได้นำมันขึ้น
‘ไปยังอัลลอฮ์’” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 600 จากฮะดีษของท่านอะนัส
เราะซูล็อยัลลอฮุอันนีย์)

3> اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا نَقَّيْتَ
التَّوْبَةَ الْبَاطِلَةَ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنَ خَطَايَايَ بِالرِّجْلِ وَالْمَاءِ وَالْبُرْدِ

อ่านว่า “อัลลอลฮุมมะ บาอิด บัยนี วะบัยนะ คอฎฏอยาเย กะมาบาอัดตะ บัยนัล
มัชริกิ วัลมัชริบิ อัลลอลฮุมมะ นั๊กินี มิน คอฎฏอยาเย กะมาญนั๊ก็อษเศาบูล
อับยะฎู มินัดตะนะซี อัลลอลฮุมมัชชิลนี มิน คอฎฏอยาเย บิษษัลญี วัลมาอิ
วัลปะร็อด”

ความว่า: “โอ้อัลลอฮ์โปรดทำให้ระหว่างฉันกับความผิดห่างไกลกันราวทิศ
ตะวันออกกับทิศตะวันตก โอ้อัลลอฮ์โปรดทำให้ฉันสะอาดจากความผิดของ
ฉันเหมือนผ้าขาวที่สะอาดจากสิ่งสกปรก โอ้อัลลอฮ์โปรดชำระล้างความผิด
ของฉันด้วยหิมะ น้ำ และลูกเห็บด้วยเถิด” (บันทึกโดยอัลบุคอรี ฮะดีษลำดับที่
744 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 598 จากฮะดีษของท่านอนู สุร็อยเราะฮ์
เราะซูล็อยัลลอฮุอันนีย์)

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลารุ่งอรุณ/ฟ้าเจี๋ย

- 4> اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا
 อ่านว่า “อัลลลอฮ์อักบับ กะบิร อ วัลฮัมดุลิลลาฮิ กะซีร อ วะซุบฮานัลลอฮิ บุก รอตัน วะอะซีลา”
 ความว่า “อัลลลอฮ์ผู้ทรงยิ่งใหญ่ การสรรเสริญมากมายเป็นกรรมสิทธิ์ ของอัลลลอฮ์ มหาบริสุทธิ์ที่พระองค์อัลลลอฮ์ทั้งยามเช้าและยามเย็น”
 ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลลอฮ์อะลัยฮิวะซัลลัม ได้กล่าวถึงความประเสริฐของดุอาอ์ นี้ว่า: “ฉันแปลกใจที่ชั้นฟ้าทั้งหลายถูกเปิดให้แก่ดุอาอ์นี้” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะ ดิษลำดับที่ 601 จากฮะดีษของท่านอิบนุ อุมร์ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮุมมา)

7 กล่าว “อิสติอาซะฮ์”

การกล่าว อิสติอาซะฮ์ เป็นสุนนะฮ์ซึ่งมีหลายสำนวนให้กล่าวสลบกันดังนี้:

- 1> “อะอฺซุ บิลลาฮิ มินฺช ษัยฎอนิร เราะะฎิม”

อูละมาฮ์ส่วนใหญ่เลือกสำนวนนี้ เนื่องจากพระดำรัสของอัลลลอฮ์ที่ว่า

[98 : الْحَل] { فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ }

ความว่า “ดังนั้น เมื่อเจ้าอ่านอัลกรุอาน ก็จงขอความคุ้มครองต่ออัลลลอฮ์ให้พ้น จากชัยฎอนที่ถูกสาปแช่ง” (ซูเราะฮ์ อัลนะฮ์ล : 98)

- 2> “อะอฺซุ บิลลาฮิส สะมีอิล อะลิมิ มินฺช ษัยฎอนิร เราะะฎิม”

เนื่องจากพระดำรัสของอัลลลอฮ์ที่ว่า

[36 : فَصَلت] { وَإِنَّمَا يَرْغَبُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ }

ความว่า “และหากว่าการยุแหย่ใด ๆ จากชัยฎอนมายั่วเจ้าเข้า ก็จงขอความคุ้มครองต่ออัลลลอฮ์เถิด แท้จริงพระองค์เป็นผู้ทรงได้ยินผู้ทรงรอบรู้” (ซูเราะฮ์ ฟุศศิลัต : 36)

8 กล่าว “บิสมิลลาฮิรเราะห์มานิรเราะฮีม”

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

มีสุนนะฮ์ให้กล่าวว่: “บิสมิลลาฮ์เราะห์มานิรเราะฮีม” หลังจากกล่าว “อิสติอาซะฮ์” ดังฮะดีษจากท่านนุอัยมฺ อัลมุญญิบิร เราะะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวว่ “ฉันได้ยึนละหมาดหลัง ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮิ ท่านได้อ่าน “บิสมิลลาฮิรเราะห์มานิรเราะฮีม แล้วจึง อ่านซูเราะฮ์ฟาติฮะฮ์...” และท่านกล่าวว่ “ขอสาบานต่อผู้ที่ชีวิตของฉันอยู่ในมือของเขา แท้จริงฉันเป็นผู้ที่ละหมาดคล้ายกับท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลลอฮ์อะลัยฮิวะซัลลัม มากที่สุด” (บันทึกโดยอันนะซาอียฺ ฮะดีษลำดับที่ 906 บันทึกโดยอิบนุ กุซัยมะฮ์ และท่านกล่าวว่เศาะฮิหฺ 1/251 อัลดดาเราะกุนนียกว่ฮะดีษนี้เศาะฮิหฺ และผู้รายงานทุกคนเชื่อถือได้ 2/46)

แต่การบิสมิลลาฮ์ไม่วาญิบ เพราะท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ไม่ได้สอนให้ผู้ละหมาดผิดคนนั้นอ่าน แต่ท่านสอนให้อ่านซูเราะฮ์ฟาติฮะฮ์เลย ดังชะติษของท่านอบูสุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ชะติษลำดับที่ 757 บันทึกโดยมุสลิม ชะติษลำดับที่ 397)

9 กล่าว “อามีน” พร้อมกับอิมาม

เมื่ออิมามอ่านซูเราะฮ์ฟาติฮะฮ์ในละหมาดที่ต้องอ่านดังเสร็จ มะอ์มูมต้องกล่าว “อามีน” เมื่ออิมามกล่าว เพราะชะติษที่ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า แท้จริงท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “เมื่ออิมามกล่าวอามีน พวกท่านก็จงกล่าวอามีน เพราะผู้ใดที่การกล่าวอามีนของเขาตรงกับการกล่าวอามีนของมะลาอิกะฮ์ ความผิดของเขาจะหายไปนั้นจะถูกรอภัย” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ชะติษลำดับที่ 780 บันทึกโดยมุสลิม ชะติษลำดับที่ 410)

10 อ่านซูเราะฮ์อื่นหลังจากอ่านซูเราะฮ์ฟาติฮะฮ์

นักวิชาการส่วนใหญ่กล่าวว่า ถือเป็นสุนนะฮ์ให้อ่านซูเราะฮ์อื่นในร็อกอะฮ์ที่หนึ่งและสอง เพราะชะติษของอบู เกาะตาเดฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “ในสองร็อกอะฮ์แรกของละหมาดซูฮิร่าท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม อ่านซูเราะฮ์ฟาติฮะฮ์และสองซูเราะฮ์ร็อกอะฮ์แรกอ่านยาวกว่าร็อกอะฮ์ที่สอง” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ชะติษลำดับที่ 759 บันทึกโดยมุสลิม ชะติษลำดับที่ 451)

ส่วนมะอ์มูมในละหมาดที่อ่านดังให้อ่านฟาติฮะฮ์ ซูเราะฮ์หลังฟาติฮะฮ์ให้ฟังอิมาม

< 3 > ขณะรุกอ์มีสุนนะฮ์ดังนี้:

1 สุนนะฮ์ให้อาามือทั้งสองจับเข้าทั้งสองโดยกางนิ้วออกด้วย

เพราะชะติษของท่านอบู ฮุมาйдฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “ฉันเป็นคนที่จดจำการละหมาดของท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม มากที่สุดในหมู่พวกเรา ฉันเห็นเมื่อท่านตักบิรท่านยกมือทั้งสองข้างของท่านเสมอว่าทั้งสองของท่าน เมื่อท่านรุกอ์ท่านก็จับเข้าทั้งสองของท่านและหลังตรง...” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ชะติษลำดับที่ 828 และในชะติษของท่านอบู มัสฮูด เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า: “และท่านกางนิ้วมือของท่านจับหัวเข้า...” (บันทึกโดยอะหฺมัด ชะติษลำดับที่ 17081 บันทึกโดยอบูดาวูด ชะติษลำดับที่ 863 บันทึก

4 สุนนะฮ์ให้กล่าวบทซิกิริรขณะรูกูอ์

สุนนะฮ์ให้ผู้รูกูอ์กล่าวบทซิกิริรอื่นๆ พร้อมกับกล่าว “ซุบฮานะรีอบบิยัลอะซีมี” อาทิ

1> سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي

อ่านว่า “ซุบฮานะกัลลอลฮุมมะ ร็อบบะนา วะบิฮัมดิกะ อัลลอลฮุมมัฆฟิรลี”

ความว่า: “มหาบริสุทธิ์แต่อัลลอลฮ์ พระผู้อภิบาลของเรา และด้วยการสรรเสริญพระองค์ โอ้อัลลอลฮ์โปรดอภัยโทษให้แก่ฉันด้วยเถิด” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 794 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่484 จากฮะดีษของท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะวะฎีย์ลลอลฮุอันฮา)

2> سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ

อ่านว่า “ซุบบุซูน กุดดูซูน ร็อบบุล มะลาอิกะติ วัรรูฮ์”

ความว่า: “ผู้ทรงบริสุทธิ์ยิ่ง พระผู้อภิบาลของมะลาอิกะฮ์และญิบรีล” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 487 จากฮะดีษของท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะวะฎีย์ลลอลฮุอันฮา)

3> اللَّهُمَّ لَكَ رُكْعَتٌ ، وَبِكَ آمَنْتُ ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ ، خَشَعْتُ لَكَ سَمْعِي ، وَبَصَرِي ، وَنَفْسِي ، وَعَظْمِي ، وَعَصِي

อ่านว่า “อัลลอลฮุมมะ เราะกะอะตุ วะบิกะ อามันตุ วะละกะ อัลลัมตุ เคาะชะอะละกะ ซัมอี วะบะเศาะรี วะมุคตี วะอะซอมี วะอะเศาะบี”

ความว่า: “โอ้อัลลอลฮ์ ฉันได้รูกูอ์ต่อพระองค์ ฉันได้ศรัทธาต่อพระองค์ ฉันได้จำนนต่อพระองค์ หูของฉัน ตาของฉัน สมองของฉัน กระดูกของฉัน และกล้ามเนื้อของฉันต่างนอบน้อมต่อพระองค์” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 771 จากฮะดีษของท่านอะลีฮ์ เราะวะฎีย์ลลอลฮุอันฮ์)

4> سُبْحَانَ ذِي الْجَبُرُوتِ وَالْمَلَكُوتِ وَالْكِبْرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ

อ่านว่า “ซุบฮานะ ซิลญะบะรูติ วัลมะละกูติ วัลกิบริยาอิ วัลอะซอมะฮ์”

ความว่า: “มหาบริสุทธิ์แต่อัลลอลฮ์ผู้ทรงยิ่งใหญ่ ผู้ทรงอำนาจ” (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 23411 บันทึกโดยอบูดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 873 บันทึกโดยอันนะซาอีย์ ฮะดีษลำดับที่ 1050 จากฮะดีษของท่านเอาฟี บิน มาลิก อัลอัลบานีย์กล่าวว่าเศาะฮี้หฺ ใน เศาะฮี้หฺอับีดาวูด 4/27)

<4> การเงยขึ้นจากรูกูอ์ มีสุนนะฮ์ดังนี้:

1 ให้ยืนนิ่งนานๆ

เพราะฮะดีษที่ท่านซาบิต อัลบุนยานีย์ รายงานจากท่านอะนะษฺ เราะวะฎีย์ลลอลฮุอันฮ์ ว่า “ฉันจะไม่ทำให้การละหมาดของฉันกับพวกท่านบกพร่องไปจากที่ฉันเห็นท่านนบี ศ็อลลัลลอลฮุอะลัยฮิ

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลารุ่งอรุณ/ฟ้าเจือริ

วะฮัลลัม ละหมาดกับพวกเรา ท่านซาบิตกล่าววว่า ท่านอะนัสละหมาดไม่เหมือนกับที่พวกท่านละหมาด เมื่อท่านเงยหน้าขึ้นจากรุกูอ์ ท่านยืนตรงนานจนมีคนคิดว่า ท่านคงลืมแล้วแน่เลย และเมื่อท่านลุกจากซุญุดท่านนั่งนานจนมีคนคิดว่า ท่านคงลืมแล้วแน่เลย” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ สะดิษลำดับที่ 821 บันทึกโดยมุสลิม สะดิษลำดับที่ 472)

2 > กล่าวบทชริกีสำนวนต่างๆ

1> **اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا وَتَكَ الْحَمْدُ**

อ่านว่า “อัลลลอฮุมมะ ร็อบบะนา วะ ละกัลฮัมดฺ”

ความว่า: “โอ้อัลลอฮ์ พระผู้อภิบาลของเรา และการสรรเสริญเป็นของพระองค์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ สะดิษลำดับที่ 795 จากสะดิษของท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ ะเราะฎียัลลอฮูอันฮีย์)

2> **اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ**

อ่านว่า “อัลลลอฮุมมะ ร็อบบะนา ละกัลฮัมดฺ”

ความว่า: “โอ้อัลลอฮ์ พระผู้อภิบาลของเรา การสรรเสริญเป็นของพระองค์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ สะดิษลำดับที่ 796 บันทึกโดยมุสลิม สะดิษลำดับที่ 404 จากสะดิษของท่านอบู สุร็อยเราะฮ์)

3> **رَبَّنَا وَتَكَ الْحَمْدُ**

“ร็อบบะนา วะละกัลฮัมดฺ”

ความว่า: “โอ้พระผู้อภิบาลของเรา และการสรรเสริญนั้นย่อมเป็นของพระองค์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ สะดิษลำดับที่ 799 บันทึกโดยมุสลิม สะดิษลำดับที่ 411 จากสะดิษของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ะเราะฎียัลลอฮูอันฮีย์)

4> **اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ**

“ร็อบบะนา ละกัลฮัมดฺ”

ความว่า: “โอ้พระผู้อภิบาลของเรา การสรรเสริญนั้นย่อมเป็นของพระองค์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ สะดิษลำดับที่ 722 จากสะดิษของท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ ะเราะฎียัลลอฮูอันฮีย์)

ดังนั้น จึงให้อ่านสลับสับเปลี่ยนกันไป

3 สุนนะฮ์ให้กล่าวบทชุกีร์ต่อไปนี้หลังจากเงยขึ้นจากรุกู้อ์

บทชุกีร์หลังเงยขึ้นจากรุกู้อ์ตามที่มีบทบัญญัติมีดังนี้:

1> رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ ، مَلَأَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ، وَمَلَأَ مَا بَيْنَهُمَا مِنْ شَيْءٍ بَعْدَ ، أَهْلِ النَّاءِ وَالْمَجْدِ ، أَحَقُّ مَا قَالِ الْعَبْدُ ، وَكُنَّا لَكَ عَبْدًا ، اللَّهُمَّ لَا مَنَعَ لِمَا أُعْطِيَ ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ ، وَلَا يَنْتَعِ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ

อ่านว่า “ร็อบบะนา ละกัลฮัมดัล มีลอุสสะมาวาตี วัลอัรรฎู วะมีลอุ มาชิตะ มินชัย อีน บะอ์ตุ อะฮ์ลุษ ษะนาอิ วัลมััจญะติ อะฮ์กัฎมา กอลัลอับตุ วะกุลลุนา ละกะ อับตุณ อัลลอลฮุมมะ ลามานีอะ ลิมาอะฎ็อยตะ วะลามอุฎ็อยยะ ลิมามะนะอะตะ วะ ลายันพะอ ชัลญุดดี มินกัลญุดตุ”

ความว่า: “โอ้พระผู้อภิบาลของเรา การสรรเสริญเป็นสิทธิของพระองค์ โดยเต็มไปทั่วชั้นฟ้าทั้งหลาย เต็มไปทั่วแผ่นดิน และเต็มไปทั่วสิ่งที่พระองค์ประสงค์หลังจากนั้น โอ้ผู้ที่ควรแก่การสรรเสริญและให้ความสูงส่ง คำพูดที่บ่าวควรกล่าวมากที่สุด และพวกเราทั้งหมดล้วนเป็นบ่าวของพระองค์ นั่นคือคำกล่าวที่ว่า โอ้อัลลอฮ์ ไม่มีผู้ใดเทียบยิ่งในสิ่งที่พระองค์ประทานได้ และไม่มีผู้ใดประทานในสิ่งที่พระองค์ยับยั้งได้ และตำแหน่งของผู้มีเกียรตินั้นจะไม่เอื้ออำนวยใดๆ ให้แก่เขาต่อหน้าพระองค์ได้เลยแม้แต่น้อย” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 477 จาก ฮะดีษของท่านอบู ซะอีด เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ)

2> الْحَمْدُ لِلَّهِ خَيْرٌ كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ

อ่านว่า “อัลฮัมดุลิลลาฮิ ฮัมตันกะษีร็อน ฎ็อยยิบัน มุบาระกัน ฟิฮิ”

ความว่า: “การสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ ซึ่งเป็นการสรรเสริญอย่างมากมายอย่างดีงาม และอย่างมีความจำเริญในการสรรเสริญนั้น”

ท่านนบีศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมกล่าวถึงบทชุกีร์นี้ว่า “แท้จริงฉันเห็นมะลาอิกะฮ์สิบสองท่านแข่งกันว่าใครจะได้นำขึ้นไป” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 600 บันทึกโดยอัลบุคอรี ฮะดีษลำดับที่ 799)

3> اللَّهُمَّ طَهِّرْني بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ ، اللَّهُمَّ طَهِّرْني مِنَ الذُّنُوبِ وَالْخَطَايَا كَمَا يُنْقَى التُّرْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الوَسْخِ

อ่านว่า “อัลลอลฮุมมะ ฎ็ะหฺหะฮ์ฮิรนี บิษษัลญิ วัลบะรอดี วัลมาอิล บาริด อัลลอลฮุมมะ ฎ็ะหฺหะฮ์ฮิรนี มินชฺชุนุบ วัลเคาะฎ็อยยา กะมา ชุนักก็อษ เชาบูล อับยะฎู มินัลวะชัค”

ความว่า: “โอ้อัลลอฮ์ โปรดชำระล้างฉันให้สะอาดด้วยหิมะ น้ำลูกเห็บ และ น้ำเย็น โอ้อัลลอฮ์ โปรดชำระล้างฉันให้สะอาดจากบาปและความผิดทั้งหลาย เหมือนกับผ้าขาวที่ถูกทำให้สะอาดจากสิ่งสกปรก” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 476)

เมื่อเราอ่านบทชุกีร์เหล่านี้มันก็แสดงว่าเราเย็นได้นานขึ้นในรูกอนข้อนี้

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลารุ่งอรุณ/ฟ้าแจ้ง

<5> การซุญุด มีสุนนะฮ์ดังนี้:

1 มีสุนนะฮ์ให้ผู้ซุญุดกางแขนให้ห่างจากสีข้างของเขา และให้หน้าท้องห่างจากต้นขาทั้งสองข้าง

อ้างจากฮะดีษที่ท่านอับดุลลอฮ์ บิน บุฮัยนะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า: “แท้จริง เมื่อท่านเราะซูลุลลอฮ์คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ละครหมาด ท่านจะกางมือของท่านออกจนเห็นสีขาของใต้วงแขนของท่าน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 390 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 495) และฮะดีษของท่านหญิงมัมมูนะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา กล่าวว่า “เมื่อท่านนบีคือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ซุญุด ท่านจะทำให้ข้อศอกออกห่างจากลำตัวจนกระทั่งว่า หากลูกแกะต้องการเดินลอดผ่านข้อศอกทั้งสองนั้นมันจะเดินผ่านไปได้” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 496) จากฮะดีษนี้ชี้ให้เห็นว่ามีสุนนะฮ์ให้กางข้อศอกออกกว้าง ๆ หากไม่เป็นการรบกวนคนข้างๆ เช่นเดียวกับการกางข้อศอกขณะรุกูอ์

และอีกสุนนะฮ์หนึ่งเช่นกันคือ เมื่อผู้ละหมาดซุญุดจะต้องแยกขาทั้งสองออกจากกัน อย่าให้ชิดกัน และอย่าให้ขาชิดกับท้อง ดังฮะดีษของท่านอบู ฮุมัйдฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวถึงลักษณะการละหมาดของท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ว่า “เมื่อท่านซุญุดท่านจะแยกขาทั้งสองของท่านออกจากกันโดยไม่ชิดกับท้อง” (บันทึกโดยอบูดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 735) อัชเชากานีย์และคนอื่น ๆ กล่าวว่า นักวิชาการเห็นตรงกันว่าสิ่งนี้เป็นสุนนะฮ์

อัชเชากานีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “ฮะดีษนี้บ่งชี้ถึงบทบัญญัติของการแยกสะโพกทั้งสองให้ห่าง และยกท้องให้ห่างจากต้นขาในขณะซุญุด และไม่มีการขัดแย้งกันในเรื่องนี้” (ดูในนัยล์ อัลเอาฏอร 2/257)

2 สำหรับผู้ซุญุดมีสุนนะฮ์ให้ปลายนิ้วเท้าหันไปทางกิบละฮ์

อ้างจากฮะดีษที่ท่านอบู ฮุมัйдฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา กล่าวว่า: “ฉันเป็นผู้ที่จำวิธีการละหมาดของท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม มากที่สุด เมื่อท่านซุญุดท่านวางมือทั้งสองโดยไม่กางและไม่กำ และปลายนิ้วเท้าทั้งสองของท่านก็หันไปทางกิบละฮ์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 828)

สุนนะฮ์ต่างๆ ในบะอาะฮ์ของสุนนะฮ์

ส่วนนี้ว่ามี ขณะชุกฎมีสุนนะฮ์จะต้องให้ชิดกันและหันไปทางกิบละฮ์ ออกจากฮะดีษที่รายงานจากท่านอิบนุ อุมัร เราะวะฎียัลลอฮุอันฮุมมา ในหนังสือ อัลมุวัฎฎะฮะฮ์ ของอิมามมาลิก และในอัลมุศ็อนนัฟ ของอิบนุ ออบี ชัยบะฮ์ จากท่าน ฮัฟศ์ บิน อาศิม เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “ในจำนวนสุนนะฮ์ของการละหมาดจะต้องแผ่ฝ่ามือ และให้นิ้วมือชิดกัน และหันไปทางกิบละฮ์” (ดูในมุศ็อนนัฟ อิบนุ ออบี ชัยบะฮ์ 1/236) และยังมีฮะดีษของท่านวาอิล บิน สุญัยร ที่ยืนยันสนับสนุนว่า “แท้จริงท่านนบี คือลลิลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม ทำให้นิ้วมือชิดกันขณะชุกฎ” (อัลฮัยษะมียกกล่าวว่า เป็นฮะดีษสะหฺน ใน มัจญ์มะฮ์ อัลชชะวาอิด 2/135)

3 ในขณะชุกฎมีสุนนะฮ์ให้กล่าวบทชุกฎต่อไปนี้

นอกจากให้กล่าว “ซุบฮานะ ร็อบบียัล อะฮ์ลลา” แล้ว มีสุนนะฮ์ให้ผู้ชุกฎกล่าวเสริมเพิ่มเติมด้วยบทชุกฎอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

1> **سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي**

อ่านว่า “ซุบฮานะ กัลลอลฮุมมะ ร็อบบะนา วะบิฮัมดิเก อัลลอลฮุมมัฆฟิรลี”
 ความว่า: “มหาบริสุทธิ์แด่อัลลฮ์ พระผู้อภิบาลของเรา และด้วยการสรรเสริญพระองค์ โอ้อัลลฮ์โปรดอภัยโทษให้แก่ฉันด้วยเถิด” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย ฮะดีษลำดับที่ 794 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 484 จากฮะดีษของท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮะฮ)

2> **سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ**

อ่านว่า “ซุบฮูนูน กุดดูซูน ร็อบบุด มะลาอิกะติ วัรรูฮ์”
 ความว่า: “ผู้ทรงบริสุทธิ์ยิ่ง พระผู้อภิบาลของมะลาอิกะฮ์และญิบรีล” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 487 จากฮะดีษของท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮะฮ)

3> **اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ ، وَبِكَ آمَنْتُ ، وَلَكَ أَسَلْتُ ، سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ وَصَوَّرَهُ ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ ، تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ**

อ่านว่า “อัลลอลฮุมมะ ละกะสะญัดตุ วะบิเก อามันตุ วะละกะ อัลลัมตุ สะญะตะ วัจญะฮียะ ลิลละซี เคาะละกอฮุ วะเศาเวรอฮุ วะซั๊กกอ ซัมอะฮุ วะปะเศาะเราะฮุ ตะบาเราะะกัลลฮุ อะห์ชะนัล คอลิเก็น”
 ความว่า “โอ้อัลลฮ์ ฉันชุกฎต่อพระองค์ ฉันศรัทธาต่อพระองค์ และฉันยอมจำนนต่อพระองค์ ไบหน้าของฉันชุกฎต่อผู้ซึ่งได้สร้างไบหน้านั้นขึ้นมา และทำให้เป็นรูปร่าง มีการได้ยิน และการเห็น อัลลฮ์ผู้ทรงจำเริญยิ่ง ผู้ทรงสร้างที่ดียเยี่ยมที่สุด” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 771 จากฮะดีษของท่านอะลี เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์)

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลารุ่งอรุณ/ فجر

<6> ชุนนะฮ์ของการนั่งระหว่างสองซุญุด:

1 ชุนนะฮ์ให้ผู้ละหมาดนั่งบนเท้าซ้ายที่แบออก และเท้าขวาชันขึ้น

เพราะชะติษของท่านอบู สุมัยด์ อัซซฮาดีดี๊ยะ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ รายงานว่า: “เมื่อท่านนบปี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม นั่งในสองร็อกอะฮ์ ท่านจะนั่งบนเท้าซ้าย และชันเท้าขวาขึ้น” (บันทึกโดยอัลบุคอรี๊ยะ ชะติษลำดับที่ 828)

2 อยู่ในท่านั่งนี้นานๆ

ดังชะติษของท่านซาบิต อัลบุนานีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ ที่กล่าวมาแล้ว

3 เมื่อจะลุกขึ้นสู้ออกอะฮ์ที่สอง หรือสี่ จะต้องนั่งสงบนิ่งครู่หนึ่งก่อน

เราเรียกการนั่งนี้ว่า “นั่งอิซติรออะฮ์” โดยไม่มีบทซิกิริใดๆ ในการนั่งนี้

มีชะติษที่ยืนยันการนั่งนี้อยู่สามชะติษ

ชะติษของท่านมาลิก บิน อัลสุวัยริษ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ ที่กล่าวว่า «เขาเห็นท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ทำการละหมาด เมื่อเหลือร็อกอะฮ์เดียวท่านจะไม่ลุกขึ้นยืนจนกว่าจะนั่งอย่างสมบูรณ์ก่อน” (บันทึกโดยอัลบุคอรี๊ยะ ชะติษลำดับที่ 823) ท่านมาลิก บิน อัลสุวัยริษ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ คนนี้คือผู้ที่รายงานคำพูดของท่านนบปี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ที่ว่า “พวกท่านทั้งหลายจงละหมาดเหมือนที่เห็นฉันละหมาด” (บันทึกโดยอัลบุคอรี๊ยะ ชะติษลำดับที่ 631)

มีที่ศนะความเห็นขัดแย้งกันในเรื่องชุนนะฮ์ของการนั่งอิซติรออะฮ์ และที่ถูกต้องคือ เป็นชุนนะฮ์แน่นอน ดังชะติษของท่าน มาลิก เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ และผู้ที่ให้คำชี้ขาดนี้ได้แก่ อันนะวะวี๊ยะ , อัซเซกาานีย์, อิบนูบาซ, อัลอัลบานีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ รวมถึงลัจญ์นะฮ์ อัตตาคิมะฮ์ (ดูใน ฟ้าดาวา วะ มะกอลาต มุตะเนาวิอะฮ์ 11/99 และ ฟ้าดาวา อัลลัจญ์นะฮ์ อัตตาคิมะฮ์ 6/445-446)

อันนะวะวี๊ยะกล่าวว่า: “และนี่คือสิ่งที่ถูกต้องที่ได้รับการยืนยันจากชะติษเศาะฮี้ห์หลายบท” (ดูใน อัลมััจญ์มูอ์ 3/441)

ชุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลากรุงอรุณ/พีเจียร์

<7> สุนนะฮ์ในการตะชะฮ์ฮุด:

1 สุนนะฮ์ให้ผู้ละหมาดนั่งตะชะฮ์ฮุดบนเท้าซ้ายที่แบออก และเท้าขวาชันขึ้น

และนี่คือลักษณะที่ผู้ละหมาดต้องปฏิบัติหลังจากละหมาดร็อกอะฮ์ที่สอง รุกอ์ ซุกูต ยืน นั่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไม่ว่าจะ เป็นละหมาดที่มีจำนวนสี่ หรือสาม หรือสองร็อกอะฮ์ใน ร็อกอะฮ์ที่สองต้องนั่งแบบนี้

เพราะฮะดีษของท่าน อับู ฮุไมด์ อัซซาอิดีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮั กกล่าวว่า: “เมื่อท่านนั่งในร็อกอะฮ์ที่สองท่านจะนั่งบนเท้าซ้าย และชันเท้าขวาขึ้น” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 828) และฮะดีษของท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา กกล่าวว่า: “ท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม เคยพูดว่า ทุก ๆ สองร็อกอะฮ์นั้นต้องมีการนั่งตะชะฮ์ฮ์(นั่งตะชะฮ์ฮุด) และท่าน ได้แบเท้าซ้าย และชันเท้าขวาขึ้น” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 498)

ส่วนการนั่งตะชะฮ์ฮุดครั้งสุดท้ายของละหมาดที่มีสี่และสามร็อกอะฮ์ จะขออธิบายในภายหลัง

2 สุนนะฮ์ให้วางมือทั้งสองข้างในขณะที่นั่งตะชะฮ์ฮุดด้วยวิธีที่หลากหลาย

การวางมือทั้งสองข้างในขณะที่นั่งตะชะฮ์ฮุดมีสองลักษณะคือ:

หนึ่ง: วางมือทั้งสองข้างบนหน้าขาส่วนสะโพก

สอง: วางมือทั้งสองข้างบนหัวเข่า โดยมือซ้ายของท่านครอบหัวเข่าซ้าย ส่วนมือขวาให้ใช้ในการชี้ (จะขออธิบายในลำดับต่อไป) และมือซ้ายแบตลอด

สุนนะฮ์ที่กำหนดเวลา

เพราะชะดีษของท่านอับนุ อุมร์ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮุม่า กล่าวว่ “เมื่อท่านนบี ค็อลลัลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม นั่งในละหมาดท่านจะวางมือข้างขวาไว้บนขา และกำนิ้วทั้งหมดและชี้ด้วยนิ้วที่อยู่ถัดจากนิ้วโป้ง และวางมือข้างซ้ายบนหน้าขาสะโพกข้างซ้าย” (บันทึกโดยมุสลิม สะดีษลำดับที่ 580) และในอีกสายรายงานหนึ่งกล่าวว่า: “มือซ้ายของท่านกุมหัวเข่า» (บันทึกโดยมุสลิม สะดีษลำดับที่ 579)

3 สุนนะฮ์การวางนิ้วในขณะนั่งตะชะฮ์ฮ์สุดด้วยวิธีที่หลากหลาย

การวางนิ้วในขณะนั่งตะชะฮ์ฮ์สุดมีสองลักษณะ:

หนึ่ง: ให้กำนิ้วมือขวาทั้งหมดแล้วชี้ด้วยนิ้วชี้ และนิ้วมือซ้ายให้แบออกทั้งหมด

ตั้งชะดีษของท่านอับนุ อุมร์ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮุม่า ก่อนหน้านี ที่ท่านกล่าวว่า: “...ท่านนบีได้กำนิ้วมือขวาทั้งหมด และชี้ด้วยนิ้วที่อยู่ถัดจากนิ้วโป้ง...” (บันทึกโดยมุสลิม สะดีษลำดับที่ 580)

สอง: ให้กำนิ้วก้อยกับนิ้วนาง ส่วนนิ้วกลางประกบกับนิ้วโป้งเป็นวงกลม และชี้ด้วยนิ้วชี้ (ลักษณะดูคล้ายเลข 53 ในภาษาอาหรับ) ส่วนนิ้วมือซ้ายให้แบออกทั้งหมด

ตั้งชะดีษของท่านอับนุ อุมร์ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮุม่า ที่ท่านกล่าวว่า: “เมื่อท่านนบี ค็อลลัลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม นั่งตะชะฮ์ฮ์สุด ท่านได้วางมือซ้ายบนเข่าซ้าย และวางมือขวาบนเข่าขวา และทำมือแบบเลข 53 อาหรับ และชี้ด้วยนิ้วชี้” (บันทึกโดยมุสลิม สะดีษลำดับที่ 850)

4 สุนนะฮ์ให้ผู้ละหมาดกล่าวบทชุกรในตะชะฮ์ฮ์สุดด้วยสำนวนที่หลากหลาย

ด้วยการกล่าวบทชุกรต่อไปนี้สลับกันในแต่ละครั้ง อาทิ:

1 > التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ ، وَالصَّلَاةُ ، وَالطَّيِّبَاتُ ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

อ่านว่า “อัดตะฮียาตุลิลลาฮิ วัตเศลาละวาตุ วัฏฏะฮ์ฮิยัยบาตฺร, อัซซะลามุ อะลัยกะฮะ อัยยฮุฮ์น นะบียุ วะเราะฮัมมะตุลลอะฮิ วะบะเราะกะกาตุฮ์, อัซซะลามุ อะลัยนา วะอะลา อิบาติลลาฮิศ ศอลียีน, อัชชะดุ อัลลา อิลาฮะ อิลลัลลอะฮ์, วัชชะฮะดุ อันนะ มุฮัมมัดัน อับบะดุฮุ วะเราะฮุฮ์ฮุฮ์”

2> สอง: ให้แบเท้าทั้งสอง กันแนบกับพื้น ให้
ปลายเท้าทั้งสองชี้ออกไปทางข้างขวา

ลักษณะนี้มีระบุในชะดีษของท่านอุมมัยด์ อัซซ
ฮาดีดีเย์ เราะะฎียัลลอฮุอันฮีย (บันทึกโดยอุมมุดาอูด ชะดีษ
ลำดับที่ 731 บันทึกโดยอิบน์ ฮิบบาน ชะดีษลำดับที่
1867 บันทึกโดยอัลบัยฮะกีเย์ 2/128 อัลอัลบานีย์กล่าวว่า เป็นชะดีษเศาะฮียะห์)

ตามทัศนะที่ถูกต่อนั้น การนั่งแบบตะวัรรูกให้นั่งเฉพาะในการตะชะฮ์ฮ์ครั้งสุดท้ายของ
ละหมาดฟัรฎูที่มีสามและสี่ร็อกอะฮ์เท่านั้น ไม่รวมตะชะฮ์ฮ์สุดท้ายของละหมาดที่มีสองร็อกอะฮ์

6 สุนนะฮ์ให้กล่าวเศาะละวาตแก่ท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ด้วยสำนวน
ที่หลากหลาย

มีคำกล่าวเศาะละวาตแก่ท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม หลายสำนวนด้วยกัน ที่มี
หลักฐานรับรอง และมีสุนนะฮ์ให้กล่าวสลับกััน มีดังนี้:

1> اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ، وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ،
اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ، وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ
อ่านว่า “อัลลอฮุมมะ คือลลิล อะลา มุฮัมมัด วะอะลา อาลี มุฮัมมัด กะมา คือล
ลัยตะอะลา อิบรอฮีม วะอะลา อาลี อิบรอฮีม อินนะกะฮะมีดุน มะญีดี อัลลอฮุม
มะ บาริก อะลา มุฮัมมัด วะอะลา อาลีมุฮัมมัด กะมาบาร็อกตะ อะลา อิบรอฮีม
วะอะลา อาลี อิบรอฮีม อินนะกะฮะมีดุน มะญีดี”

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ โปรดให้พรแก่ท่านนบีมุฮัมมัด และวงศ์วานของท่านนบีมุฮัมมัด
เสมือนที่พระองค์ได้ให้พรแก่ท่านนบีอิบรอฮีม และวงศ์วานของท่านนบีอิบรอฮีม แท้จริง
พระองค์เป็นผู้ถูกสรรเสริญที่มีเกียรติยิ่ง โอ้อัลลอฮ์ โปรดประทานความจำเริญ
ให้แก่ท่านนบีมุฮัมมัด และวงศ์วานของท่านนบีมุฮัมมัด เสมือนที่พระองค์ได้ประทาน
ความจำเริญแก่ท่านนบีอิบรอฮีม และวงศ์วานของท่านนบีอิบรอฮีม แท้จริงพระองค์เป็น
ผู้ถูกสรรเสริญที่มีเกียรติยิ่ง” (บันทึกโดยอัลบุคอรียะ ชะดีษลำดับที่ 3370 จากชะดีษ
ของท่านกะอับ บิน อุญญะเราะฮ์ เราะะฎียัลลอฮุอันฮีย)

2> اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ ، فِي الْعَالَمِينَ ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ
بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ ، فِي الْعَالَمِينَ ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

อ่านว่า “อัลลอฮุมมะ คือลลิล อะลา มุฮัมมัด วะอะลา อาลี มุฮัมมัด กะมา คือล
ลัยตะ อะลา อาลี อิบรอฮีม วะบาริก อะลา มุฮัมมัด วะอะลา อาลี มุฮัมมัด กะมา
บาร็อกตะ อะลา อาลี อิบรอฮีม ฟิล อาละมีน อินนะกะฮะมีดุน มะญีดี”
ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ โปรดให้พรแก่ท่านนบีมุฮัมมัด และวงศ์วานของท่านนบีมุฮัมมัด
เสมือนที่พระองค์ได้ให้พรแก่วงศ์วานของท่านนบีอิบรอฮีม และโปรดประทานความ

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลารุ่งอรุณ/ฟ้าเจี๋ย

คัมครองต่อพระองค์ให้พ้นจากไฟนรกด้วยเถิด” (บันทึกโดยอบูดาอูด สะดีษลำดับที่ 792 และอัลอัลบานียกกล่าวว่า สายรายงานถูกต้อง ดูใน เศาะฮีหฺ อับิ ดาวูด 3/377)

3> اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ فَاعْفُرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي ، إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ

อ่านว่า “อัลลอฮุมมะ อินนี ซอลัมตุ นัฟซี ซุลมัน กะซีรอน วะลา ยัฆฟิรุษ ซุนบะ อิลลา อันตะ ฟัฆฟิรลี มัฆฟิเราะตัน มินอินติกะ วัรฮัมนี อินนะกะ อันตัล เฆาะฟุรฺ เราะะฮีม”

ความว่า “โอ้อัลลฮอฮ์ แท้จริงฉันขอกรรมต่อตัวฉันเองอย่างมากมาย และไม่มีผู้ใด อภัยโทษให้ได้นอกจากพระองค์เท่านั้น ดังนั้นโปรดอภัยโทษให้แก่ฉัน ด้วยการ อภัยโทษจากพระองค์ และโปรดเมตตาแก่ฉัน แท้จริงพระองค์เป็นผู้ทรงอภัย ยิ่ง ผู้ทรงเมตตาอย่างยิ่ง” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย สะดีษลำดับที่ 6326 บันทึกโดยมุสลิม สะดีษลำดับที่ 2705)

4> اللَّهُمَّ اعْنِي عَلَي ذِكْرِكَ ، وَشُكْرِكَ ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ

อ่านว่า “อัลลอฮุมมะ อะอินนี อะลา ซิกริกะ วะซุกริกะ วะฮุสนิ อิบาตะติกะ”

ความว่า “โอ้อัลลฮอฮ์ โปรดช่วยเหลือฉันให้อยู่ในการรำลึกถึงท่าน ขอขอบคุณท่าน และเคารพภักดีที่ดีต่อท่าน” (บันทึกโดยอะหฺมัด สะดีษลำดับที่ 22119 บันทึกโดยอบูดาอูด สะดีษลำดับที่ 1522 บันทึกโดยอันนะซาอียี สะดีษลำดับที่ 1304 และอัลอัลบานียกกล่าวว่าเศาะฮีหฺ ในเศาะฮีหฺอัลญามิฮฺ 2/1320)

5> اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ ، وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمَرِ ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ

อ่านว่า “อัลลอฮุมมะ อินนี อะอูซุบิกะ มินัล บุคฺลี วะอะอูซุ บิกะ มินัล ญุบนิ วะอะอูซุ บิกะ อัน อูรฺอดตะ อิลลา อ์รชะลิล ญุมฺริ วะอะอูซุ บิกะ มิน ฟิตนะติดี ดุนยา วะอะอูซุ บิกะ มิน อะซาบิล ก็อบริ”

ความว่า “โอ้อัลลฮอฮ์ แท้จริงฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากความตระหนี่ และฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากความขี้ขลาด และฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากการกลับไปสู่อับปางชีวิตที่แก่เฒ่าจนอ่อนแอ และฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากความวุ่นวายของโลกนี้ และฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากการลงโทษในญูบร” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย สะดีษลำดับที่ 6370)

6> اللَّهُمَّ حَاسِبْنِي حِسَابًا يَسِيرًا

อ่านว่า “อัลลอฮุมมะ ฮาซิบนี ฮิซาบัน ยะซีรอน”

ความว่า “โอ้อัลลฮอฮ์ โปรดสอบสวนฉัน ด้วยการสอบสวนที่สะดวกรวดเร็วด้วยเถิด” (บันทึกโดยอะหฺมัด สะดีษลำดับที่ 24215 และอัลอัลบานียกกล่าวว่าเศาะฮีหฺ ใน ตะหฺกีก มิซกาต อัลมะศอบีหฺ 3/1544)

หลังจากนั้นก็ผินหน้าให้สลาม และการผินหน้านี้ถือเป็นสุนนะฮ์ และการผินหน้าจนสุดก็เป็นสุนนะฮ์เช่นกัน เพราะท่านนบี คืออลลัลดลอฮ์อะลัยฮิอะซัลลัม ผินหน้าของท่าน จนคนด้านหลังสามารถเห็นแก้มสีขาวของท่านได้ ท่านสะอัด บิน อบีวักกอค เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “ฉันเคยเห็นท่านนบี คืออลลัลดลอฮ์อะลัยฮิอะซัลลัม ให้สลามหลังละหมาดด้วยการหันไปทางขวาและทางซ้าย จนกระทั่งฉันเห็นแก้มขาวของท่าน” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 582)

<8> บทชุกรหลังจากให้สลามเสร็จในละหมาดฟรัฎอถือเป็นสุนนะฮ์

อันนะวะรียี เราะฮิมะฮุลลอฮ์ กล่าวว่า “นักวิชาการเห็นพ้องกันว่าบทชุกรหลังละหมาดเป็นสุนนะฮ์” (ดูใน อัลอัชการ หน้า 66)

มีสุนนะฮ์ให้กล่าวบทชุกรด้วยเสียงดังหลังละหมาดเสร็จ อ่างจากฮะดีษของท่านอับนุ อับบาซ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา กล่าวว่า: “แท้จริง การกล่าวชุกรด้วยเสียงดังเมื่อละหมาดฟรัฎอเสร็จ เป็นสิ่งที่กระทำกันในสมัยของท่านนบี คืออลลัลดลอฮ์อะลัยฮิอะซัลลัม” (บันทึกโดยอัลบุคอรี ฮะดีษลำดับที่ 841 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 583)

บทชุกรหลังละหมาดฟรัฎอมีดังนี้:

- 1> กล่าว “**อัลตัซมึฟรุลลอฮ์**” ความว่า “ฉันขอภัยโทษต่ออัลลอฮ์” สามครั้ง แล้วกล่าวว่า

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ ، تَبَارَكْتَ ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

อ่านว่า “อัลลอฮุมมะ อันตัสสลามู วะมินักัสสลามู ตะบาร็อกตะ ซัลละวะลาลี วัลอิกรอม” ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ พระองค์เป็นผู้ยิ่งใหญ่ด้วยสันติ ความสันติมาจากพระองค์ จำเริญยั้งแล้ว โอ้ผู้สูงส่ง ผู้มีเกียรติ” (จากฮะดีษของท่านเชาบาน เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 591)

- 2> لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ ، لَهُ الْبَغْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ ، وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ، وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

อ่านว่า “ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮู วะฮ์ตะฮู ลลาชะรีกะละฮ์ ละฮุลมุลกุ วะละฮุลฮัมดุ วะฮุวะ อะลา กุลลิลชัยอิโน เกาะติร ลา เฮาะละ วะลา กุวะตะ อิลลาบิลลาฮี ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮ์ วะลา นะฮ์บุดุ อิลลาฮิยาฮู ละฮุน นีฮ์มะฮ์ วะละฮุล ฟัฎลุ วะละฮุชะ ษะนาอุล ษะหัน ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮู มุคลิชีนะ ละฮุลดีน วะเลาะกริฮัลกาฟิรุน”

ความว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์เพียงผู้เดียว โดยไม่มีภาคีใดๆ สำหรับอัลลอฮ์ อำนาจการปกครอง และการสรรเสริญเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ และอัลลอฮ์ทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่มีพลังอำนาจใดๆ

สุนนะฮ์กำหนดเวลา ๒๖

นอกจากพลังอำนาจของอัลลอฮ์ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ และเราจะไม่เคารพภักดีต่อผู้ใดนอกจากอัลลอฮ์เท่านั้น ความโปรดปราน ความประเสริฐ และการสรรเสริญที่ดีเป็นของอัลลอฮ์ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอก จากอัลลอฮ์ เป็นการเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ด้วยความบริสุทธิ์ใจ แม้บรรดาผู้ปฏิเสธจะรังเกียจก็ตาม” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 596)

3> لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ، اللَّهُمَّ لَا مَنَعَ لِمَا أُعْطِيَ ، وَلَا مُنْعَطٍ لِمَا مَنَعْتَ ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَنَّةِ مِنْكَ الْجَنَّةُ

อ่านว่า “ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮุ วะฮ์ตะฮฺ ลาคะรีกะละฮฺ ละฮฺลุ มุลกุ วะละฮฺลุ ฮัมดุ วะฮฺลุ อะลา กุลลิ ชัยอิน เกาะดีร อัลลอฮุมมะ ลามานิอะ ลิมา อะฮฺมฺฎิยะ ตะ วะลา มุฮฺฎิยะ ลิมา มะนะอะตะ วะลา ยัน ฟะอู ชัลญันดี มินกัล ญันดฺ”

ความว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์เพียงผู้เดียว โดยไม่มีภาคีใด ๆ สำหรับอัลลอฮ์ อำนาจการปกครอง และการสรรเสริญเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ และอัลลอฮ์ทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่งทุกอย่าง โอ้อัลลอฮ์ ไม่มีผู้ใดยับยั้งในสิ่งที่พระองค์ประทาน และไม่มีผู้ใดประทานในสิ่งที่พระองค์ยับยั้ง ตำแหน่งของผู้มีเกียรติจะไม่เอื้อประโยชน์อันใดแก่เขาเลย ณ พระองค์” (บันทึกโดยอัลบุคอรี ฮะดีษลำดับที่ 844 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 593)

4> หลังจากนั้นก็กล่าวคำตัสบีฮ์ ซึ่งมีหลายสำนวนดังนี้:
หนึ่ง:

سبحان الله

อ่านว่า “ซุบฮานัลลอฮ์” ความว่า “มหาบริสุทธิ์ยิ่งแต่อัลลอฮ์” 33 ครั้ง

الحمد لله

อ่านว่า “อัลฮัมดุลิลลาฮ์”

ความว่า “การสรรเสริญทั้งหมดเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์” 33 ครั้ง

الله أكبر

อ่านว่า “อัลลอฮุอักบร” ความว่า “อัลลอฮ์ผู้ทรงยิ่งใหญ่” 33 ครั้ง

และครั้งที่หนึ่งร้อยยี่ให้กล่าวว่า

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

อ่านว่า “ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮุ วะฮ์ตะฮฺ ลาคะรีกะละฮฺ ละฮฺลุ มุลกุ วะละฮฺลุ ฮัมดุ วะฮฺลุ อะลา กุลลิ ชัยอิน เกาะดีร” ความว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์เพียงผู้เดียว โดยไม่มีภาคีใด ๆ อำนาจการปกครองและการสรรเสริญเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ และอัลลอฮ์ทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่งทุกอย่าง”

5> อ่านอายะฮ์กุรซี

ตั้งฮะดีษของท่าน อับู อูมามะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “ผู้ใดที่อ่านอายะฮ์กุรซีทุก ๆ หลังละหมาดฟัรฎู จะไม่มีสิ่งใดกีดขวางเขาจากสวรรค์ได้ ยกเว้นความตายเท่านั้น” (บันทึกโดยอันนะซาอีย์ ฮะดีษลำดับที่ 9928 อัลมุฮัรริร กล่าวว่าเศาะฮี้ห์ ในอัตตารีฆิบ วัะ อัดตารีฆิบ ลำดับที่ 2373 อิบน์ อับดุล ฮาดีย์ ในอัลมุฮัรริร 1/198 และอิบน์ลุ ก็อยยิม ในซาอูด มะอาด 1/303)

6> หก: อ่าน ชูเราะฮ์อัลฟะลัก และชูเราะฮ์อันนาส

ตั้งฮะดีษของท่านอุกบะฮ์ บิน อามิร เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม สั่งฉันให้อ่านสองชูเราะฮ์แห่งการขอความคุ้มครอง(อัลฟะลักและอันนาส)ทุก ๆ หลังละหมาดฟัรฎู” (บันทึกโดยอบูดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 1525 และอัลอัลบานีย์ กล่าวว่า: สายรายงานเศาะฮี้ห์ และอิบน์ กุซัยมะฮ์ กับอิบน์ ฮิบบานกล่าวว่า เศาะฮี้ห์ ในเศาะฮี้ห์ อบิดาวูด 5/254)

และทั้งหมดนี้คือสุนนะฮ์ต่าง ๆ ในการละหมาดที่ผู้ละหมาดต้องปฏิบัติ

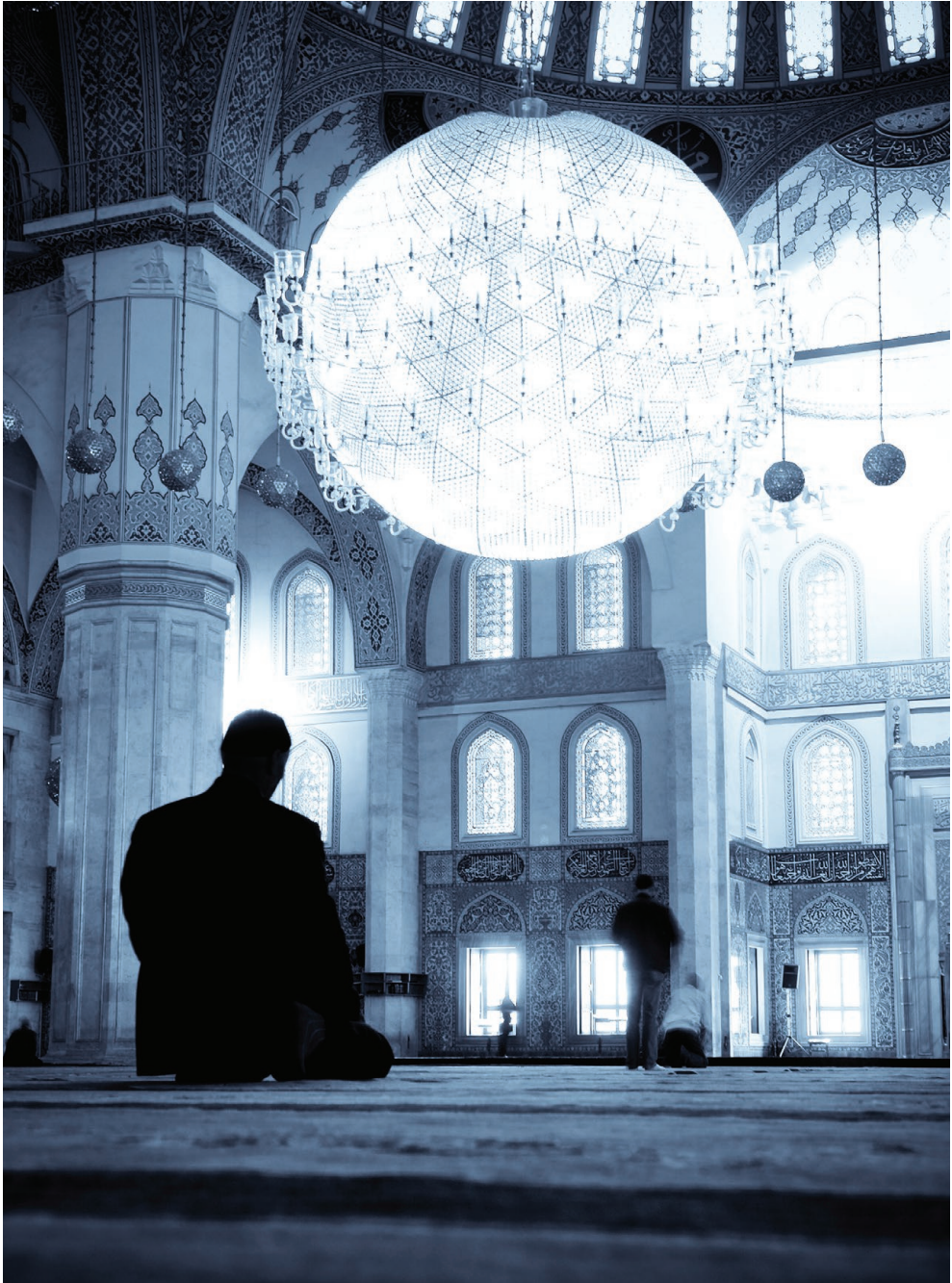
อันที่จริงเรายังคงพูดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับช่วงเวลาฟัจญ์ร แต่ที่เรายกเนื้อหาต่าง ๆ ไปก่อนเนื่องจากจำเป็นต้องอธิบายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการละหมาดให้ทราบก่อน วัลลอฮุอะอ์ลัม

<9> หลังละหมาดศุบห์หรือฟัจญ์รเสร็จ การนั่งอยู่ในสถานที่ที่ละหมาดจนกระทั่งดวงอาทิตย์ขึ้นถือเป็นอีกสุนนะฮ์หนึ่ง

จากท่านญาบิร บิน ซะมุเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า: “แท้จริงท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม เมื่อท่านละหมาดศุบห์เสร็จ ท่านจะนั่งอยู่ในที่ละหมาดของท่านจนดวงอาทิตย์ขึ้น” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 670)

สุนนะฮ์ต่าง ๆ ในเวลารุ่งอรุณ/ฟัจญ์ร

◆ ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คืออัครศาสนทูตของอัลลอฮ์กล่าวว่า: "บุคคลเจ็ดจำพวกที่อัลลอฮ์จะให้พวกเขาอยู่ภายใต้ร่มเงาของอัลลอฮ์ในวันที่ไม่มีร่มเงาใดๆ นอกจากร่มเงาของอัลลอฮ์... หนึ่งในนั้นคือ... บุคคลที่หัวใจของเขาผูกพันกับมัสญิด"

บทชุกริยามเช้า

การกล่าวบทชุกริยามเช้า เริ่มตั้งแต่รุ่งอรุณเมื่ออะซานละหมาดศุบห์เสร็จแล้วก็ถือว่าเป็นเวลาที่เริ่มอ่านชุกริยามเช้าได้ และบทชุกรินี้เป็นประหนึ่งเกราะป้องกันให้แก่บ่าวในดุญญา และเป็นขุมความดีที่ยิ่งใหญ่ในอาคิเราะฮ์

บทชุกริยามเช้า และยามเย็นมีดังนี้:

1 ผู้ใดที่กล่าวว่า

لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

อ่านว่า “ลาอิลาฮะ อิลลัลลฮฺ วะฮ์ตะฮฺ ลาชะริกะ ละฮฺ ละฮฺลุมุลกุ วะละฮฺลฮฺมัด วะฮฺวะ อะลา กุลลชีฮฺอิน เกาะดีร” ความว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ถูกเคารพภักดีอย่างแท้จริงนอกจากอัลลฮฺเพียงผู้เดียวโดยไม่มีภาคีใดๆ อำนาจและการ

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลารุ่งอรุณ/ฟ้าเจี๋ย

สรรเสริญทั้งหลายเป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์ และอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่งทุกอย่าง” ผู้ใดกล่าวอย่างนี้สิบครั้งตอนเช้าจะถูกบันทึกให้แก่เขาหนึ่งร้อยความดี และจะถูกกลับไปให้แก่เขาหนึ่งร้อยความชั่ว และเขาจะได้ผลบุญเท่ากับ การปล่อยทาสหนึ่งคน และเขาจะได้รับการปกป้องจนกระทั่งถึงตอนเย็น และผู้ใดกล่าวในตอนเย็นเขาจะได้รับอย่างนี้เช่นเดียวกัน” (บันทึกโดยอะหฺมัด สะดีษลำดับที่ 8719 และอิบนุ บาส เราะฮิมะฮฺลุลลอฮ์ กล่าวว่าสะดีษะฮัน

2 أَمْسَيْتَا وَأَمْسَى الْمَلِكُ لِلَّهِ ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَخَيْرِ مَا فِيهَا ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَالْهَرَمِ ، وَسُوءِ الْكَبْرِ ، وَفِتْنَةِ الدُّنْيَا ، وَعَذَابِ الْقَبْرِ

อ่านว่า “อัมซัยนา วะอัมซัล มุลกุ ลิลลาฮ์ วัลฮัมดุลิลลาฮ์ ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮ์ วะหัดะฮฺ ลาคะฮะรีกะละฮ์ อัลลอสุมมะ อินนี อัชอะลุกะ มินค็อยริ ฮาซึฮิล ลัยละฮ์ วะค็อยริ มา ฟีฮา วะอะอฺฮฺ บิกะ มินซัรรีฮา วะซัรรีมา ฟีฮา อัลลอสุมมะ อินนี อะอฺฮฺ ชุบิกะ มินัล กะซัล วัลฮะร็อม วะฮฺอิล กิบَّر วะฟิตนะติต ดุนยา วะอะซาบิลกิอบร์” และในตอนเช้าให้กล่าวว่า

أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمَلِكُ لِلَّهِ... أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهُ ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ

“อัชบะฮ์นา วะอัชบะฮัล มุลกุลิลลาฮ์ ลิลลาฮ์ วัลฮัมดุลิลลาฮ์ ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮ์ วะหัดะฮฺ ลาคะฮะรีกะละฮ์ อัลลอสุมมะ อินนี อัชอะลุกะค็อยเราะะ มาฟี ฮาซัล เยาม์ วะค็อยเราะะ มา บะอะดะฮ์ อัลลอสุมมะ อินนี อะอฺฮฺ ชุบิกะ มินัล กะซัล วัลฮะร็อม วะฮฺอิล กิบَّر วะฟิตนะติต ดุนยา วะอะซาบิลกิอบร์”

ความว่า “ฉันมีชีวิตอยู่ในคำคินี้โดยที่อำนาจการปกครองเป็นกรรมสิทธิ์ ของอัลลอฮ์ และมวลการสรรเสริญเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮ์ โดยปราศจากภาคีใด ๆ กับ อัลลอฮ์ ไอ้อัลลอฮ์ แท้จริง ฉันขอวิงวอนต่อพระองค์ โปรดประทานความดีของ คำคินี้ และความดีที่อยู่ในนั้นแก่ฉัน และฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้ พ้นจากความชั่วร้ายของคำคินี้และความชั่วร้ายที่อยู่ในนั้น ไอ้อัลลอฮ์ ฉันขอ ความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากความเกียจคร้าน ความอ่อนแอด้วยความ ชรา ความชั่วร้ายของความแก่เฒ่า ความวุ่นวายของดุนยา และการหลงใหลใน หลุมฝังศพ”

และในตอนเช้าเขากล่าวว่า “พวกเรามีชีวิตอยู่ในเช้านี้...จนจบ” (บันทึกโดยมุสลิม สะดีษลำดับที่ 2723)

3 สำนวนแม่บทหรือนายแห่งการอิสติหมฟาร/ขออภัยโทษ

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي، وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ ، أُوْبُؤُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأُوْبُؤُ لَكَ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

อ่านว่า “อัลลฮอฮุมมะ อันตะ ร็อบบียี ลาอิลาฮะ อิลลา อันตะ เคาะลักตะนี วะ อะนา อับตุกะ วะอะนา อะลา อะฮ์ดีกะ วะวะอ์ดีกะ มัชตะฎะอ์ตุ อะอฺฮุบิกะ มินชะร์ริ มาสะอะนะอ์ตุ อะบฺอฺลุ ละกะะ บินิอ์มะติกะ อะลฺยฺยา วะอะบฺอฺลุ บิซันบียี ฟัฆฺฟิรฺลียี ฟะอินนะฮฺ ล่า ยัฆฺฟิรฺชฺ ชุญฺบะ อิลลาอันตะ”

ความว่า “โอ้อัลลฮอฮ์พระองค์คือผู้ทรงอภิบาลของฉัน ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ พระองค์ได้สร้างฉันและฉันคือบ่าวของพระองค์ ตัวฉันกับสัญญาแห่งผลตอบแทนที่ดี และสัญญาแห่งการลงโทษของพระองค์นั้น ฉันทำได้เท่าที่ฉันมีความสามารถเท่านั้น ฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากความชั่วร้ายที่ฉันได้กระทำให้ ฉันกลับไปหาพระองค์ด้วยการยอมรับในความโปรดปรานของพระองค์ที่มีต่อตัวฉัน และฉันขอกลับไปหาพระองค์ด้วยการยอมรับในความผิดบาปของฉัน ดังนั้น ขอได้โปรดประทานอภัยโทษแก่ฉันเถิด เพราะแท้จริงไม่มีผู้ใดสามารถอภัยในบาปต่างๆได้นอกจากพระองค์” ท่านนบี ศ็อลลัลลฮูอะลยฺฮียี วัซซัลลิม กล่าวว่: “ผู้ใดกล่าวดูอาอ์นีตอนกลางวันด้วยความเชื่อมั่น หากเขาเสียชีวิตก่อนคำเขาจะได้เป็นชาวสวรรค์ และหากเขากล่าวตอนค่ำด้วยความเชื่อมั่น แล้วเขาเสียชีวิตก่อนถึงตอนเช้า เขาจะได้เป็นชาวสวรรค์” (บันทึกโดย อัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 6306)

4 เมื่อผู้ใดอยู่ในตอนเช้าเขาจงกล่าวว่า

اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ أَمْسَيْنَا، وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ، وَإِلَيْكَ النُّشُورُ

อ่านว่า “อัลลฮอฮุมมะ บิกะ อัสบะห์นา วับิกะ อัมชัยนา วับิกะ นะห์ยา วับิกะ นะมุตฺ วัอะลียฺกัน นุชฺชูร”

ความว่า “โอ้อัลลฮอฮ์ พวกเรามีชีวิตอยู่ในเช้านี้ด้วยพระองค์ พวกเรามีชีวิตอยู่ในตอนค่ำคืนด้วยพระองค์ พวกเรามีชีวิตอยู่และตายด้วยพระองค์ และพวกเราจะมีขึ้นคืนชีพสู่พระองค์”

และผู้ใดอยู่ในตอนเย็นเขาจงกล่าวว่า

اللَّهُمَّ بِكَ أَمْسَيْنَا، وَبِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ، وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

อ่านว่า “อัลลฮอฮุมมะ บิกะ อัมชัยนา วับิกะ อัสบะห์นา วับิกะ นะห์ยา วับิกะ นะมุตฺ วัอะลียฺกัลมะซีร”

ความว่า “โอ้อัลลฮอฮ์ พวกเรามีชีวิตอยู่ในค่ำคืนนี้ด้วยพระองค์ และพวกเรามีชีวิตอยู่ในตอนเช้าด้วยพระองค์ พวกเราชีวิตอยู่และตายด้วยพระองค์ และพวก

เราจะกลับคืนสู่พระองค์” (บันทึกโดยอบูดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 5068 บันทึกโดย
อັตติรมิซีย์ ฮะดีษลำดับที่ 3391 บันทึกโดยอันนะซาอีย์ ฮะดีษลำดับที่ 9836 บันทึกโดย
อิบนุมญาญะฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 3868 และอิบนุ บาส เราะฮิมะฮ์ซุลลอฮ์ กล่าวว่าเศาะฮี้หฺ)

5 **من** اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ، عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكُهُ ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ
شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّكَهٖ ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءًا ، أَوْ أُجْرَأَ إِلَى مُسْلِمٍ

อ่านว่า “อัลลฮอฮุมมะ ฟาฏีร้อซ ซะมาวาตี วัลอัรฎ์ อาลิมัด ฆ็อยบี วัชชะฮาดะฮ์
ลาอิลาฮะฮะ อิลลา อันตะ ร็อบบะ กุลลิซัยยอิน วะมะลิกะฮ์ อะอูซุ บิกะ มินซัรริ
นัฟซี วะมิน ชัรริช ชัยฏอนิ วะชัรริกัฮ์ วะอันอักตะริฟะ อะลา นัฟซี ชุอัน เอา อะ
ยุรเราะฮ์ฮู อิลลา มุสลิม”

ความว่า “โอ้อัลลฮอฮ์ ผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน ผู้ทรงรอบรู้ในสิ่ง
ซ่อนเร้นและเปิดเผย โอ้ผู้ทรงอภิบาลและครอบครองสรรพสิ่งทั้งหมด ไม่มี
พระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลฮอฮ์ ฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากความ
ชั่วร้ายของตัวเอง และความชั่วร้ายของชัยฏอนและสมุนของมัน และฉันขอ
ความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากการทำร้ายต่อตัวเอง หรือทำร้ายต่อมุสลิม
อื่น” ท่านนบี ศ็อลลัลลฮอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “จงกล่าวดูอาอ์นี้ในตอนเช้า
ตอนเย็นและตอนเข้านอน” (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 6597 บันทึกโดย
อบูดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 5076 บันทึกโดยอັตติรมิซีย์ ฮะดีษลำดับที่ 3529 บันทึกโดย
อันนะซาอีย์ ฮะดีษลำดับที่ 7699 และอิบนุ บาส เราะฮิมะฮ์ซุลลอฮ์ กล่าวว่าเศาะฮี้หฺ)

6 ผู้ใดที่กล่าวทุก ๆ ตอนเช้าและทุก ๆ คืนว่า

سَمِ اللَّهُ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

อ่านว่า “บิสมิลลาฮิล ละฮ์ ลายะฮ์ฎรรุ มะอ์ช มิฮ์ ชัยฮุน ฟิลอัรฎ์ วะลา ฟิซชะมาอ์
วะฮ์วัช ชะมีอูลอะลิม”

ความว่า “ด้วยพระนามของอัลลฮอฮ์ ผู้ซึ่งไม่มีสิ่งใดบนพื้นแผ่นดินและชั้นฟ้า
สามารถให้โทษพร้อมกับพระนามของอัลลฮอฮ์ได้ และอัลลฮอฮ์เป็นผู้ทรงได้ยิน
ผู้ทรงรอบรู้ยิ่ง” ให้กล่าวสามครั้ง เขาจะไม่ได้รับอันตรายจากสิ่งใด ๆ ในวันนั้น
อีกเลย (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 446 บันทึกโดยอັตติรมิซีย์ ฮะดีษลำดับที่
10179 บันทึกโดยอิบนุมญาญะฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 3869 อิบนุ บาส เราะฮิมะฮ์ซุลลอฮ์ กล่าว
ว่า อັตติรมิซีย์กล่าวว่าฮะดีษะฮันเศาะฮี้หฺ ซึ่งเป็นดังที่ท่านว่าไว้ตามนั้น

7 ผู้ใดกล่าวในตอนเช้าและตอนเย็นจำนวนสามครั้งว่า

رَضِيْتُ بِاللَّهِ رَبًّا ، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا ، وَبِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَبِيًّا

“รอฎิตุ บิลลาฮิ ร็อบบา วะบิล อิสลามิ ดีนา วะบิมุฮัมมัด ศ็อลลัลลฮอฮุอะลัยฮิ
วะซัลลัม นะบียา”

ความว่า “ฉันพอใจด้วยอัลลอฮ์ผู้ทรงเป็นผู้อภิบาล พอใจด้วยอิสลามเป็นศาสนาของฉัน และพอใจด้วยท่านนบีมุฮัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม เป็นศาสนทูตฉัน” ย่อมเป็นสิทธิของเขาที่อัลลอฮ์จะพอใจเขาในวันกิยามะฮ์ (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 18967 บันทึกโดยอັตติรมิซีย์ ฮะดีษลำดับที่ 3389 บันทึกโดยอิบนุมาญะฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 3870 และอิบนุบาซ เราะวะฮิมะฮ์ฮุลลอฮ์ กล่าวว่าสายรายงานฮะดีษชั้น)

8

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ ، وَأَهْلِي وَمَالِي ، وَاللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي ، وَآمِنْ رَوْعَاتِي ، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيْ وَمِنْ خَلْفِي ، وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي ، وَمِنْ فَوْقِي ، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي

อ่านว่า “อัลลอฮุมมะ อินนี อัสอะลุกัลบี อาฟิยะตะ ฟิดดุนยา วัลอาคิเราะฮ์ อัลลอฮุมมะ อินนี อัสอะลุกัลบี อัฟวะ วัลอาฟิยะตะ ฟิดดีนี วะดุนยาเย วะอะฮ์ลี วะมาลี อัลลอฮุมมะฮ์ซุร เอารอติ วะฮามิน เรอาอาตี อัลลอฮุมมะฮ์ฟัศนี มินบัยนี ยะดัยเย วะมิน คือลฟี วะอัน ยะมีนี วะอัน ชิมาลี วะมิน เฟากิ วะอะอูซุ บิอะเซาะมะติกะ อันอุมตาละ มิน ตะห์ตี”

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ แท้จริงฉันขอวิงวอนต่อพระองค์ ได้โปรดประทานอภัยและความปลอดภัยแก่ฉันทั้งในโลกดุนยาและอาคิเราะฮ์ โอ้อัลลอฮ์ แท้จริงฉันขอวิงวอนต่อพระองค์ ได้โปรดประทานอภัยและความปลอดภัยในศาสนาของฉัน โลกดุนยาของฉัน ครอบครัวของฉัน และทรัพย์สินของฉัน โอ้อัลลอฮ์ โปรดปกปิดสิ่งสวณของฉัน และโปรดประทานความสงบเยือกเย็นในใจของฉัน โอ้อัลลอฮ์ โปรดคุ้มครองฉันให้พ้นจากความชั่วร้ายที่อยู่เบื้องหน้าของฉัน เบื้องหลังของฉัน เบื้องขวาของฉัน เบื้องซ้ายของฉัน และเบื้องบนของฉัน และขอความคุ้มครองด้วยความยิ่งใหญ่ของพระองค์ให้พ้นจากการถูกจู่โจมจากเบื้องล่างของฉัน” (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 4785 บันทึกโดยอบูดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 5074 บันทึกโดยอันนะซาอีย์ ฮะดีษลำดับที่ 10401 บันทึกโดยอิบนุมาญะฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 3871 และอัลฮากิมกล่าวว่าเศาะฮี้หฺ)

9

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ الَّتِي لَا تَلْمِزُ مِنْ شَيْءٍ مَا خَلَقَ

อ่านว่า “อะอูซุ บิกะลิมะติลลาฮิต ตามาติ มิน ชัรริมา เคาะลัก” ความว่า “ฉันขอความคุ้มครองด้วยพระพจนารถแห่งอัลลอฮ์ที่สมบูรณ์แบบยิ่ง ให้ปลอดภัยจากความชั่วร้ายของสิ่งต่างๆ ที่พระองค์ทรงสร้าง” (จากฮะดีษของท่านอนู สุร็อยเราะฮ์ เราะวะฮิมะฮ์ฮุลลอฮ์ บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 7898 บันทึกโดยอັตติรมิซีย์ ฮะดีษลำดับที่ 3437 และอิบนุบาซ เราะวะฮิมะฮ์ฮุลลอฮ์ กล่าวว่าสายรายงานฮะดีษชั้น)

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลารุ่งอรุณ/ فجر

สาม: เวลาสาย

ในเวลาสายมีสุนนะฮ์ให้ละหมาดกุฮา

หลักฐานคือ:

- 1> ฮะดีษที่ท่านอบู ฮุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า: “ผู้เป็นที่รักของฉันคืออลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้สั่งเสียฉันไว้สามประการคือ ถือศีลอดสามวันของทุก ๆ เดือนละหมาดกุฮาของร็อกอะฮ์ และละหมาดวิตรก่อนนอน”และท่านนบีคืออลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมก็ได้สั่งเสียท่านอบู อัดดัดดาฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์ ด้วยคำสั่งเสียนี้เช่นกัน (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 722) และท่านก็ได้สั่งเสีย อบู ซัรร์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์ อย่างนี้เช่นกัน (บันทึกโดยอันนะซาอีย์ ฮะดีษลำดับที่ 2712 อัลดัลบานีย์กล่าวว่าเศาะฮ์หฺใน อัศเศาะฮ์หฺะฮ์ 2166)

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลาสาย/กุฮา

2> ฮะดีษที่ท่านอบู ซุรเราะฮ์เราะฎียัลลอฮุอันฮีย์ รายงานว่าท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “กระตักข้อมต่อทุกชิ้นของแต่ละคนจะตื้นขึ้นมาพร้อมกับภาระที่ต้อง บริจาคทาน ดังนั้น ทุกการกล่าวว่า ซุบฮันัลลอฮ์ เท่ากับหนึ่งการบริจาค และ ทุกการกล่าวว่า อัลฮัมดุลิลลาฮ์ก็เท่ากับหนึ่งการบริจาค และทุกการกล่าวว่า อัลลอฮุอักบัรก็เท่ากับหนึ่งการบริจาค และการสั่งใช้ให้ทำความดีคือการบริจาค การห้ามปรามจากความชั่วคือการบริจาค และที่กล่าวมานั้นทดแทนได้ด้วยการละหมาดกุฮาสองร็อกอะฮ์” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 720)

และมีปรากฏอยู่ในหนังสือเศาะฮีย์ห์ของมุสลิมจากฮะดีษของท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา ที่อธิบายว่ามนุษย์ถูกสร้างมาด้วยกระตักสามร้อยหกสิบชิ้น และผู้ใดได้บริจาคเท่ากับจำนวนนี้แสดงว่าวันนั้นเขาได้ทำให้ตัวของเขาห่างจากรกฏะฮ์นัมแล้ว

◆ เวลาของละหมาดกุฮา:

เริ่มตั้งแต่ดวงอาทิตย์ขึ้นสูงประมาณหนึ่งด้ามหอกคือพ้นเวลาต้องห้ามไปแล้ว

สิ้นสุดเวลา: ก่อนเข้าเวลาละหมาดซุฮ์รประมาณสิบนาที

หลักฐานคือ: ฮะดีษของท่านอัมร์ บิน อะบะชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮีย์ ที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “ท่านจงละหมาดศุบห์ และอย่าละหมาดใดๆ ขณะดวงอาทิตย์ขึ้น จนกว่ามันจะขึ้นสูง...แล้วจงละหมาด เพราะการละหมาดนี้จะถูกให้มาเป็นพยาน จนกระทั่งเงาของหอกสั้นกว่าตัวเอง และอย่าละหมาดใดๆ ในเวลานี้ เพราะนรกฏะฮ์นัม กำลังถูกสุ่มเผาะอยู่ขณะนั้น...” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 832)

◆ เวลาละหมาดกุฮาที่ประเสริฐที่สุด:

ช่วงท้ายของเวลา คือเวลาที่ลูกอูฐหลบแดดอยู่ที่ท้องแม่อูฐ

หลักฐานคือ: ฮะดีษของท่านซัยด์ บิน อับร็อม เราะฎิยัลลอฮุอันฮีย์ กล่าวว่า:แท้จริงท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “เวลาละหมาดเอวาบิน คือเวลาที่ลูกอูฐรู้สึกร้อนที่เท้าของมัน” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 748)

◆ จำนวนร็อกอะฮ์:

จำนวนน้อยที่สุดของละหมาดกุฮา คือ สองร็อกอะฮ์ ดังฮะดีษที่ท่านอบู สุรเราะฮ์เราะฎียัลลอฮุอันฮีย์ รายงานว่า: “ที่รักของฉันได้สั่งเสียฉันสามอย่างหนึ่งในนั้นคือ-ละหมาดกุฮาสองร็อกอะฮ์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 1981 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 721)

สุนนะห์ที่กำหนดเวลา

และจำนวนมากที่สุดคือ ไม่จำกัดจำนวน สามารถละหมาดได้มากกว่าแปดร็อกอะฮ์ ดังฮะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮาก กล่าวว่า: “ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม ละหมาดกุฮาสีร์ร็อกอะฮ์ และท่านละหมาดเพิ่มอีกตามความประสงค์ของอัลลอฮ์” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 719)

◆ ความประเสริฐที่ใหญ่ที่สุดของการละหมาดกุฮาสีร์คือ มันเป็นคำสั่งเสียของท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม แก่บรรดาเศาะหาบะฮ์

สุนนะห์ต่างๆ ในเวลาสาย/ภูเขา

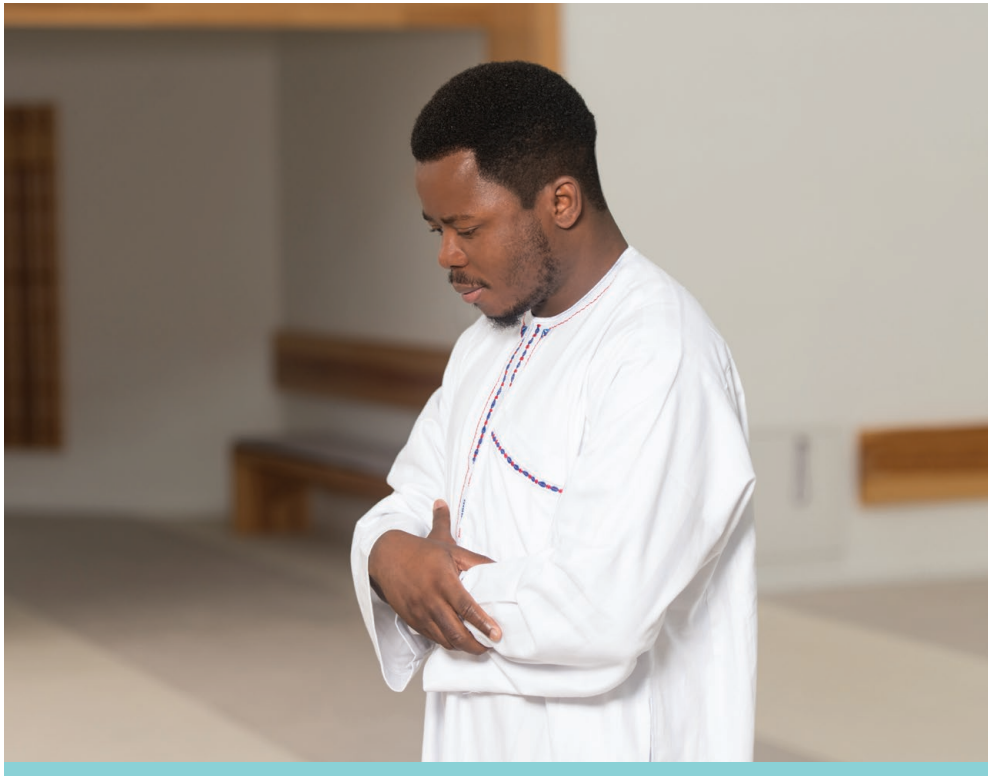
◆ เรื่องที่สาม: ช่วงที่มีอากาศร้อนจัด มีชุมนอะฮ์ให้รอคอยจนความร้อนลดลงก่อน แล้วจึงค่อยละหมาดซุฮ์ร

หลักฐานคือ:

ฮะดีษมารฟู้อจากท่านอับู สุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮ์อันฮ์ ที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “เมื่ออากาศร้อนจัด พวกท่านจงรอให้แดดร้อนก่อนแล้วจึงค่อยละหมาด เพราะความร้อนจัดมาจากการเดือดของนรกญะฮันนัม” คำว่า “ฟิฮญะฮันนัม” คือการเดือดของนรกญะฮันนัม และการกระจายตัวของเปลวเพลิงนรก (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 533-534 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 615)

ชัยคอบินนู อุษัยมีน เราะวะฮิมะฮ์ฮุลลอฮ์กล่าวว่า: “ตัวอย่างเช่นเมื่อเรากำนวนว่าในฤดูร้อนดวงอาทิตย์จะคล้อยเวลาสิบสองนาฬิกา และละหมาดอัศร์เวลาประมาณ 16.30 น. การรอให้แดดร้อนลงคือละหมาดซุฮ์รในเวลาประมาณ 16.00 น. เป็นต้น” (ใน อัลมุมตีฮ์ 2/104)

วิธีการนี้ใช้ได้ทั้งกับผู้ละหมาดญะมาอะฮ์ หรือละหมาดคนเดียว และผู้หญิงก็เช่นกัน ตามความหมายโดยภาพรวมในฮะดีษของท่านอับู สุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮ์อันฮ์

ชุมนอะฮ์ต่างๆ ในเวลาบ่าย/ซุฮ์ร และเวลาเย็น/อัศร์

◆ ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือดลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า: “การละหมาดเป็นแสงสว่าง” คือเป็นแสงสว่างหรือรัศมีให้แก่คุณทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

ห้: เวลาอัคร

เราได้อธิบายมาแล้วว่าไม่มีละหมาดชุมชนะฮ์ก่อนละหมาดอัครแต่อย่างใด

ชัยคุลอิสลาม อิบนู ตัยมียะฮ์ เราะฮิมะฮุลลอฮ์ กล่าวว่า “ก่อนละหมาดอัครไม่มีรายงานใดกล่าวว่าท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม ละหมาดชุมชนะฮ์ เว้นแต่เป็นการรายงานที่อ่อนหรือหน้าซ้าอาจจะผิดพลาด” (ดูใน อัลฟะตาวา 23/125)

และที่ถูกต้องก็คือ -วัลลอฮุอะอ์ลัม - ไม่มีละหมาดชุมชนะฮ์ก่อนละหมาดอัคร แต่หากเขาต้องการละหมาดสองหรืออะฮ์หรือมากกว่านั้นแต่ไม่ใช่ชุมชนะฮ์เราะวาติบเขาก็ยอมทำได้ แต่ต้องไม่อยู่ในเวลาต้องห้ามละหมาด

◆ บทชักริรในตอนเช้าและตอนเย็น

เวลาการกล่าวบทชักริรตอนเช้า และตอนเย็นเริ่มตั้งแต่ตอนไหน?

◆ เวลาของการกล่าวบทชักริรตอนเช้า:

เริ่มตั้งแต่แสงของรุ่งอรุณขึ้น นั่นคือเวลาละหมาดฟัจญ์รหรือละหมาดศุบหฺ เมื่อมีเสียงอะซานละหมาดศุบหฺดังขึ้น เวลาของการกล่าวบทชักริรก็เริ่มขึ้นตอนนั้น นั่นคือคำพูดของนักวิชาการส่วนใหญ่ ถ้าจะเริ่มกล่าวหลังดวงอาทิตย์ขึ้นแล้วก็ไม่เป็นไรหากมีเหตุจำเป็น แต่ความประเสริฐน้อยกว่าการกล่าวตอนรุ่งอรุณ แต่ก็ยังดีกว่าการไม่กล่าวมันเลย

◆ เวลาของการกล่าวบทชักริรตอนเย็น:

ที่ชัดเจนที่สุด -วัลลอฮูอะอ์ลัม- คือ เริ่มตั้งแต่หลังละหมาดอัศร์จนกระทั่งดวงอาทิตย์ตก ถ้าจะเริ่มกล่าวหลังจากนั้นก็ไม่มีไรหากมีเหตุจำเป็น แต่ความประเสริฐน้อยกว่าการกล่าวตอนหลังละหมาดอัศร์ แต่ก็ยังดีกว่าการไม่กล่าวมันเลย

หก: เวลามีฆริบ

ในเวลานี้มีหลายชุมชนะฮ์:

หนึ่ง: ให้เด็กอยู่ในบ้านในช่วงแรกของเวลามีฆริบ

สอง: ปิดประตูบ้านในช่วงแรกของมีฆริบและกล่าว บิสมิลลาฮ์

ชุมชนะฮ์สองประการนี้เป็นการป้องกันตัวจากชัยฏอนและญิน การกักเด็กให้อยู่ในบ้านในช่วงเวลาแรกของมีฆริบจะปกป้องดูแลพวกเขาจากชัยฏอนที่จะออกมากระจัดกระจายในเวลานั้น การปิดประตูบ้านในเวลานั้นพร้อมกล่าว บิสมิลลาฮ์ ก็เป็นการปกป้องรักษาจากชัยฏอนและญินเช่นกัน นี่คือคำสอนที่ยิ่งใหญ่ที่อิสลามได้สอนให้ใช้ปกป้องเด็กๆ และบ้านเรือนของพวกเขา

หลักฐานคือ:

ฮะดีษของท่านญาบิร บิน अबดุลลอฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันศูมา กล่าวว่าท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “เมื่อพวกท่านอยู่ในตอนเย็นกำลังเข้าสู่กลางคืน ก็จงกักตัวเด็ก ๆ ของพวกท่านอยู่ในบ้าน เพราะชัยฏอนมันจะออกมากระจัดกระจายในเวลา

นั้น เมื่อผ่านไปชั่วโมงหนึ่งของกลางคืนก็จึงปล่อยพวกเขา และพวกเขาจึงปิดประตู และกล่าว บีสมิลลาฮ์ เพราะชัยฎอนจะไม่เปิดประตูที่ถูกปิด” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 3304 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2012” คำว่า ญุนฮุสลุลยัลลีในตวับทหะดีษ คือเวลาหลังจากดวงอาทิตย์ตก

การกักตัวเด็ก ๆ อยู่ในบ้าน กับการปิดประตูบ้านในช่วงแรกของเวลามัซริบถือเป็นสิ่งที่สนับสนุนให้กระทำ แต่ไม่ถึงขั้นบังคับ (ดูใน พะตาวา อัลลัจญ์นะฮ์ อัลดาคอิมะฮ์ 26/317)

สาม: ละหมาดสองร็อกอะฮ์ก่อนละหมาดมัซริบ

ตั้งฮะดีษของท่านอับดุลลอฮ์ บิน มุฮ์อิฟฟัล อัลมุชะนีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ ที่รายงานว่าคุณานบี ค็อลลัลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม กล่าวว่: “พวกท่านจงละหมาดชุนนะฮ์ก่อนละหมาดมัซริบ” สองครั้ง และในครั้งที่สามท่านกล่าวว่า “สำหรับผู้ที่มีความประสงค์” เพราะเกรงว่าผู้คนจะคิดว่าเป็นละหมาดชุนนะฮ์รอติบะฮ์ (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 1183)

และมีชุนนะฮ์ให้ละหมาดสองร็อกอะฮ์ระหว่างทุก ๆ อะซานกับอิกอมะฮ์

ถ้าได้ละหมาดชุนนะฮ์รอติบะฮ์ของละหมาดศุบห์และซุฮ์ร ก็ถือว่าเป็นการเพียงพอแล้ว หรือถ้าไม่มีชุนนะฮ์รอติบะฮ์ในละหมาดอื่นๆ เช่น เมื่อผู้อะซานทำการอะซานละหมาดอัศร์หรืออิซาอ์ มีชุนนะฮ์ให้ลุกขึ้นยืนละหมาดสองร็อกอะฮ์

หลักฐานคือ:

ฮะดีษของท่านอับดุลลอฮ์ บิน มุฮ์อิฟฟัล อัลมุชะนีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ ที่กล่าวว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ค็อลลัลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม กล่าวว่: “ระหว่างทุก ๆ สองอะซานมีการละหมาด” สองครั้ง และในครั้งที่สามท่านกล่าวว่า “สำหรับผู้ที่มีความประสงค์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 624 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 838)

การละหมาดสองร็อกอะฮ์ก่อนมัซริบ และระหว่างอะซานกับอิกอมะฮ์ไม่ใช่ชุนนะฮ์ มุอักกะดะฮ์ (ไม่ใช่สิ่งที่ท่านนบีปฏิบัติเป็นประจำ) ท่านจะละทิ้งเป็นบางครั้ง ด้วยเหตุนี้ ท่านนบี ค็อลลัลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม จึงกล่าวว่: “สำหรับผู้ที่มีความประสงค์”

ชุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลาค้ำมัซริบ

สี่: การนอนก่อนอิซฮาอ์เป็นที่สิ่งน่ารังเกียจ

ดังฮะดีษของท่านอบู บัรซะฮ์ อัลอัศละมียะ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ ที่กล่าวว่า “ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม ชอบละหมาดอิซฮาอ์ล่าซ้า และท่านรังเกียจการนอนก่อนละหมาดอิซฮาอ์ และการพูด คุยหลังละหมาดอิซฮาอ์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 599 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 647)

เหตุที่การนอนในเวลามัฆริบ(ก่อนละหมาดอิซฮาอ์)เป็นที่รังเกียจ เพราะการนอนในเวลานั้นอาจจะเป็นสาเหตุทำให้พลาดการละหมาดอิซฮาอ์

- ◆ การสำนึกผิดในกลางวันและกลางคืนเป็นกุญแจสำหรับป่าว ในการปรับปรุงการเดินทางของชีวิตสู่อัลลอฮ์ให้ดีขึ้น ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม กล่าวว่า: “แท้จริงอัลลอฮ์ -อัซซะวะญัล- จะทรงยื่นพระหัตถ์มาในตอนกลางคืนเพื่อรับการสำนึกผิดของผู้ทำผิดในตอนกลางวัน และทรงยื่นพระหัตถ์มาในตอนกลางวันเพื่อรับการสำนึกผิดของผู้ทำผิดในตอนกลางคืน”

เจ็ด: เวลาอิซาอ์

ในเวลาอิซาอ์มีสุนนะฮ์หลายอย่างดังนี้:

หนึ่ง: การพูดคุย และการจับกลุ่มสนทนาหลังละหมาดอิซาอ์เป็นเรื่องน่า
รังเกียจ

ดังฮะดีษของท่านอบู บัรซะฮ์ อัลอัศละมีเยาะ ฎิยะอ์ลลอฮุอันฮ์ ที่กล่าวมาแล้ว ในฮะดีษกล่าวว่า: “ท่านนบีรังเกียจการนอนก่อนละหมาดอิซาอ์ และการพูดคุยหลังละหมาดอิซาอ์” แต่ถ้าหากจำเป็นต้องพูดคุยก็ไม่น่ารังเกียจ

สาเหตุของการรังเกียจนี้-วัลลอฮุอะอ์ลัม- คือ ทำให้เข้านอนดึก จนเกรงว่าจะพลาดละหมาดศุบฮีในเวลา หรือช่วงเวลานั้นๆ ของศุบฮี หรือพลาดละหมาดกียามุลลัยล์สำหรับคนที่ปฏิบัติเป็นนิสัย

สอง: เวลาที่ประเสริฐที่สุดของการละหมาดอิซาอ์คือให้ล่าช้า หากไม่สร้าง ความลำบากให้แก่บรรดามะอ์มูม

หลักฐานคือ:

ฮะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา กล่าวไว้ว่า: คืนหนึ่งท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้ปล่อยเวลาล่วงเลยจนส่วนใหญ่ของกลางคืนเกือบจะหมดไป จนกระทั่งผู้คนใน มัสยิดก็หลับกันแล้ว จากนั้นท่านก็ออกไปละหมาดและท่านกล่าวว่า: **“แท้จริงนี่คือเวลาของ มัน(ละหมาดอิซาอ์)หากไม่เป็นการลำบากแก่ประชาชาติของฉัน”** (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 638)

สำหรับผู้หญิงหากไม่เป็นการลำบากแก่พวกนาง ก็จงให้ล่าช้าในการละหมาดอิซาอ์เพราะ พวกนางไม่ต้องผูกมัดอยู่กับญะมาอะฮ์ สำหรับผู้ชายที่อยู่ในภาวะไม่วาญิบต้องละหมาด ญะมาอะฮ์ เช่น อยู่ในการเดินทาง เป็นต้น ก็ควรจะละหมาดอิซาอ์ให้ล่าช้าด้วย

มีสุนนะฮ์ให้อ่านซูเราะฮ์อัลอิคลาศทุกคืน

จากท่านอับู ดัรดาอ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: **“คนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านไม่มีความสามารถที่จะอ่านหนึ่งส่วนสามของอัลกุรอาน ในแต่ละคืนหรือ? พวกเขาบอกว่า: เขาจะอ่านหนึ่งส่วนสามของอัลกุรอานได้อย่างไร? ท่านนบีกว่า: กุลสูวัลลอฮู อะฮัด เทำกับหนึ่งส่วนสามของอัลกุรอาน”** (จากฮะดีษ ของท่านอับู ฮะอีด เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 5015 บันทึกโดย มุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 811)

ชุมชนะฮ์ของการนอน

ในการนอน มีชุมชนะฮ์มากมายดังนี้:

1 ปิดประตูทั้งหมดขณะเข้านอน

ดังฮะดีษที่ท่านญาบิร เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “เมื่อพวกท่านนอนก็จงดับไฟ และจงปิดประตูทั้งหลาย และจงปิดฝาภาชนะใส่น้ำ และจงปิดอาหารและเครื่องดื่ม” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 5624 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2012)

สาเหตุที่มีคำสั่งเรื่องปิดประตูหน้าต่าง ก็เพื่อป้องกันชัยฏอนไม่ให้เข้าในบ้าน ดังที่กล่าวมาแล้วในฮะดีษของท่านญาบิร เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ ฮะดีษอื่นว่า:

“พวกท่านจงปิดประตูทั้งหลาย และกล่าว บิสมิลลาฮ์ เพราะชัยฏอนจะไม่เปิดประตูที่ถูกปิด” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 5623 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2012)

2 ดับไฟก่อนนอน

ดังฮะดีษของท่านญาบิร เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ ที่ว่า “เมื่อพวกท่านนอนก็จงดับไฟ”

และในฮะดีษที่ท่านอิบน์อุมร์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา รายงานว่า ท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “เมื่อพวกท่านนอน อย่าปล่อยให้ไฟติดอยู่ในบ้านของพวกท่าน” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2015)

จากฮะดีษข้างต้นเราสามารถเอามาเปรียบเทียบได้ว่าทุกอย่างที่อาจจะเป็นสาเหตุก่อให้เกิดเพลิงไหม้จำเป็นต้องให้สิ่งนั้นหยุดทำงาน เช่นอุปกรณ์สร้างควมอบอุ่น เป็นต้น เพราะต้นเหตุแห่งการห้ามคือเรื่องเดียวกัน คือ เกรงว่าจะก่อให้เกิดไฟไหม้ได้ และไฟก็ยังคงศัตรูกับพวกเราอีกด้วย ดังที่ ท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้บอกเอาไว้

บนพื้นฐานนี้ หากผู้ที่นอนอยู่มั่นใจว่าจะไม่เกิดเพลิงไหม้ ก็ไม่เป็นไรหากจากปล่อยอุปกรณ์ต่างๆ ไร่อย่างนั้น เพราะข้อตัดสินที่ว่าขึ้นอยู่กับต้นเหตุที่เกรงว่าจะก่อให้เกิดปัญหา

สุนนะฮ์ที่กำหนดเวลา

3 อาบน้ำละหมาดก่อนนอน

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْلَمْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ

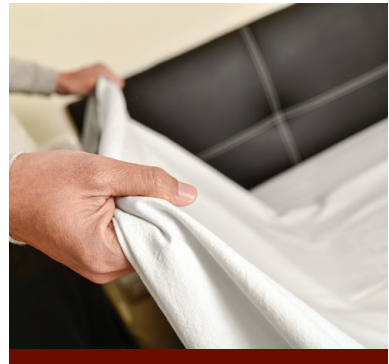
ดังฮะดีษที่ท่าน อัลบะรออ์ บิน อาชิบ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์ กล่าวไว้ว่า แท้จริงท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวไว้ว่า: “เมื่อท่านจะนอน ก็จงอาบน้ำละหมาดก่อน แล้วจงนอนบนสีข้าง/ลำตัวด้านขวา แล้วกล่าวว่า: อัลลอฮุมมะ อินนี อัสลัมตุ วัจญะฮี อิลัยกะ...จนจบ” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 247 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2710)

4 ปิดที่นอนก่อนนอน

بِسْمِكَ رَبِّ وَضَعْتُ جَنْبِي

ดังฮะดีษที่ท่านอบู สุร็อยเาะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์ กล่าวไว้ว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวไว้ว่า: “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านจะนอนบนที่นอนของเขา เขาจะปิดที่นอนด้วยส่วนด้านในของผ้านุ่งของเขา เพราะแท้จริงเขาไม่รู้ว่าอะไรมาอยู่บนที่นอนของเขาบ้าง แล้วจึงกล่าวดูอาฮ์ว่า บิสมิกะ ร็อบบิ วะเฎาะตุ ญันบิ...จนจบ” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 6320 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2714)

จากสิ่งที่กล่าวมาแล้วเป็นที่ชัดเจนแล้วว่าการปิดที่นอนด้วยด้านในของผ้านุ่งเป็นสุนนะฮ์ และมีสุนนะฮ์ให้กล่าว บิสมิลลาฮ์ และให้ปิดสามครั้ง

สิ่งที่ใช้ปิดที่ประเสริฐที่สุด คือด้านในของผ้านุ่ง นักวิชาการบางท่านกล่าวว่า: ปิดด้วยอะไรก็ได้ สำคัญที่สุดคือ ต้องปิดที่นอน หนึ่งในนักวิชาการที่มีทัศนะเช่นนี้คือ ชัยค์ อิบนุ ญิบรีน เราะวะฮิมะฮุลลอฮ์ โดยท่านกล่าวว่า “การใช้ด้านในของผ้านุ่งไม่ใช่เงื่อนไข แต่เงื่อนไขคือการปิดให้ทั่ว จะปิดด้วยผ้าโพกศีรษะหรือสิ่งอื่นๆ ก็ได้ ถือว่าได้ทำตามเป้าหมายแล้ว” (ดูในฟัตวาของท่าน เลขที่ 2693)

5 นอนบนสีข้างด้านขวา

สุนนะฮ์ที่กำหนดเวลา

อบูสุร็อยเราะฮ์?” ท่านตอบว่า ไม่ครับ ท่านนบีกล่าวว่า: **“นั่นคือชัยฏอน”** (บันทึกโดย อัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 2311 และอันนะซาอีย์ ฮะดีษลำดับที่ 10795)

2> อ่านสองอายะฮ์สุดท้ายของซูเราะฮ์อัลบะเกาะเราะฮ์

ดังฮะดีษที่ท่านอบู มัสอูด เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวว่่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์คือลัลลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม กล่าวว่่า: **“ผู้ใดอ่านสองอายะฮ์สุดท้ายของซูเราะฮ์ อัลบะเกาะเราะฮ์ในตอนกลางคืน เพียงพอแล้วที่มันจะปกป้องเขา”** (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 4008 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 807)

สองอายะฮ์สุดท้ายของซูเราะฮ์อัลบะเกาะเราะฮ์ไม่ได้เจาะจงว่าเป็นบทชิกรก่อนนอน แต่เป็นสิ่งที่อ่านตอนกลางคืน หากเขานึกขึ้นได้ตอนจะนอนก็ให้อ่านตอนนั้น

คำว่า “กะพะตาสู” มีการให้ความหมายที่แตกต่างกันดังนี้:

หนึ่ง: เพียงพอที่จะทดแทนจากการละหมาดกียามุลลัยล

สอง: เพียงพอที่จะใช้ปกป้องเขาจากชัยฏอนได้

สาม: เพียงพอที่จะปกป้องจากโรคภัยและอุบัติเหตุต่างๆ

แต่อาจเป็นได้ทั้งสามข้อดังที่อันนะวะวีฮ์ เราะฮิมะฮ์ฮุลลอฮ์ได้บอกเอาไว้ (ดูใน ชัรห์ เศาะฮีหฺ มุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 808 เรื่องความประเสริฐของซูเราะฮ์อัลฟาติฮะฮ์ และทำซูเราะฮ์อัลบะเกาะเราะฮ์...)

3> อ่านซูเราะฮ์อัลอิลากาส อัลฟะลัก และอันนาส และเป่าในฝ่ามือทั้งสอง แล้วลูบทั่วร่างกายสามครั้ง

หลักฐานคือ:

ฮะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา กล่าวว่่า: **“ทุกคืนเมื่อท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม เข้าสู่ที่นอนของท่าน ท่านจะรวมฝ่ามือทั้งสองเข้าด้วยกัน แล้วเป่าในมือทั้งสอง แล้วอ่าน “กุลฮุวัลลอฮุ อะฮัด และกุลอะอูซุ บิร็อบบิล ะลัก และกุลอะอูซุ บิร็อบบิณนาส” แล้วท่านเอาฝ่ามือทั้งสองลูบทั่วร่างกายเท่าที่มีความสามารถจะลูบถึง เริ่มจากศีรษะ ไบหน้า และตามด้วยส่วนอื่นๆ ของร่างกาย ท่านทำอย่างนี้สามครั้ง”** (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 5017)

ประโยชน์ที่ได้รับจากฮะดีษนี้: คือ แท้จริงท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม ปฏิบัติสุนนะฮ์นี้เป็นประจำทุกคืน ดังที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา กล่าวว่่า “ทุกคืน” ดังนั้นผู้ใด ต้องการจะปฏิบัติสุนนะฮ์นี้ เขาจะต้องรวมฝ่ามือทั้งสองเข้าด้วยกัน แล้วเป่าในฝ่ามือทั้งสองด้วยการอ่านซูเราะฮ์อัลอิลากาส ซูเราะฮ์อัลฟะลัก และซูเราะฮ์อันนาส แล้วลูบให้ทั่วร่างกายเท่าที่มีความสามารถจะลูบถึง เริ่มจากศีรษะ ไบหน้า และส่วนอื่นๆ ของร่างกาย ทำอย่างนี้สามครั้ง.

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลากลางคืน/อิชาอ์

4> อ่านซูเราะฮ์อัลกาฟิรูน

ตั้งสวดที่ท่านอุรวะฮ์ บิน เนาะฟัด รายงานจากพ่อของเขาว่า “แท้จริงท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม กล่าวแก่เนาะฟัดว่า: “จงอ่าน กุลยาอัยยุดดกาฟิรูน จนจบ เพราะมันจะปกป้องให้บริสุทธิ์จากการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์” (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 21934 บันทึกโดยอบูดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 5055 บันทึกโดยอัตติรมิซีย์ ฮะดีษลำดับที่ 3403 และอัลอัลบานีย์ เราะฮิมะฮุลลอฮ์ กล่าวว่าฮะดีษะซัน

2 ในสุนนะฮ์ มีดุอาอ์มากมาย เช่น:

1> بِسْمِكَ اللَّهُمُّ أَمُوتُ وَأَحْيَا

อ่านว่า “บิสมิกัลลอสุมมะ อะมุตตุ วะอะฮฺยฺฮา”
 ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ ด้วยพระนามของพระองค์ที่ฉันตายและมีชีวิต” (จากฮะดีษของท่านสุหัยฟะฮ์ เราะฮิมะฮุลลอฮุอันฮฺ บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 6324)

2> اللَّهُمَّ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوَفَّيْهَا، لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا، إِنَّ أَحْيَيْتَهَا فَاحْفَظْهَا، وَإِنْ أَمَتَهَا فَاعْفُرْ لَهَا، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ

อ่านว่า “อัลลอสุมมะ เคาะลักตะ นัฟซี วะอันตะ ตะวัฟฟาฮา ละกะ มะมาตุฮา วะมะหฺยฺฮาฮา อิน อะหฺยฺยตะฮา ฟะฮฺฟัซฮา วะอิน อะมัตตะฮา ฟัฆฺฟิรฺ ละฮา อัลลอสุมมะ อินนี อัศอะลุกัล อาฟิยะฮฺ”

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์พระองค์ได้สร้างฉัน และพระองค์ทำให้ฉันตาย การทำให้ฉันตายและมีชีวิตเป็นสิทธิของพระองค์ หากพระองค์ให้ชีวิตกับฉัน โปรดรักษามันด้วยเถิด และหากพระองค์ให้ฉันตาย โปรดอภัยโทษให้มันด้วยเถิด โอ้อัลลอฮ์ แท้จริงฉันขอความปลอดภัยจากพระองค์” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2712)

3> اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ وَرَبَّ الْأَرْضِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ ، فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى ، وَمُنزِلَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ ، وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ ، وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ ، أَفْضِنَا عَنَّا الدَّيْنَ وَأَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ

อ่านว่า “อัลลอสุมมะ ร็อบบัสสะ สะมาวาตี วะ ร็อบบัลอัรฎิ วะ ร็อบบัลอัรร็อษ อัลอัซิม ร็อบบุนนา วะ ร็อบบะ กุลลี ชัยอิน ฟาลิกัลฮับ อัลนอวี มุนซิลัลทอริฮ์ อัลอินจิล อัลฟุรคาน์ ออูดุบีกะ มิน ชรร็อญ์ กุลล์ ชัยอันต อันต อัซฮฺ อัลอวัลฺ ฟลัยส คับลัค ชัยอันต อัซฮฺ อัลอัฆริ ฟลัยส บะดัก ชัยอันต อัซฮฺ อัลฎาหฺรุร ฟลัยส ฟอวกัค ชัยอันต อัซฮฺ อัลบะฏิน ฟลัยส ดูนัค ชัยอันต อัฟซีนานา อัลดัยนฺ ออ์กนินา มิน อัลฟักรฺ”

ความว่า “ไอ้อัลลอฮ์ ผู้ทรงอภิบาลแห่งชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และผู้ทรงอภิบาลแห่งบัลลังก์อันยิ่งใหญ่ ผู้ทรงอภิบาลแห่งพวกเราและทุกสิ่งทุกอย่าง ผู้ทรงให้เมล็ดพืชงอกเงยขึ้นมา ผู้ทรงประทานคัมภีร์อัลเตวารอต อัลอิลฎิล และอัลกุรอาน ฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากความชั่วร้ายของทุกสรรพสิ่งที่พระองค์เป็นผู้กุมขม่อมของมัน ไอ้อัลลอฮ์พระองค์เป็นผู้แรก ซึ่งไม่มีสิ่งใดก่อนหน้าพระองค์ พระองค์เป็นผู้สุดท้าย ซึ่งไม่มีสิ่งใดหลังจากพระองค์ พระองค์เป็นผู้ที่ชัดเจนเหนือทุกสิ่งไม่มีสิ่งใดเหนือพระองค์ พระองค์เป็นผู้เร้นลับไม่มีสิ่งใดที่เร้นลับยิ่งกว่าพระองค์อีก โปรดอำนวยให้เราได้จ่ายหนี้ด้วยเถิด และโปรดทำให้เรามั่งมีจนรอดพ้นจากความยากจนด้วยเถิด” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2713)

4> بِسْمِكَ رَبِّ وَضَعْتَ جَنْبِي وَبِكَ أَرْفَعُهُ إِنْ أَمْسَكَتَ نَفْسِي فَارْزُقْهَا وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا بِمَا حَفَظْتَ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ

อ่านว่า “บิสมิกะ ร็อบบียะ วะฎะอ์ตุ จันบียะ วะบิกะ อ์รฟะอูสุ อินอัมซักตะ นัฟซี ฟัรฮัมฮะ วะอิน อ์รซัลตะฮะ ฟะฮัฟซะฮะ บิมา หะฟัซซะฮะ บิมา หะซัยฟะฮะ บิซี อิบาตะกัศ ศอลิฮีน” ความว่า “ไอ้อัลลอฮ์ผู้ทรงอภิบาลของฉัน ด้วยพระนามของพระองค์ฉันได้วางศีรษะของฉัน และด้วยพระองค์ฉันยกมันขึ้น หากพระองค์เอาชีวิตของฉันไป โปรดเมตตาฉันด้วยเถิด และหากพระองค์ไว้ชีวิตฉัน โปรดรักษามันอย่างที่ท่านรักรักษาบ่าวที่ดีทั้งหลายด้วยเถิด” (บันทึกโดยอัลบุคอรี ฮะดีษลำดับที่ 6302 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2714)

5> الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا، وَكَفَانَا، وَأَوَانَا، فَكَمْ مِنْ لَمْ يَكُنْ لَمْ يَأْكُلْ وَلَا يُؤَيِّ

อ่านว่า “อัลฮัมดุลิลลาฮิลละฮียะ อัลอูอะมะนา วะชะกอนา วะกะฟานา วะอวานา ฟะกัม มิมนัน ลา กาฟียะละฮู วะลา มุอัย”

ความว่า “การสรรเสริญทั้งหมดเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ ผู้ซึ่งให้อาหารแก่พวกเรา ให้เครื่องดื่มแก่พวกเรา ทรงปกป้องเรา และทรงให้ที่พักพิงแก่เรา ก็มากน้อยแล้วผู้ที่ไม่มีใครปกป้อง ผู้ไม่มีใครให้ที่พักพิง”

จากฮะดีษที่ท่านอะนัส เราะฎิยัลลอฮุอันฮฺ กล่าวว่า: “แท้จริงเมื่อท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม เข้านอนท่านกล่าวว่า: “อัลฮัมดุลิลลาฮียะ...จนจบ” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2715)

6> اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعُثُ عِبَادَكَ

อ่านว่า “อัลลอฮุมมะ กิณียะ อะชชะบะกะ เยอัมมะ ตับอะฮู อิบาตะกะ”

ความว่า “ไอ้อัลลอฮ์ โปรดปกป้องฉันจากการลงโทษของพระองค์ ในวันที่

พระองค์ให้บ่าวทั้งหลายฟื้นคืนชีพ” (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 18660 และ อัลอัลบานีย์ เราะวะฮิมะฮฺลุลอฮฺ กล่าวว่าเศาะฮี้หฺ ในเศาะฮี้หฺอัลญะมาอีฮฺ 2/869)

7> **กล่าว ซุบฮานัลลอฮ์ อัลฮัมดุลิลลาฮ์ อย่างละสามสิบสามครั้ง และอัลลอฮู อักบร สามสิบสี่ครั้ง**

มีสุนนะฮ์ให้กล่าว ซุบฮานัลลอฮ์ สามสิบสามครั้ง อัลฮัมดุลิลลาฮ์ สามสิบสามครั้ง อัลลอฮู อักบร สามสิบสี่ครั้ง เมื่อต้องการจะนอน จะได้รับความประเสริฐที่ยิ่งใหญ่ นั่นคือ จะได้รับพลัง ความแข็งแกร่งให้แก่ร่างกายของเขาตลอดทั้งวัน

หลักฐานคือ: ฮะดีษที่ท่านอะลีเย์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮียฺ กล่าวว่า มีเชลยศึกมายังท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม และท่านหญิงฟาฏิมะฮียฺ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮียฺ ก็ได้มาหาท่านเพื่อ ร้องเรียนว่านางปวดมือจากการไม่แบ่งเพื่อจะขอเชลยผู้นั้นมาเป็นคนรับใช้ แต่นางไม่ได้พบท่าน นบี พบแต่ท่านหญิงอาอิชะฮียฺจึงได้ฝากนางให้บอกกับท่านนบีไว้ เมื่อท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม กลับมา ท่านหญิงอาอิชะฮียฺก็บอกเรื่องนั้นแก่ท่าน แล้วท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม ก็มาหาพวกเรา ซึ่งตอนนั้นเรานอนกันแล้ว พวกเราจะลุกขึ้น แต่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม กล่าวว่า **“ไม่ต้องลุกขึ้น”** แล้วท่านก็นั่งสอดเท้าเข้ามาระหว่างพวกเราจนพบ ว่า เท้าที่เย็นของท่านอยู่ระดับหน้าอกของฉัน แล้วท่านกล่าวว่า **“เอาไหมฉันจะสอนเธอทั้งสองในสิ่งที่ดีกว่าสิ่งที่เธอขอ? เมื่อพวกเธอนอน จงกล่าวว่า อัลลอฮูอักบร สามสิบสี่ครั้ง ซุบฮานัลลอฮ์ สามสิบสามครั้ง อัลฮัมดุลิลลาฮ์ สามสิบสามครั้ง ดีกว่าการมีคนใช้หนึ่งคนเสียอีก”** (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮฺ ฮะดีษลำดับที่ 3705 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2727)

ในอีกสายรายงานหนึ่งมีว่า ท่านอะลีเย์ เราะวะฎียัลลอฮุอันฮียฺ กล่าวว่า: “ฉันไม่เคยทิ้งการ กล่าวนี้นับตั้งแต่ได้ยินจากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม มีคนถามว่า แม้ในวันสงคราม ศิพพินกระนั้นหรือ? ท่านตอบว่า:ใช่ แม้กระทั่งในคืนศิพพินด้วยก็ตาม” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮฺ ฮะดีษ ลำดับที่ 5362 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2727)

8> **اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْلَمْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ ، وَقَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ ، وَأَخْلَيْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ ، رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ . لَا مَلْجَأَ لِي إِلَّا إِلَيْكَ ، أَمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ ، وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ**

อ่านว่า “อัลลอฮุมมะ อินนี อัลฮัมตุ วัจญ์ฮียฺ อิลัยกะ วะเฟาวัฏฏุ อัมรียฺ อิลัยกะ วัซลฎะฮฺฏุ เซาะฮฺรียฺ อิลัยกะ ร็อฆบะตัน วัเราะฮฺบะตัน อิลัยกะ ลา มัลฎะอะ วัลา มันฎา มินกะ อิลลา อิลัยกะ อามันตุ บิกิตาบิกัล ละฮฺ อั้นซัลตะ วับินะ บียักลป์ ละฮฺ อ์รซัลตะ”

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ แท้จริงฉันได้ให้ใบหน้าของฉันจำนนต่อพระองค์ และมอบหมายการงานของฉันต่อพระองค์ และให้แผ่นหลังของฉันพึ่งพิงพระองค์ ด้วยความหวังและกลัวต่อพระองค์ ไม่มีที่พึ่งพิงและไม่มีที่ปลอดภัยใดนอกจาก ณ

แปลโดย/เรียบเรียงจาก/แต่งโดย/เรียบเรียง

สุนนะฮ์ที่กำหนดเวลา

ที่พระองค์ ฉันได้ศรัทธาต่อคัมภีร์ที่ของพระองค์ที่ประทานลงมา และนบีของพระองค์ที่ส่งมา” (บันทึกโดยอัลบุคอรีร์ ฮะดีษลำดับที่ 247 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2710) และในช่วงท้ายของฮะดีษ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า “จงทำให้มันเป็นคำพูดสุดท้ายของท่าน เพราะหากท่านตายในคืนนั้น ท่านได้ตายบนศาสนาที่บริสุทธิ์” และในบันทึกของมุสลิมท่านกล่าวว่า: “หากท่านตื่นมา ท่านจะตื่นขึ้นมาบนความดี”

และในฮะดีษนี้ยังได้อธิบายถึงสุนนะฮ์อื่นอีก คือจะต้องให้บทชิริกันเป็นคำพูดสุดท้ายก่อนนอน และเขาจะได้รับผลตอบแทนที่ยิ่งใหญ่ หากเขาตายในคืนนั้นเท่ากับตายอยู่บนฟิฏเราะฮ์ หมายถึงบนสุนนะฮ์ หรืออยู่ในศาสนาของอิบรอฮีมที่บริสุทธิ์ หากเขาตื่นเขาจะตื่นขึ้นมาบนความดี ทั้งในปัจจุบันยังชีพ และการงาน รวมถึงความดีอื่นๆ ที่ครอบคลุมอยู่ในคำนี้ - วัลลอฮุอะอ์ลัม

และสิ่งที่สมควรจะเตือนในที่นี้ด้วยคือ: บทชิริที่ยิ่งใหญ่ที่เป็นสาเหตุของความประเสริฐที่ใหญ่ยิ่ง ที่อัลลอฮ์ผู้ทรงยิ่งใหญ่ ผู้ทรงสูงส่งทรงโปรดปราน คือบทชิริที่อยู่ในฮะดีษเศาะฮี้ห์ที่ท่านซัดดาด บิน เอาซ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ รายงานว่าท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า

- ◆ การรำลึกถึงอัลลอฮ์เป็นป้อมปราการที่มั่นคง และเป็นสาเหตุที่ทำให้หัวใจมีชีวิต ดังนั้น จงเป็นคนที่รำลึกถึงอัลลอฮ์เถิด ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “อุปมา ผู้ที่รำลึกถึงอัลลอฮ์กับผู้ที่ไม่รำลึกถึงอัลลอฮ์อุปมัยดังผู้มีชีวิตกับผู้ที่ตาย”

สุนนะฮ์ที่กำหนดเวลา

แล้วฉันก็ได้พบกับอบู เราะฮะดาดีฮ์ เขาได้พูดกับฉันว่า ฉันก็เคยฝันและมันทำให้ฉันป่วย จนกระทั่งฉันได้ยินท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “ฝันดีมาจากอัลลอฮ์ เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านฝันเห็นสิ่งที่ชอบ จงอย่าเล่ามันแก่ผู้ใดนอกจากผู้ที่เขารัก และหากฝันเห็นสิ่งที่เกลียด จงถ่มน้ำลายไปทางซ้ายสามครั้งแล้วขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮ์ให้พ้นจากความชั่วร้ายของชัยฏอนและความชั่วร้ายของความฝันนั้น และอย่าเล่าให้ใครฟัง แท้จริงมันจะไม่ให้โทษใดๆ แก่เขาเลย”

และท่านอบู ซะละมะฮ์กล่าวว่า “แท้จริง ฉันเคยฝันร้ายที่หนักยิ่งกว่าภูเขาทับ แต่ฉันก็ไม่สนใจมันอีกเลย หลังจากที่ฉันได้ยินฮะดีษนี้” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 5747 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2261)

และในสายรายงานอื่นท่านกล่าวว่า: “ฝันดีมาจากอัลลอฮ์ และฝันร้ายมาจากชัยฏอน เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านฝันร้าย จงถ่มน้ำลายไปทางซ้าย และขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮ์ให้พ้นจากความชั่วร้ายของมัน แท้จริงมันจะไม่ให้โทษใดๆ แก่เขา” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 3292 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2261)

และในฮะดีษที่ท่านญาบิร เราะฮะฎียัลลอฮุอันฮ์ รายงานว่าท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “ท่านจงขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮ์ให้พ้นจากชัยฏอน สามครั้ง และจงพลิกตัวนอนอีกข้าง” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2262)

และในฮะดีษที่ท่านอบู ซะอีด อัลคุดรีฮ์ เราะฮะฎียัลลอฮุอันฮ์ รายงานว่าท่านนบีกล่าวว่า: “เมื่อคนหนึ่งคนใดฝันเห็นสิ่งที่เขาชอบ แท้จริงมันมาจากอัลลอฮ์ ดังนั้นจงสรรเสริญต่ออัลลอฮ์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 7045)

◆ จากฮะดีษเหล่านี้จึงสรุปได้ดังนี้: ผู้ใดที่หลับฝันเห็นสิ่งดี ๆ มีสุนนะฮ์ให้เขาปฏิบัติดังนี้:

① **หนึ่ง:** ต้องกล่าวคำสรรเสริญต่ออัลลอฮ์ เพราะสิ่งนั้นมาจากอัลลอฮ์
สอง: ให้เล่าความฝันนั้นแก่ผู้อื่นได้ แต่ต้องไม่เล่าความฝันนั้นนอกจากให้แก่คนที่เขารักเท่านั้น

② **และผู้ใดหลับฝันเห็นสิ่งที่น่ารังเกียจ มีสุนนะฮ์ให้เขาปฏิบัติดังนี้:**

หนึ่ง: ถ่มน้ำลายหรือพ่นไปทางซ้ายสามครั้ง

สอง: ต้องขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮ์ให้พ้นจากชัยฏอน และให้พ้นจากความชั่วของสิ่งที่เขาฝัน ด้วยกรากล่าวว่า “อะอูซุบิลลาฮิ มินัช ชัยฏอนิรเราะฎีม ะมิิน ชัรริฮา” สามครั้ง

สาม: ไม่ต้องเล่าความฝันให้ใครฟัง เพราะความฝันไม่ได้มีผลร้ายอะไรต่อเขาเลย ดังที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้บอกไว้ แต่ถ้ายังฝันร้ายอีกให้ปฏิบัติเพิ่มเติมในข้อต่อไป

สี่: ให้พลิกตัวไปนอนตะแคงอีกข้าง หากเขานอนหงายอยู่ ก็จงนอนตะแคง เป็นต้น

ซุนนะฮ์ที่ไม่กำหนดเวลา

นี่คือส่วนที่สองของซุนนะฮ์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งส่วนนี้เป็นประเด็นที่กว้าง และมีมาก ขึ้นอยู่กับสภาพ ตัวบุคคล สถานที่ และเวลา

ข้าพเจ้าจะพยายามนำเสนอซุนนะฮ์ที่เราปฏิบัติกันเป็นประจำทั้งกลางวันและกลางคืน ขอคูอาร์ตต่ออัลลอฮ์ ตะอาลา โปรดประทานความสำเร็จและการความถูกต้องแก่เราด้วยเถิด

ซุนนะฮ์แรกในส่วนนี้คือ:

หนึ่ง: สุนนะฮ์ในการรับประทานอาหาร

1 กล่าว บิสมิลลาฮ์ ตอนเริ่มรับประทานอาหาร

ท่านอุมัร บิน อับดุลอะซีส เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “ตอนฉันเป็นเด็กอยู่ในการดูแลของท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลิลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม มือของฉันจะหยิบโน่นหยิบนี่จากภาชนะอาหาร ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลิลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวกับฉันว่า: “**ไอ้เด็กน้อย จงกล่าว บิสมิลลาฮ์ และจงรับประทานอาหารด้วยมือขวา และจงรับประทานอาหารสิ่งที่อยู่ถัดจากเจ้า**” และฉันยังคงรักษาสุนนะฮ์ในการรับประทานอาหารแบบนี้มาตลอด หลังจากนั้น (บันทึกโดยอัลบุคอรียะฮ์ ๕๓๖๖ บันทึกโดยมุสลิม ๕๓๖๖ บันทึกโดยอับดุลอะซีส เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ ๕๓๖๖ บันทึกโดยอิมามอะลี ๕๓๖๖)

بِسْمِ اللَّهِ أَوَّلُهُ وَآخِرُهُ

หากลิ้มกล่าว บิสมิลลาฮ์ เมื่อนึกขึ้นได้ก็จงกล่าวว่า “บิสมิลลาฮิ เอาวะละฮุ วะอะคิเราะฮุ” ความว่า ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงเริ่มแรก และผู้ทรงสุดท้าย

ดังฮะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา กล่าวว่า “แท้จริงท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลิลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านรับประทานอาหาร ก็จงกล่าวว่า บิสมิลลาฮ์ และหากลิ้มกล่าวในตอนแรกก็จงกล่าวว่า : บิสมิลลาฮิ เอาวะละฮุ วะอะคิเราะฮุ” (บันทึกโดยอบูดาวูด ๕๓๖๖ บันทึกโดยอัสติซมีซียะฮ์ ๕๓๖๖ บันทึกโดยอิมามอะลี ๕๓๖๖ บันทึกโดยอิมามอะลี ๕๓๖๖)

ฮะดีษนี้ยังได้บ่งชี้ว่าจะต้องรับประทานอาหารด้วยมือขวา เพื่อไม่ให้เหมือนกับฮัยฎอน ดังนั้นหากผู้ได้รับประทานอาหารโดยไม่ได้อีกแล้ว บิสมิลลาฮ์ ฮัยฎอนจะรวมรับประทานอาหารกับเขาด้วย และหากเขารับประทานอาหารด้วยมือซ้ายก็จะเหมือนกับฮัยฎอน เพราะฮัยฎอนกินและดื่มด้วยมือซ้าย

หลักฐานคือ:

ดังที่ท่านอับดุลลอฮ์ บิน อุมร์ เราะวะฎียัลลอฮุอันศุมมา รายงานว่า แท้จริงท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่: “คนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่าน อย่าได้กินหรือดื่มด้วยมือซ้ายเด็ดขาด เพราะฮัยฎอนกินและดื่มด้วยมือซ้าย” ในรายงานของนาฟิอ์ท่านกล่าวเพิ่มว่ “และอย่ารับและยื่นให้ด้วยมือซ้าย” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2020)

และฮัยฎอนมีความกระหายอย่างมากที่จะเข้าไปนอนในบ้าน เพื่อร่วมรับประทานอาหารและเครื่องดื่มของเจ้าของบ้าน แท้จริงท่านญาบิร บิน อับดุลลอฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันศุมมา ได้ยินท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่: “เมื่อชายคนหนึ่งได้เข้าบ้านของเขา แล้วเขากล่าวชื่อของอัลลอฮ์ตอนเข้าบ้านและตอนรับประทานอาหาร ฮัยฎอนจะพูดว่ ไม่มีที่นอนและอาหารสำหรับพวกเจ้าแล้ว และหากเขาไม่ได้กล่าวชื่อของอัลลอฮ์ตอนเข้าบ้าน ฮัยฎอนจะพูดว่ พวกเจ้ามีที่นอนแล้ว และหากเขาไม่กล่าวชื่อของอัลลอฮ์ขณะรับประทานอาหาร ฮัยฎอนจะพูดว่ พวกเจ้ามีที่นอนและอาหารแล้ว” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2018)

2 รับประทานสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวก่อน

ในฮะดีษของท่านอุมร์ บิน อบี ฮะละมะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันศุมมา ที่ท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่ “จงรับประทานสิ่งที่อยู่ถัดจากตัวเจ้า”

3 หยิบขึ้นอาหารที่ตกพื้น เช็ดฝุ่นออก และรับประทานมัน

ดังฮะดีษที่ท่านญาบิร เราะวะฎียัลลอฮุอันศุมมา รายงานว่ฉันได้ยินท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่: “แท้จริงฮัยฎอนจะมาร่วมในทุก ๆ กิจการของคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่าน แม้กระทั่งในการรับประทานอาหารของเขา เมื่อมีอาหารคำใดตกลงบนพื้น เขาจะหยิบขึ้นมาทำความสะอาดสิ่งสกปรกที่ติดอยู่ออก แล้วจึงรับประทานมันอย่าทิ้งมันให้กับฮัยฎอน และเมื่อรับประทานเสร็จก็จงเลียนิ้วของเขา เพราะเขาไม่รู้ว่ความ

จำเริญของอาหารอยู่ที่ส่วนไหนของมัน” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2033)

หากใครครวญฮะดีษนี้ให้ดีจะพบว่า ชัยฎอนมีความกระหายอย่างมากที่จะมีส่วนร่วมในทุก การงานของมนุษย์ เพื่อปลดความจำเริญออกจากชีวิตเขา และสร้างความเสียหายให้กับกิจการ ของเขา และสิ่งที่บ่งชี้ถึงความพยายามของชัยฎอนที่ติดตามมนุษย์ในทุกกิจการของเขา คือ คำพูดของ

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ที่ท่านกล่าวว่า: “แท้จริงชัยฎอนจะมาร่วมในทุก ๆ กิจการของคนหนึ่งคนได้ในหมู่พวกท่าน”

4 การเลียนิ้ว

การเลียนิ้วเมื่อรับประทานอาหารหมดแล้ว เป็น สุนนะฮ์ และมีสุนนะฮ์ให้ดูนิ้วตัวเอง หรือดูนิ้วคนอื่น ด้วย เช่นภรรยาของเขา เป็นต้น และมีสุนนะฮ์ไม่ให้เช็ด มือด้วยผ้าหรือกระดาษ หรือสิ่งอื่นๆ จนกว่าจะได้เลีย ให้เกลี้ยงเสียก่อน

หลักฐานคือ: ฮะดีษของท่านญาบิร เราะะฎิยัลลอฮุ อังฮั ที่กล่าวมาแล้ว

และในฮะดีษที่ท่านอับนุ อับบาส เราะะฎิยัลลอฮุอังฮั รายงานว่าท่านนบี- صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ กล่าวว่: “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านรับประทานอาหารเสร็จแล้ว อย่าได้เช็ดมือของเขา จนกว่าเขาจะได้เลียมันเสียก่อน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 5456 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2033)

5 รับประทานอาหารจนหมดเกลี้ยงภาชนะ

ความหมายคือ ทำความสะอาดภาชนะใส่อาหาร ด้วยการปาดอาหารที่เหลืออยู่มากินจนสะอาด เพราะ ความจำเริญอาจจะอยู่ในอาหารที่เหลืออยู่ที่ขอบจาน ก็เป็นได้ ตัวอย่างเช่น เวลาทานข้าว ก็ให้ปาดข้าวที่อยู่ ขอบจานหรือภาชนะมากินให้หมด เพราะบะเราะกะฮ์ ของอาหารอาจจะอยู่ที่อาหารจากขอบจานนั่นเอง

หลักฐานคือ: ฮะดีษที่ท่านอะนัส เราะะฎิยัลลอฮุอังฮั กล่าวว่ “ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิวะซัลลัม ใช้ให้พวกเรากวาดอาหารจนภาชนะใส่อาหารสะอาด” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับ

ที่ 2034)

และในฮะดีษที่ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎ็ยัลลอฮุอันฮ์ รายงานว่าท่านนบีกล่าวว่า: “**คนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านจงกวาดอาหารจนภาชนะสะอาด**” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2035)

ชัยค์ อิบน์ อุษัยมีน เราะวะฮิมะฮ์ซุลลอฮ์ กล่าวว่า “หมายความว่า เมื่อรับประทานอาหารหมดก็ให้ใช้นิ้วเช็ดภาชนะใส่อาหารนั้นแล้วเสียนิ้ว นี่เป็นชุมชนะฮ์ที่ผู้คนจำนวนมากเพิกเฉยที่จะปฏิบัติ และที่น่าเสียดใจคือนักศึกษาศาสนาก็เพิกเฉยเช่นกัน” (ดูใน ชัรหฺ รียาฎ อัลศอลิฮีน 1/892)

6 รับประทานโดยใช้นิ้วสามนิ้ว

มีชุมชนะฮ์ให้รับประทานอาหารด้วยนิ้วสามนิ้ว สำหรับอาหารที่รับประทานด้วยสามนิ้วได้ เช่น ผลอินทผลัม เป็นต้น

หลักฐานคือ: ฮะดีษที่ท่านกะอับ บิน มาลิก เราะวะฎ็ยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม รับประทานอาหารด้วยนิ้วสามนิ้ว และเสียนิ้วของท่านก่อนจะเช็ดมัน” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2032)

7 หายใจนอกภาชนะสามครั้ง

มีชุมชนะฮ์ให้ดื่มน้ำจากภาชนะแบ่งเป็นสามครั้ง และให้หายใจข้างนอกหลังจากดื่มเสร็จในแต่ละครั้ง

หลักฐานคือ: ฮะดีษที่ท่านอะนัส เราะวะฎ็ยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “ในการดื่มน้ำท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม จะหายใจสามครั้ง และท่านกล่าวว่า: “**แท้จริงมันทำให้อึด ทำให้เราสุขภาพดี และได้รสชาติ**” ท่านอะนัส เราะวะฎ็ยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า: “ฉันก็หายใจสามครั้งในการดื่มน้ำ” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 5631 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2028)

ความหมายของการหายใจในการดื่มน้ำนี้คือ หายใจนอกภาชนะ ดังฮะดีษของท่านอบู เกะตาบะฮ์ เราะวะฎ็ยัลลอฮุอันฮ์ ที่กล่าวว่า ท่านเราะฮ์ซุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “**เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านดื่ม จงอย่าหายใจรดลงไปภาชนะ**” (บันทึก

สุนนะฮ์ที่ไม่กำหนดเวลา

โดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 5630 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 267)

8 กล่าว อัลฮัมดุลิลลาฮ์ หลังจากรับประทานอาหารเสร็จ

หลักฐานที่บ่งชี้ถึงสุนนะฮ์นี้คือ:

ฮะดีษที่ท่านอะนัส บิน มาดิก เราะวะฎียัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือดลัดลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “แท้จริงอัลลอฮ์ทรงพอใจบ่าวที่เมื่อเขารับประทานอาหารและดื่มเสร็จแล้วเขาก็กล่าวคำสรรเสริญต่ออัลลอฮ์” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2743)

การกล่าวคำสรรเสริญต่ออัลลอฮ์มีหลายสำนวน เช่น:

1> الْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ غَيْرَ مَكْفُومٍ ، وَلَا مُؤَدَّعٍ ، وَلَا مُسْتَعْتَقٍ عَنْ رَجَبٍ

อ่านว่า “อัลฮัมดุลิลลาฮิ กะษีรอน ฎ็อยยิบัน มุบะเราะกัน ฟิฮิ ฮ็อยเราะะ มั๊กฟิยีน วะลา มุวัตตะอิน วะลา มุสตัหมัน อันสุร็อบบะนา”

ความว่า “การสรรเสริญทั้งหมดเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ เป็นการสรรเสริญที่มากมาย ดิงาม และจำเจริญอยู่ในนั้น โดยที่เราไม่อาจจะขาดการฟังฟังพระองค์ได้ในขณะที่พระองค์ไม่ต้องฟังผู้ใดเลย เราไม่อาจจะทอดทิ้งพระองค์ และไม่อาจฟังตัวเองโดยปราศจากพระองค์ได้ โอ้พระผู้อภิบาลของเรา” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 5458)

2> الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَفَانَا وَرَأَوْنَا غَيْرَ مَكْفُومٍ ، وَلَا مَكْفُورٍ

อ่านว่า “อัลฮัมดุลิลลาฮิล ละซี กะฟานา วะอรัวานา ฮ็อยรอ มั๊กฟิยีน วะลา มั๊กฟูร”

ความว่า “การสรรเสริญทั้งหมดเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ ผู้ซึ่งให้ความเพียงพอแก่เราและให้ความอึดแก่เรา โดยที่เรายังคงต้องการฟังฟังพระองค์อยู่เสมอในขณะที่พระองค์ไม่ต้องฟังผู้ใด และความดีของพระองค์จะไม่ถูกปฏิเสธ” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 5459)

9 รับประทานอาหารพร้อมหน้ากัน

มีสุนนะฮ์ให้รับประทานอาหารพร้อมกัน โดยไม่แยกกันรับประทานอาหาร

หลักฐานคือ: ฮะดีษที่ท่านญาบิร บิน अबดุลลอฮ์ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮุม่า กล่าวว่่า ฉัั้น ได้ยินท่าน เราะะฎุลลอฮ์ ค็็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่่า: “อาหารของหนึ่งคนเพียงพอสำหรับคนสองคน อาหารของสองคนเพียงพอสำหรับคนสี่คน และ อาหารของสี่คนเพียงพอสำหรับคนแปดคน” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2059)

10 ชมอาหารเมื่อชอบอาหารนั้น

การชมอาหารเมื่อถูกใจอาหารถือเป็นสุนนะฮ์ แน่แน่นอนว่่า ไม่มีใครชมอาหารใดนอกจากเพราะในอาหารนั้นมีสิ่งที้ควรให้ชม

หลักฐานคือ: ฮะดีษที้ท่านญาบิร บิน अबดุลลอฮ์ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮีย์ กล่าวว่่า ท่านนบิ ค็็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้ขออาหารจากภรรยาของท่าน พวกเขา กล่าวว่่า เราะะมีแต่ ค็็อลเท่า่นั้น ท่านจึงเรียกให้เอามา แล้วท่านก็กินแล้วพูดว่่า “อาหารรสเลิศที้สุดคือ ค็็อล อาหารรสเลิศที้สุดคือ ค็็อล” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2052)

ค็็อล คืออาหารชนิดหนึ่งในสมัยนั้นมีรสชาติหวาน ไม่ใช่มีรสเปรี้ยวเหมือนค็็อล (น้ำส้ม) ของเราในปัจจุบัน

ชัยค็็อบินู อุซัยมีน เราะะฮิมะฮุลลอฮีย์ กล่าวว่่า “และนี่ก็คือแบบอย่างของท่านนบิ ค็็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม เช่นกัน เมื่อท่านพอใจในอาหารท่านก็จะชม เช่นหากคุณต้องการชมขนมปัง คุณก็พูดว่่า ขนมปังที้รสชาติดีที้สุดคือขนมปังของคนนั้นคนนี้ เป็นต้น และนี่ก็คือสุนนะฮ์ของท่านเราะะฎุลลอฮ์ ค็็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม เช่นกัน (ดูใน ธีร์หิรียาฎ อัศศอลิฮีน 2/1057)

หากเราสังเกตดูสังคมของเราในปัจจุบันจะพบว่าคนจำนวนมากทำตัวขัดแย้งกับสุนนะฮ์ของท่านนบิ ค็็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ไม่เพียงแต่ทั้งสุนนะฮ์เท่า่นั้น แต่ทำตรงกันข้ามด้วยซ้ำไป ทั้งดำหนิ ทั้งดูถูกอาหารซึ่งตรงข้ามกับแบบอย่างของท่านนบิ ค็็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม โดยสิ้นเชิง ในฮะดีษท่านอบู สุร็็อยเราะฮ์ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮีย์ ได้กล่าวว่่า “ท่านนบิ ค็็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ไม่เคยดำหนิอาหารเลย หากท่านชอบท่านก็ทาน หากไม่ชอบท่านก็ไม่ทาน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 3563 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2064)

11 ขอคุณอ้อให้แก่เจ้าของอาหาร

اللَّهُمَّ بَارِكْ لِحْمِ فِي مَا رَزَقْتَهُمْ ، وَاغْفِرْ لَهُمْ ، وَارْحَمْهُمْ

หลักฐานคือ: ฮะดีษที้ท่าน अबดุลลอฮ์ บิน บุสรุ้ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮีย์ กล่าวว่่า “ท่านเราะะฎุลลอฮ์ ค็็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้มาเป็นแขกของพ่อฉัั้น พวกเราก็ี้ได้นำอาหารและวัฏบะฮ์ (ขนมชนิดหนึ่ง) มาต้อนรับท่าน ท่านก็ทาน จากนั้นลูกอินทผลั้มก็ถูกนำมา ท่านทานอินทผลั้มด้วยการเอาเมล็ดของมันไว้ระหว่างสองนิ้ว ด้วยการรวบนิ้วชี้กับนิ้วกลางเข้าด้วยกัน แล้วเครื่อง

ชุนนะฮ์ที่ไม่กำหนดเวลา

ตี๋มก็ถูกนำมา ท่านก็ตี๋ม แล้วท่านก็ยื่นให้กับคนที่อยู่ข้างขวาของท่าน เขากล่าวว่า พ่อของฉันทิ้งกล่าวตอนที่ท่านบีตือบังเหียนสัตว์พาหนะของท่านว่า ขอคุณอาให้แก่พวกเราด้วยเถิด ท่านจึงกล่าวว่า:

อ่านว่า “อัลลอฮุมมะ บาริก ละฮุม ฟี มา รอซกัตะฮุม วัฆฟิระละฮุม วัรฮัมฮุม”

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ โปรดประทานความจำเริญแก่พวกเขาในสิ่งที่พระองค์ประทานให้เป็นปัจจัยยังชีพแก่พวกเขา และโปรดอภัยโทษให้แก่พวกเขา และโปรดเมตตาพวกเขา” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2042) “วัฎฏะฮ์” คือขนมที่มีส่วนผสมของผลอินทผลัม แป้ง และน้ำมันเนย

12 รินน้ำให้คนที่อยู่ทางขวามือก่อนคนที่อยู่ทางซ้ายมือ

เมื่อตี๋มมีชุนนะฮ์ให้คนที่อยู่ทางขวามือตี๋มก่อนคนที่อยู่ทางซ้ายมือ

หลักฐานคือ: ฮะดีษที่ท่านอะนะส บิน มาลิก เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้มาหาพวกเราที่บ้านและขอเครื่องดื่ม พวกเราจึงรีบนมพะเอให้แก่ท่าน และฉันทิ้งผสมน้ำจากบ่อน้ำของฉันทิ้งให้แก่ท่าน ท่านก็ตี๋ม ขณะนั้นท่านอบูบักร์อยู่ข้างซ้ายของท่าน ท่านอุมร์อยู่ตรงหน้าท่าน และชาวอาหรับชนบทคนหนึ่งอยู่ทางขวาของท่าน เมื่อท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ตี๋มเสร็จ ท่านอุมร์พูดว่า ท่านอบูบักร์อยู่ที่นี่ โอ้ท่านเราะซูลุลลอฮ์ แต่ท่านเราะซูลุลลอฮ์ยื่นให้ชายชาวชนบทคนนั้นตี๋มก่อนอบูบักร์และอุมร์ ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า “ผู้ที่อยู่ข้างขวาก่อน ผู้ที่อยู่ข้างขวาก่อน ผู้ที่อยู่ข้างขวาก่อน” ท่านอะนะส เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า: “นี่คือชุนนะฮ์ นี่คือชุนนะฮ์ นี่คือ ชุนนะฮ์” (บันทึกโดยอัลบุคอรี ฮะดีษลำดับที่ 2571 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2029)

13 ผู้รินน้ำต้องเป็นคนสุดท้ายที่ตี๋ม

มีชุนนะฮ์ให้คนที่รินน้ำต้องเป็นคนที่ตี๋มคนสุดท้าย

หลักฐานคือ: ฮะดีษยาวที่ท่านอบู เราะซูลุอะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “...ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้รินน้ำให้พวกเราตี๋ม ทุกคนจนเหลือฉันทิ้งและตัวท่านเราะซูลเอง จากนั้นท่าน เราะซูลุลลอฮ์ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ก็ได้รับน้ำให้แก่ ฉันทิ้งและกล่าวว่า “จงตี๋ม” ฉันทิ้งกล่าวว่า “ฉันทิ้งไม่ตี๋มจนกว่าท่านจะตี๋มก่อนโอ้ท่านเราะซูลุลลอฮ์” ท่านจึงกล่าวว่า “ผู้ที่รินน้ำต้องเป็นคนสุดท้ายที่ตี๋ม” ฉันทิ้งรับมาตี๋ม แล้วท่านเราะซูลุลลอฮ์ตี๋มเป็นคนสุดท้าย...” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 681)

เกร็ด: สำหรับผู้ที่ตึ่มนม หลังจากตึ่มนมเสร็จแล้วมีชุมชนะฮ์ให้กั้วปากด้วยน้ำเปล่าเพื่อล้างปากให้ร็องรอยที่เหลือของไขมันนมหายไป

หลักฐานคือ: ฮะดีษที่ท่านอิบนุ อับบาต เราะฎิยัลลอฮุอันฮูมา กล่าวว้า “แท้จริงท่านบิคือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้ตึ่มนม และขอน้ำมาบ้วนปาก และท่านกล่าวว่า “แท้จริงมันมีไขมัน” (บันทึกโดยอัลบุคอรัย ฮะดีษลำดับที่ 211 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 358)

14 ปิดฝาภาชนะในตอนกลางคืน และกล่าว บิสมิลลาฮ์

เมื่อตกค่ำมีชุมชนะฮ์ให้ปิดภาชนะใส่อาหารและน้ำที่เปิดอยู่ และกล่าว บิสมิลลาฮ์ ขณะปิด

หลักฐานคือ: ฮะดีษที่ท่านญาบิร บิน อับดุลลอฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮูมา กล่าวว้า ฉันได้ยินท่าน เราะฎิยัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว้า: “พวก ท่านจงปิดฝาภาชนะใส่อาหาร และผูกปากถุงน้ำ เพราะในปีหนึ่งจะมีคืนหนึ่งที่เชื้อโรคลงมา มันจะไม่ผ่านภาชนะใดที่ไม่มีฝาปิดหรือไม่มีเชือกผูกนอกจากมันจะลงไปโน้น” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2014) และฮะดีษจากท่านญาบิร บิน อับดุลลอฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮูมา เช่นกันรายงานว้าท่านบิกล่าวว้า: “และจงผูกถุงหนังใส่น้ำ และกล่าว บิสมิลลาฮ์ และจงปิดฝาภาชนะใส่อาหาร และกล่าว บิสมิลลาฮ์ แม้ด้วยการวางสิ่งหนึ่งทับไว้ข้างบนก็ตาม” (บันทึกโดยอัลบุคอรัย ฮะดีษลำดับที่ 5623)

สอง:สุนนะฮ์ในการสละม การพบกัน และนั่งซุมนุ่ม

1 สุนนะฮ์ในการให้สละม

หลักฐานในเรื่องนี้มีมากมาย เช่น ฮะดีษที่ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า แท้จริงท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “สิทธิระหว่างมุสลิมด้วยกันมีหกอย่าง” มีผู้กล่าวว่า มีอะไรบ้างโอ้ท่านเราะซูลุลลอฮ์? ท่านตอบว่า: “เมื่อท่านพบเจอเขาก็จงให้สละมแก่เขา เมื่อเขาเชิญท่านก็จงรับคำเชิญเขา เมื่อเขาขอคำปรึกษาจากท่านก็จงให้คำปรึกษาแก่เขา เมื่อเขาจามแล้วกล่าวว่า อัลฮัมดุลิลลาฮ์ ท่านก็จงกล่าวว่า ยัรฮะมุกัลลอฮ์ เมื่อเขาป่วยท่านก็จงไปเยี่ยมเขา เมื่อเขาเสียชีวิตก็จงตามไปส่งศพของเขา” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2162)

ส่วนการกล่าวตอบสละมนั้นเป็นวาญิบ หลักฐานคือ:

อายะฮ์ที่อัลลอฮ์ ตะอาลา ตรัสว่า:

{وَإِذَا حُيِّتُمْ بِحَيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوها إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا} [النساء : 86]

ความว่า “และเมื่อพวกเขาได้รับคำอวยพรใด ๆ ก็จงกล่าวตอบด้วยคำอวยพรที่ดีกว่านั้น หรือไม่ก็กล่าวคำอวยพรนั้นตอบกลับไป แท้จริงอัลลอฮ์ทรงคำนวณนับทุกสิ่งทุกอย่าง”]ซูเราะฮ์อันนิซาฮ์: 86]

กฎทางศาสนบัญญัติกำหนดว่า โดยรากฐานแล้วคำสั่งย่อมต้องมีนัยว่าเป็นวาญิบ นักวิชาการมากกว่าหนึ่งคนเห็นพ้องกันว่า การกล่าวตอบรับ สลามนั้นเป็นวาญิบ เช่น อิบ努 ฮัซม์, อิบนู อับดิลบัร, ซัยด์ ตะกียุดดีน เป็นต้น (ดูใน อัลอฮาตาบ อัลฮัรริยียะฮ์ 1/356 ฉบับพิมพ์ มุอัซซะซะฮ์ อัลริชาละฮ์)

السلا م عليكم ورحمة الله وبركاته

สำนวนการให้สลาม และตอบสลามที่ประเสริฐที่สุดคือ (อัสสะลามุลลัยกุม ะเราะหฺมะตุลลอฮิ ะบะเราะกาตุฮ์)

อิบนุล ก็อยยิม เราะฮิมะฮ์ฮุลลอฮ์ กล่าวว่า: “แบบอย่างของท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิ วะซัลลัม ในการให้สลาม ท่านจะกล่าวสุดที่คำว่า “วะบะเราะกาตุฮ์” (ดูใน ซาตุลมะฮาด 2/417)

การให้สลาม เป็นสุนนะฮ์หนึ่งที่ส่งเสริมให้ปฏิบัติ เนื่องด้วยความประเสริฐที่ยิ่งใหญ่ ดังฮะดีษที่ท่านอนู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า ท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิ วะซัลลัม กล่าวว่า: “ขอสาบานต่อผู้ที่ชีวิตของฉันอยู่ในมือของพระองค์ พวกท่านจะไม่ได้เข้าสวรรค์จนกว่าพวกท่านจะศรัทธา และพวกท่านยังไม่ศรัทธาอย่างสมบูรณ์จนกว่าพวกท่านจะรักใคร่กัน เอาไหมฉันจะบอกพวกท่านถึงสิ่งหนึ่งที่เมื่อพวกท่านทำสิ่งนั้นพวกท่านจะรักกัน? นั่นคือ จงให้สลามแก่กัน” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 54)

2 สุนนะฮ์ให้กล่าวสลามซ้ำสามครั้ง หากมีความจำเป็น

เช่นสงสัยว่าการให้สลามครั้งแรกไม่ได้ยิน ก็ส่งเสริมให้กล่าวสลามเป็นครั้งที่สอง และสาม เช่นกันหากเขาเข้าไปยังที่ประชุมใหญ่ๆ มีคนมากมาย และเกรงว่าการกล่าวสลามครั้งเดียวจะไม่ได้ยินไม่ทั่วถึงก็ให้กล่าวจนถึงสามครั้งเพื่อให้ได้ยินทั่วถึงทั้งหมด

ชุมชนะฮ์ที่ไม่กำหนดเวลา

หลักฐานคือ: ฮะดีษที่ท่านอะนัส เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ รายงานว่า “เมื่อท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม พูดคำหนึ่งท่านจะพูดซ้ำสามครั้ง จนเกิดความเข้าใจ และเมื่อท่านมาเดินเข้ามายังวงชุมชนใดท่านก็ให้สลามพวกเขาสามครั้ง” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 95)

จากฮะดีษของท่านอะนัส เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ เราได้รู้ว่ามีชุมชนะฮ์ให้พูดซ้ำสามครั้งหากมีความจำเป็น เช่น เมื่อพูดแล้วผู้ฟังไม่เข้าใจมีชุมชนะฮ์ให้พูดซ้ำจนถึงสามครั้ง

3 ให้สลามทั้งคนที่รู้จักและไม่รู้จัก

ตั้งฮะดีษของท่านอับดุลลอฮ์ บิน อัมร์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา กล่าวว่า: “แท้จริงมีชายคนหนึ่งมาถามท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ว่ามีการปฏิบัติในอิสลามอันใดบ้างที่ดีที่สุด? ท่านกล่าวว่า “การที่ท่านเลี้ยงอาหาร และให้สลามแก่คนที่ท่านรู้จักและไม่รู้จัก” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 12 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 39)

4 ให้เริ่มกล่าวสลามแก่ผู้ที่มีระบุในชุมชนะฮ์ว่าให้กล่าวแก่เขาก่อน

ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า: ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “ผู้ที่ชี้พาทะจะต้องให้สลามแก่ผู้ที่ดิน ผู้ที่ดินต้องให้สลามแก่ผู้ที่นั่ง คนจำนวนน้อยต้องให้สลามแก่คนจำนวนมาก” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 6233 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2160)

และในอีกสายรายงานหนึ่งท่านกล่าวว่า: “เด็กต้องให้สลามแก่ผู้ใหญ่ คนเดินผ่านต้องให้สลามแก่คนที่นั่ง คนจำนวนน้อยต้องให้สลามแก่คนจำนวนมาก” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 6234)

และไม่ได้หมายความว่าเริ่มให้สลามก่อนสลบกันจากที่ระบุในฮะดีษจะเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจแต่อย่างใด เช่น ผู้ใหญ่ให้สลามแก่เด็กก่อน หรือคนเดินให้สลามแก่ผู้ที่ชี้พาทะ เป็นต้น

5 การให้สลามแก่เด็ก ๆ

ตั้งฮะดีษที่ท่านอะนัส บิน มาลิกเราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “แท้จริงเขาได้เดินกับท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม และได้เดินผ่านเด็กกลุ่มหนึ่ง ท่านจึงให้สลามแก่พวกเขา” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 6247 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2168)

การให้สลามแก่เด็กนั้น ช่วยฝึกให้มีความถ่อมตน และเป็นการฝึกให้เด็ก ๆ เคยชินกับการให้สลาม และปลูกฝังนิสัยนี้ในตัวของพวกเขา

ชุมชนะฮ์ในการสลาม การพบกัน และในชุมชน

6 ให้سلامขณะเข้าบ้าน

คือการให้سلامทั่วไป นั่นคือหลังจากถูพื้นด้วยไม้สวาก เพราะการถูพื้นด้วยไม้สวากขณะเข้าบ้านเป็นสุนนะฮ์ และนี่คือช่วงที่สี่ของการถูพื้นที่ท่านนบีทำเป็นประจำ คือตอนเข้าบ้าน ดังฮะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์เราะฎิยัลลอฮุอันฮากกล่าวว่า “แท้จริงเมื่อท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม เข้าบ้านท่านจะถูพื้นก่อนเป็นอันดับแรก” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 253)

เมื่อท่านถูพื้นเสร็จ ท่านได้เข้าบ้านและให้سلامกับคนที่อยู่ในบ้าน จนนักวิชาการบางท่านกล่าวว่า: เมื่อเข้าบ้านคุณต้องให้سلامทุกบ้านแม้แต่บ้านที่ไม่มีคนก็ตาม เพราะอัลลอฮ์ ตะอาลา ตรัสว่า:

{إِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً كَمَا كَانَ اللَّهُ لِكُلِّ أَصْحَابٍ} :[النور: 61]

ความว่า “เมื่อพวกเจ้าเข้าไปในบ้านก็จงกล่าวสลามให้แก่ตัวของพวกเจ้าเอง เป็นการอวยพรอันจำเริญยิ่งจากอัลลอฮ์ เช่นนั้นแหละ อัลลอฮ์ทรงชี้แจงโองการทั้งหลายให้เป็นที่ชัดแจ้งแก่พวกเจ้า เพื่อพวกเจ้าจะได้ใช้สติปัญญาพิจารณา” [ซูเราะฮ์ อันนุร: 61]

อิบนุ ฮะญัร เราะฮิมะฮุลลอฮ์ กล่าวว่า: “การกล่าวให้สลามแก่ตัวเองเมื่อเข้าไปยังสถานที่ที่ไม่มีใครอยู่ ถือว่าเข้าขायอยู่ในบทนี้ด้วย เพราะอัลลอฮ์ ตะอาลา กล่าวว่า: “เมื่อพวกเจ้าเข้าไปในบ้านก็จงกล่าวสลามให้แก่ตัวของพวกเจ้าเอง...” (ดูใน ฟัตีหฺ อัลบารี ฮะดีษลำดับที่ 6235 เรื่องการให้สลาม)

เกร็ด: ประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องนี้คือ สำหรับการเข้าไปในบ้านมีสุนนะฮ์สามอย่าง คือ:

- 1> **หนึ่ง:** การกล่าว บิสมิลลาฮ์ โดยเฉพาะตอนกลางคืน.
 ดังฮะดีษที่ท่านญาบิร บิน อับดุลลอฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมมา กล่าวว่า เขาได้ยินท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “เมื่อชายคนหนึ่งเข้าไปในบ้านของเขา และเขากล่าวว่า บิสมิลลาฮ์ ขณะเข้าบ้าน และขณะรับประทานอาหาร ชัยฎอนจะพูดว่า ไม่มีที่นอนและอาหารสำหรับพวกเจ้า และหากเขาเข้าไปในบ้านโดยไม่กล่าว บิสมิลลาฮ์ ชัยฎอนจะพูดว่า พวกเจ้ามีที่นอนแล้ว และหากเขารับประทานอาหารโดยไม่กล่าว บิสมิลลาฮ์ ชัยฎอนจะพูดว่า พวกเจ้ามีอาหารแล้ว” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2018)

ชุนนะฮ์ที่ไม่กำหนดเวลา

- 2> **สอง:** การรื้อฟื้นด้วยไม้สิวกา ดังชะดีษของท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมมา ที่กล่าวมาแล้ว
- 3> **สาม:** การกล่าวสลามแก่คนในบ้าน

7 ให้กล่าวสลามเสียงค่อยๆ หากมีคนหลับอยู่ด้วย

ท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม ก็ปฏิบัติอย่างนี้ ดังที่ท่านอัลมิกาดาด บิน อัลอัซวัต เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า: "...พวกเราเรียดนมมา และทุกคนก็ได้ดื่มส่วนของตัวเอง และพวกเราเก็บส่วนของท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม ไว้ให้แก่ท่าน แล้วท่านนบีก็กลับมาตอนกลางคืน ท่านให้สลามด้วยเสียงที่ไม่ทำให้คนที่นอนหลับอยู่ต้องตื่น แต่คนที่ยังไม่นอนก็สามารถได้ยิน" (บันทึกโดยมุสลิม ชะดีษลำดับที่ 2055)

8 การฝากสลาม

การฝากสลามเป็นชุนนะฮ์ เช่น การที่คุณพูดกับคนๆ หนึ่งว่า "จงกล่าวสลามแก่คนนั้นให้ฉันหน่อย" ดังนั้น จึงมีชุนนะฮ์ให้นำคำสลามนั้นไปถึงคน ๆ นั้น

หลักฐานคือ: ชะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา รายงานว่า: แท้จริงท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม กล่าวแก่นางว่า: "**แท้จริง ญิบรีลกล่าวสลามแก่เธอ**" นางกล่าวว่า "ฉันจึงกล่าวว่า ขอความสันติและความเมตตาของอัลลอฮ์จงประสบแต่เขาด้วย" (บันทึกโดยอัลบุคอรี ชะดีษลำดับที่ 3217 บันทึกโดยมุสลิม ชะดีษลำดับที่ 2447)

ในชะดีษนี้ชี้ให้เห็นว่า ให้นำคำกล่าวสลามไปถึงเจ้าของมัน เช่นที่ท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม ได้นำคำกล่าวสลามของญิบรีลมาบอกแก่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา และจากชะดีษนี้ได้บเรียนว่ามีชุนนะฮ์ให้ฝากสลามไปพร้อมกับใครบางคนได้ด้วย

9 กล่าวสลามเมื่อเข้าไปยังสถานที่ประชุมและขณะเสร็จสิ้นการประชุม

ดังชะดีษที่ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลลัลลอฮุอะลยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: "**เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านไปถึงที่ประชุม เขาก็จงกล่าวสลาม และเมื่อเขาต้องการจะลุกขึ้นออกจากที่ประชุม เขาก็จงกล่าวสลาม การกล่าวสลามครั้งแรกก็ไม่ได้จำเป็นมากกว่าครั้งหลัง**" (บันทึกโดยอะหฺมัด ชะดีษลำดับที่ 9664 บันทึกโดยอบูดาวูด ชะดีษลำดับที่ 5208 บันทึกโดยอัตติรมิซีย์ ชะดีษลำดับที่ 2706 และอัลอัลบานีย์ เราะฎิยิมะฮุดดอฮ์ กล่าวว่าเศาะฮี้หฺ ในเศาะฮี้หฺอัลญามิฮฺ 1/123)

ชุนนะฮ์ในการสลาม การพบกัน และนั่งชุมนุม

สุนนะฮ์ที่ไม่กำหนดเวลา

ครอบครัวของคุณล่ะ? เป็นต้น เพราะคำพูดดีๆ เหล่านี้ได้สร้างความสุขให้แก่เพื่อนของคุณ ทุกๆ คำพูดที่ดี จึงเป็นการบริจาคของคุณ และเป็นผลบุญ เป็นผลตอบแทน ณ พระองค์อัลลอฮ์” (ดูใน ซัรหฺ รียาฎ อัลศอลิฮีน 2/996) เรื่องสุนนะฮ์ของคำพูดดี ๆ และการมีใบหน้าเบิกบานขณะ เจอกัน

13 มีสุนนะฮ์ให้รำลึกถึงอัลลอฮ์ขณะนั่งชุมนุมสนทนา

ฮะดีษที่กล่าวถึงความประเสริฐของการนั่งรำลึกถึงอัลลอฮ์ร่วมกันมีมากมาย เช่น ฮะดีษที่ท่านอบูสุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวไว้ว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “แท้จริงสำหรับอัลลอฮ์นั้นมีบรรดามะลาอิกะฮ์ที่คอยตระเวนไปตามถนนหนทางต่างๆ คอยหาผู้ที่รำลึกถึงอัลลอฮ์ เมื่อเจอกลุ่มชนใดที่รำลึกถึงอัลลอฮ์ พวกเขาที่จะเรียกกันว่า มาเถิด รับประทานสิ่งที่พวกท่านต้องการกันเถิด แล้วพวกเขาก็หอมล้อมด้วยปีกของพวกเขาจนสูงถึงฟ้าดุญยา...” (บันทึกโดยอัลบุคอรียฺ ฮะดีษลำดับที่ 6408 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2689)

14 สุนนะฮ์ให้ปิดการนั่งพูดคุยด้วยการกล่าวดูอาอัลบลังความผิด

ดังฮะดีษที่ท่านอบูสุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวไว้ว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “ผู้ใดที่นั่งร่วมกัน และได้พูดคุยมากมาย แล้วก่อนลุกขึ้นเขากล่าวว่า:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

อ่านว่า “ซุบฮานะกัลลอลฮุมมะ วะบิฮัมดิกะ อัชชะดุ อันลา อิลาฮะ อิลลาอันตะ อัศตัมฟิรุกะ วะอะตุบอุลัยกะ”

ความว่า: “มหาบริสุทธิ์ยิ่งแต่อัลลอฮ์ และด้วยการสรรเสริญของอัลลอฮ์ ฉันปฎิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ ฉันขออภัยโทษต่อพระองค์ และฉัน สำนึกผิดกลับเนื้อกลับตัวสู่พระองค์”

ไม่มีใครที่กล่าวเช่นนั้นนอกจากความผิดของเขาจะถูกให้อภัย” (บันทึกโดยอัตติรมิซียฺ ฮะดีษลำดับที่ 3433 และอัลอัลบานียฺกล่าวว่าเศาะฮีหฺ ในเศาะฮีหฺอัลญามิอฺ 2/1065)

สาม:ชุมชนะฮี่ในการสวมใส่เสื้อผ้าและเครื่องประดับ

1 ชุมชนะฮี่ให้สวมใส่รองเท้าข้างขวาก่อน

เมื่อมุสลิมคนใดต้องการสวมใส่รองเท้า ให้เขาสวมข้างขวาก่อน และเมื่อจะถอดมีชุมชนะฮี่ให้ถอดข้างซ้ายก่อน

หลักฐานคือ: ฮะดีษที่ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ ะฮ์เราะฎียัลลอฮุอันฮ์ รายงานว่า แท้จริงท่านเราะซูลุลลอฮ์ ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านสวมรองเท้า จงเริ่มสวมข้างขวาก่อน และเมื่อถอดให้ถอดข้างซ้ายก่อน เพื่อให้ข้างขวาเป็นข้างแรกในการสวมและข้างสุดท้ายในการถอด” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 5856)

และในอีกตำนานหนึ่งท่านนบีมูฮัมมัดกล่าวว่า: “คนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านอย่าเดินด้วยการสวมรองเท้าข้างเดียว แต่จงสวมทั้งสองข้างหรือไม่ก็ถอดทั้งสองข้าง” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2097)

ชุนนะฮ์ที่ไม่กำหนดเวลา

ในสองฮะดีษนี้มีสามชุนนะฮ์ด้วยกันคือ:

1 ให้เริ่มสวมรองเท้าจากข้างขวาก่อน

2 ให้เริ่มถอดรองเท้าข้างซ้ายก่อน

3 ให้สวมรองเท้าทั้งสองข้าง หรือถอดทั้งสองข้าง และไม่เดินด้วยการสวมรองเท้าข้างเดียว

2 ชุนนะฮ์ให้สวมเสื้อผ้าสีขาว

ความหมายคือให้สวมเสื้อผ้าสีขาว เพราะมันเป็นชุนนะฮ์ ดังฮะดีษที่ท่านอิบนุ อับบาซ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “พวกท่านจงสวมใส่เสื้อผ้าของพวกเขาที่สีขาว เพราะมันเป็นเสื้อผ้าที่ดีที่สุดของพวกเขา และจงห่อศพของพวกเขาด้วยผ้าสีขาวด้วย” (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 2219 บันทึกโดยอบูดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 3878 บันทึกโดยอัตติรมิซีย์ ฮะดีษลำดับที่ 994 และอัลอัลบานียกกล่าวว่าเศาะฮีหฺ ในเศาะฮีหฺ อัลญามิอฺ 1/267)

ชัยคฺอิบนุ อุษัยมีน เราะฮิมะฮุลลอฮ์ กล่าวว่า “การสวมใส่สีขาวครอบคลุมทั้ง เสื้อ ผ้านุ่ง กางเกง หากเป็นไปได้ก็จะดียิ่ง แต่ถ้าเขาจะสวมเสื้อผ้าสีอื่นก็ไม่เป็นไร โดยมีเงื่อนไขว่า ต้องไม่เป็นเสื้อผ้าสำหรับเพศตรงข้าม” (ดูในซัรหฺ รัยฎู อัจศอลิฮีน 2/1087)

3 มีชุนนะฮ์ให้ใช้น้ำหอม

ดังฮะดีษที่ท่านอะนัส เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่าท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “สิ่งที่อยู่ในโลกนี้ที่ฉันรักคือ ผู้หญิงและน้ำหอม และในการละหมาदनั้นคือที่แห่งความสุขใจของฉัน” (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 12293 บันทึกโดยอันนะซาอีย์ ฮะดีษลำดับที่ 3940 และอัลอัลบานียกกล่าวในเศาะฮีหฺ อันนะซาอีย์ว่า ฮะซันเศาะฮีหฺ)

ส่วนจำนวนอื่นที่ว่า: (หุบิบา อิลัยยะ มิน ดุนยาคุม ษะลาษุน) “ถูกทำให้เป็นที่รักแก่ฉันจากคุณยาของพวกเขาท่านมีสามอย่าง” เป็นจำนวนที่ฎาอะฮ์ฟ

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม รังเกียจที่จะมีกลิ่นเหม็นจากตัวท่าน: ดังอะดิษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮากล่าวว่า “ท่านเราะซูลุลลอฮ์ จะเน้นหนักมากที่จะไม่ให้มีกลิ่นไม่ดีออกมาจากตัวของท่าน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ อะดิษลำดับที่ 6972)

4 การปฏิเสธรับน้ำหอมเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ

ดังอะดิษที่ท่านอนิส เราะฎิยัลลอฮุอันฮากล่าวว่า: “ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ไม่ปฏิเสธที่จะรับน้ำหอม” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ อะดิษลำดับที่ 2582)

5 คุณนะฮ์ให้หวีผมจากข้างขวาก่อน

มีคุณนะฮ์ให้หวีผมจากซีกขวาก่อนแล้วจึงค่อยหวีซีกซ้าย

หลักฐานคือ:

อะดิษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮากล่าวว่า “ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ชอบที่จะเริ่มข้างขวาก่อนในการสวมรองเท้า หวีผม ทำความสะอาด และการงานอื่นๆ ทั้งหมดของท่าน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ อะดิษลำดับที่ 168 บันทึกโดยมุสลิม อะดิษลำดับที่ 268)

สี่: สุนนะฮ์ในการจามและการหา

ในการจามมีสุนนะฮ์ดังนี้:

1 มีสุนนะฮ์ให้ผู้จามกล่าวคำว่า “อัลฮัมดุลิลลาฮ์”

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ / يَرْحَمُكَ اللّٰهُ / يَهْدِيْكُمْ اللّٰهُ ، وَ يُصَلِّحُ بِالْكَفِّ

ดังฮะดีษที่ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎิยัลลอฮุอันฮ์ ที่รายงานว่ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิวะซัลลิม กล่าวว่: “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านจาม เขาจงกล่าวว่ อัลฮัมดุลิลลาฮ์ (ความว่: การสรรเสริญทั้งมวลเป็นสิทธิของอัลลอฮ์) และเพื่อนของเขาหรือผู้ที่ไ้ยินจงกล่าวว่: ยัรฮัมุกัลลอฮ์ (ความว่: ขออัลลอฮ์โปรดเมตตาท่าน) แล้วผู้ที่จามก็จงกล่าวอีกว่: ยะฮ์ดีกุมุลลอฮุ วะยุศลิฮุ บาละกุม (ความว่: ขออัลลอฮ์ทรงโปรดให้ทางนำแก่พวกท่าน และปรับปรุงสภาพของพวกท่านด้วยเถิด)” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย ฮะดีษลำดับที่ 6224)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلَىٰ كُلِّ حَالٍ

บางครั้งท่านก็กล่าวว่ “อัลฮัมดุลิลลาฮิ อะลา กุลลิฮาล”

ในสายรายงานฮะดีษที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: **“เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านจามเขาจงกล่าวว่า: อัลฮัมดุลิลลาฮ์ อะลา กุลลีฮาล (ความว่า: การสรรเสริญทั้งหมดเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ในทุกๆ สภาพ)”** (บันทึกโดยอบูดาอูด ฮะดีษลำดับที่ 5031)

อิบนุก็อยยิม เราะฮิมะฮุลลอฮ์ กล่าวเกี่ยวกับฮะดีษนี้ในซาอูลมะอะด 2/436 ว่าสายรายงานถูกต้อง)

بِرَحْمَةِ اللَّهِ / يَهْدِيكُمْ اللَّهُ ، وَيُصَلِّحْ بَالِكُمْ

ผู้ที่ได้ยินก็จะกล่าวแก่เขาว่า: “ยัรฮะมุกัลลอฮ์” และผู้ที่จามก็ตอบอีกครั้งว่า: “ยะฮดีกumulลอฮ์ วะยุศลิฮู บาละกุม” ทั้งหมดนี้อยู่ในฮะดีษของท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะฮิมะฮุลลอฮ์ ที่กล่าวมาแล้ว

2 หากผู้ที่จามไม่กล่าว อัลฮัมดุลิลลาฮ์ ผู้ที่ได้ยินก็ไม่ต้องกล่าว ยัรฮะมุกัลลอฮ์

หากผู้จามไม่กล่าวว่า อัลฮัมดุลิลลาฮ์ ไม่มีชุนนะฮ์ให้กล่าว ยัรฮะมุกัลลอฮ์ แต่มีชุนนะฮ์ให้ไม่ต้องกล่าว; ดังฮะดีษที่ท่านอะนัส เราะฮิมะฮุลลอฮ์กล่าวว่า: “มีชายสองคนจาม ณ ที่นั่งของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม แล้วท่านนบีก็กล่าวว่า: ยัรฮะมุกัลลอฮ์ ให้แก่คนหนึ่ง แต่ไม่กล่าวให้อีกคนหนึ่ง ชายคนนั้นกล่าวว่า: โอ้ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ท่านกล่าวว่า ยัรฮะมุกัลลอฮ์ ให้แก่เขา แต่ท่านไม่กล่าวให้แก่ฉัน ท่านนบีจึงกล่าวว่า: **“แท้จริงเขากล่าวว่า อัลฮัมดุลิลลาฮ์ แต่ท่านไม่ได้กล่าว”** (บันทึกโดยอัลบุคอรี ฮะดีษลำดับที่ 6225)

นี่คือการปฏิบัติของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม และฮะดีษที่เป็นคำพูดของท่าน ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม คือฮะดีษที่ท่านอบู มุซา เราะฮิมะฮุลลอฮ์ กล่าวว่า ฉันได้ยินท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมกล่าวว่า: **“เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านจามแล้วเขากล่าวว่า อัลฮัมดุลิลลาฮ์ ท่านก็จงกล่าวว่า ยัรฮะมุกัลลอฮ์ และหากเขาไม่กล่าว อัลฮัมดุลิลลาฮ์ ท่านก็ไม่ต้องกล่าว ยัรฮะมุกัลลอฮ์”** (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2992)

แต่หากเป็นการอบรมฝึกฝน เช่น ฟอสอนลูก หรือครูสอนลูกศิษย์ ให้เขากล่าวว่า “พูดสิว่า อัลฮัมดุลิลลาฮ์” เมื่อจาม ให้เขารู้ว่านี่คือชุนนะฮ์ ก็ถือเป็นสิ่งที่ควรกระทำ

และผู้ที่เป็นหวัดที่ต้องจามอยู่ตลอดเวลา เมื่อเขาจามครั้งที่หนึ่ง สอง สาม ก็จงกล่าว ยัรฮะมุกัลลอฮ์ ให้แก่เขา และหลังจากครั้งที่สามแล้วก็ไม่ต้องกล่าวให้อีก

หลักฐานคือ: ฮะดีษที่ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะฮิมะฮุลลอฮ์ รายงานว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: **“จงกล่าว ยัรฮะมุกัลลอฮ์ ให้แก่พี่น้องของท่าน**

สามครั้ง หากเขาจามอีกแสดงว่าเขาเป็นหวัด (บันทึกโดยอบูดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 5034 อัลอัลบานีย์ เราะฮิมะฮ์ลุลลอฮ์ กล่าวว่า เป็นฮะดีษะชั้นที่ทั้งที่เมาญ์ฟและมรฟูอ์ ในเศาะฮีหฺ อับีดาวูด 4/308)

และฮะดีษในบันทึกของมุสลิมก็มาสนับสนุน เป็นฮะดีษที่ท่านชะละมะฮ์ บิน อัลอักวะอูเราะฮ์ฎิยัลลอฮุอันฮ์ได้ยินท่านนบี - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - กล่าวว่า **“ยัรฮะมุกัลลอฮ์”** เมื่อได้ยินชายคนหนึ่งจาม และเมื่อเขาจามอีกท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมก็กล่าวว่า: **“ชายคนนี้เป็นหวัด”** บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่2993.

ดังที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่าผู้จามที่เราไม่ต้องกล่าวว่า ยัรฮะมุกัลลอฮ์ ให้นั้นมีสองสภาพคือ

- 1 เมื่อเขาจาม เขาไม่ได้กล่าวว่า อัลฮัมดุลิลลาฮ์
- 2 เมื่อเขาจามเกินสามครั้ง เพราะเขาเป็นหวัด

สุนนะฮ์ในการหา:

มีสุนนะฮ์ให้ระงับการหา หรือใช้มือปิดปากไว้

หลักฐานคือ:

ฮะดีษที่ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ รายงานว่าท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: **“แท้จริงอัลลอฮ์ทรงรักบรรดาผู้ที่จาม และทรงรังเกียจการหา ดังนั้นเมื่อเขาจามแล้วกล่าวว่า อัลฮัมดุลิลลาฮ์ เป็นหน้าที่ของมุสลิมทุกคนที่ได้ยินต้องกล่าวว่า ยัรฮะมุกัลลอฮ์ ส่วนการหา นั้นมาจากชัฎฏอน ดังนั้นจงต้านมันให้สุดความสามารถ เมื่อเขาหาออกมาชัฎฏอนจะหวัเราะชอบใจ”** (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 2663)

และฮะดีษที่ท่านอบู ชะอีด เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า ท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: **“เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านหา เขาจงเอามือปิดปาก เพราะแท้จริงชัฎฏอนจะพยายามเข้าไป”** (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2995)

การระงับการหา อาจทำได้ด้วยการควบคุมปากไม่ให้เปิด หรือการใช้พนักถริมฝีปากไว้ หรือใช้มือปิดปาก เป็นต้น

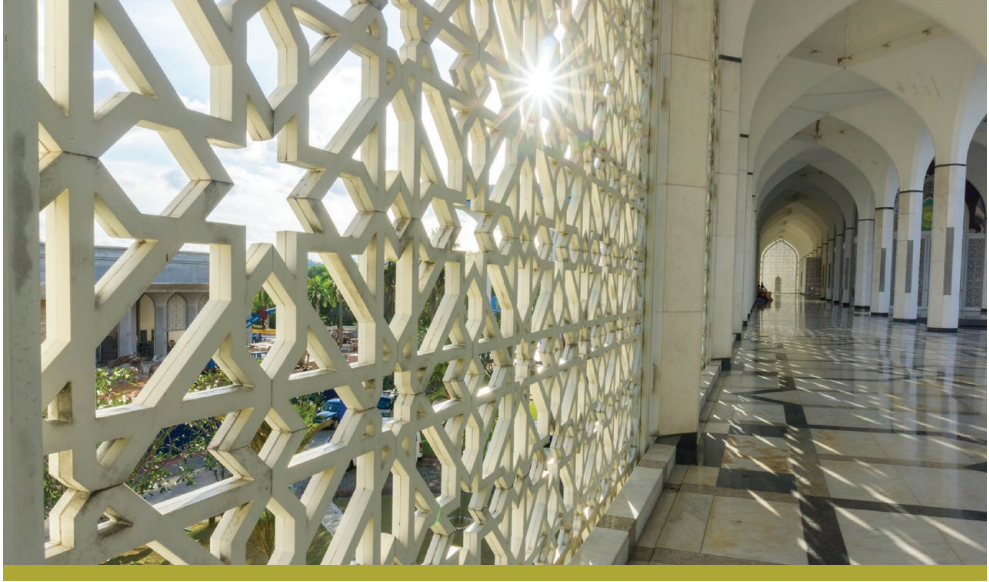
และเช่นกัน สิ่งที่ประเสริฐอีกอย่างหนึ่งสำหรับผู้ที่หาคือ เขาจะต้องไม่ให้มีเสียง เช่น อ้าปากหา มีเสียงว่า “ฮ้า หรือ อ้า” เพราะจะทำให้ชัฎฏอนหวัเราะชอบใจ

ห้า:สุนนะฮ์อื่น ๆ

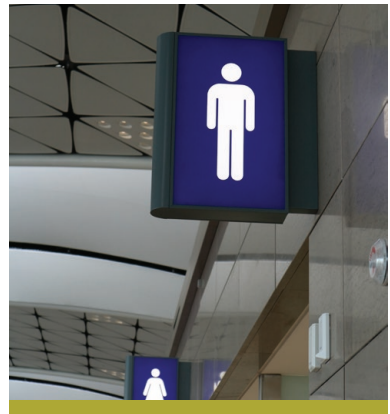
กล่าวдуаอ์ขณะเข้าและออกจากห้องน้ำ

มีสุนนะฮ์สำหรับผู้ที่เข้าห้องน้ำให้กล่าวдуаอ์ในอะดิษเศาะฮ์ที่ดังนี้:

ท่านอะนัส เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวว่า “เมื่อท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม เข้าห้องน้ำ ท่านกล่าวว่า:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخُبَائِثِ

อ่านว่า “อัลลฮุมมะ อินนี อะอูซุบิกะ มินัลคุบฺุษิ วัลเคาะบาอิษ”

ความว่า “โอ้อัลลฮ์ แท้จริงฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากความชั่วร้ายของชัยฏอนเพศผู้ และชัยฏอนเพศเมีย” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ อะดิษล่ำดับที่ 6322 บันทึกโดยมุสลิม อะดิษล่ำดับที่ 375)

ผู้ที่ออกจากห้องน้ำมีสุนนะฮ์ให้กล่าวว่า:

غُفْرَانِكَ

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮากกล่าวว่า “เมื่อท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ออกจากห้องน้ำท่านกล่าวว่า: “**ซูฟรอนะกะ**” ความว่า “**โอ้อัลลอฮ์โปรดอภัยโทษให้แก่ฉันด้วย**” (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 25220 บันทึกโดยอบูดาวูด ฮะดีษลำดับที่ 30 บันทึกโดยอัตติรมิซีย์ ฮะดีษลำดับที่ 7 และอัลอัลบานีย์ก็กล่าวว่าเศาะฮีหฺ ใน ตะหฺกีก มิฆาด อัลมะศอบีหฺ 1/116)

สุนนะฮ์ให้เขียนพินัยกรรม

มีสุนนะฮ์ให้มุสลิมทุกคนเขียนพินัยกรรมไม่ว่าเขาจะป่วย หรือสุขภาพดี ดังคำสั่งเสียของท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมที่ท่านกล่าวว่า:

“ไม่มีสิทธิใดๆ ที่มุสลิมต้องการจะสั่งเสีย เว้นแต่เขาจะต้องเขียนพินัยกรรมนั้นเตรียมไว้ภายใน

สองคืน” (บันทึกโดยอัลบุคอรี ฮะดีษลำดับที่ 2783 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 1626) จากฮะดีษของท่านอับนุ อุมร์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮูมา และคำว่าสองคืนในฮะดีษไม่ใช่การจำกัดเวลา แต่เป้าหมายคือเพื่อบอกว่าไม่ควรปล่อยให้ผ่านไป แม้จะเป็นระยะเวลาสั้นๆ ก็ตาม นอกจากเขาจะต้องเขียนพินัยกรรมเอาไว้ เพราะเขาไม่อาจรู้ได้ว่าเขาจะตายเมื่อใด และนี่เป็นสุนนะฮ์สำหรับคนทั่วไปทุกคน

ส่วนคำสั่งเสียที่เป็นสิทธิของอัลลอฮ์ที่เขาต้องปฏิบัติ เช่นการจ่ายชะกาต การทำฮัจญ์ การชดใช้ความผิด หรือสิ่งที่เป็นสิทธิของผู้อื่น เช่น หนี้สิน หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สิ่งนี้ไม่ใช่สุนนะฮ์ แต่เป็นวาญิบ จำเป็นต้องปฏิบัติเพราะเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เป็นวาญิบ โดยเฉพาะสิทธิต่างๆ ที่ไม่มีใครรู้นอกจากเขา ตามกฎที่ว่า “**หากสิ่งวาญิบใดไม่อาจสมบูรณ์ได้ยกเว้นต้องมีบางสิ่งประกอบ สิ่งประกอบที่ว่านั้นก็ย่อมต้องวาญิบด้วย**”

ใช้ความเอื้อเฟื้อและอ่อนโยนต่อกันในการซื้อขาย

ระหว่างการซื้อขาย ทั้งสองฝ่ายจะต้องมีความเอื้อเฟื้อและความสุภาพอ่อนโยน อย่าได้ใช้ความแข็งกระด้างต่อคู่กรณีที่ทำธุรกรรมด้วยกันในการได้เถียงเพื่อต่อรองราคา แต่ให้พยายามใช้ความอะลุ่มอล่วยและเอื้อเฟื้อต่อกัน

สุนนะฮ์ที่ไม่กำหนดเวลา

หลักฐานคือ:

ฮะดีษที่ท่านญาบิร บิน अबดุลลอฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันศุม่า กล่าวว่: “แท้จริงท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่: “อัลลอฮ์ได้เมตตาต่อชายผู้ที่จะลุ่มอล่วยเมื่อซื้อเมื่อขาย และเมื่อขอให้ใช้หนี้” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 2076)

เช่นเดียวกันเมื่อเขาเรียกรองสิทธิของเขา มีสุนนะฮ์ให้เขามีความอะลุ่มอล่วย ดังคำกล่าวของท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมที่ว่ “เมื่อเขาขอให้ใช้หนี้”

ละหมาดสองร็อกอะฮ์หลังจากการอาบน้ำละหมาดทุกครั้ง

สุนนะฮ์ในชีวิตประจำวันเหล่านี้เมื่อปฏิบัติจะได้รับ ความประเสริฐที่ยิ่งใหญ่คือ จะได้เข้าสวรรค์ ดังฮะดีษที่ ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันศุม่า กล่าวว่: “แท้จริง ท่านนบีคือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมกล่าวว่: “ไ้บิลาล จงบอกฉันมาถึงการงานในอิสลามที่ท่านทำแล้วหวังผลตอบแทนมากที่สุด เพราะฉันได้ยินเสียง ร้องเท้าของท่านอยู่ข้างหน้าฉันในสวรรค์” บิลาลกล่าวว่ “ไม่มีกรงานใดที่ฉันมีความหวัง มากไปกว่าการที่ฉันอาบน้ำละหมาดในตอนกลางคืนหรือกลางวันแล้วฉันทำการละหมาดด้วย น้ำละหมาดนั้นเท่าที่จะถูกอานวยแก่ฉัน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 1149 บันทึก โดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2458)

การรอละหมาด

การรอละหมาดก็เป็นสุนนะฮ์ที่มีความประเสริฐที่ยิ่งใหญ่อีกอย่างหนึ่ง.

หลักฐานคือ:

ฮะดีษที่ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎียัลลอฮุอันศุม่า รายงานว่: ท่านเราะซูลุลลอฮ์ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่: “คนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านยังคง

อยู่ในการละหมาดของเขา トラบใดที่การละหมาดรั้งเขาไว้ ไม่มีอะไรห้ามเขาไม่ให้ กลับไปหาครอบครัวของเขานอกจากการละหมาด” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 659 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 649) การรอละหมาดก็ได้รับผลบุญของการละหมาดด้วย

และฮะดีษที่ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ รายงานว่า: ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “บรรดามะลาอิกะฮ์ยังคงอวยพรให้แก่คนหนึ่ง คนใดในหมู่พวกท่าน ตราบใดที่เขายังอยู่ในสถานที่ละหมาดของเขา และไม่เสียน้ำละหมาด พวกเขาจะกล่าวว่า โอ้อัลลอฮ์ โปรดอภัยโทษให้แก่เขาด้วยเถิด โอ้อัลลอฮ์ โปรดเมตตาเขาด้วยเถิด คนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านยังคงอยู่ในการละหมาดของเขา ตราบใดที่การละหมาดรั้งเขาไว้ ไม่มีอะไรห้ามเขาไม่ให้กลับไปหาครอบครัวของเขา นอกจากรอที่จะละหมาดเวลาต่อไป” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 659 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 649) คำว่า “มาลัม ยุฮดีษ” ในฮะดีษ คือ ตราบใดที่ไม่เกิดสิ่งที่ทำให้เสียน้ำละหมาด และในวันทีของมุสลิมระบุว่า

“ตราบใดที่ยังไม่ทำสิ่งอันตรายิด ตราบใดที่ยังไม่เสียน้ำละหมาด” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 649) กล่าวคือ ผลบุญนี้ได้อยู่ภายใต้เงื่อนไขว่า จะต้องไม่สร้างความเดือดร้อนแก่คนอื่นขณะที่เขานั่งรอละหมาดอยู่ และต้องไม่เกิดสิ่งที่ทำให้เสียน้ำละหมาด

การแปรงฟัน

การแปรงฟันเป็นสุนนะฮ์ที่กระทำได้ทุกเวลาโดยไม่มีข้อยกเว้น และท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ก็ส่งเสริมให้กระทำเป็นอย่างมากจนท่านกล่าวว่า: “ฉันได้สั่งให้พวกท่านแปรงฟันบ่อยครั้งมากแล้ว” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 888 เป็นรายงานจากท่านอะนัส เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์)

และฮะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ้า กล่าวว่า “ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “การแปรงฟันทำให้ปากสะอาด และทำให้อัลลอฮ์พอใจ” (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 7 บันทึกโดยอันนะซาอีย์ ฮะดีษลำดับที่ 5 และอัลอัลบานีย์กล่าวว่า เศาะฮีหฺ ไนอัลอิรวัอ์ 1/105)

สุนนะฮ์ของการแปรงฟันจะเน้นหนักมากขึ้นในช่วงเวลาต่างๆ ที่เรากล่าวมาแล้วตลอดทั้งกลางวันและกลางคืน เช่น เมื่อตื่นนอนกลางคืนก่อนกียามุลลัยล์ เมื่ออาบน้ำละหมาด เมื่อจะละหมาด เมื่อเข้าบ้าน วัลลอฮุอะอ์ลัม

อาบน้ำละหมาดใหม่ทุกครั้งทีละหมาด

มีสุนนะฮ์ให้มุสลิมทุกคนอาบน้ำละหมาดใหม่ทุกครั้งที่จะละหมาด เช่น หากเขาอาบน้ำละหมาดเพื่อละหมาดมัฆริบ เมื่อเวลาอิชาฮ์มาถึงมีสุนนะฮ์ให้เขาอาบน้ำละหมาดอีกครั้ง แม้ว่าเขายังไม่เสียน้ำละหมาดก็ตาม

หลักฐานคือ:

ฮะดีษที่อยู่ในบันทึกของอัลบุคอรีย์ที่ว่า “ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม จะอาบน้ำละหมาดใหม่สำหรับละหมาดแต่ละครั้ง” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 214)

และมีสุนนะฮ์ให้รักษาน้ำละหมาดอยู่ตลอดเวลา ดังฮะดีษที่ท่านเชาบาน เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า: แท้จริงท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: **“ไม่มีใครรักษาน้ำละหมาดตลอดเวลา นอกจากว่าเขาขอมเป็นผู้ศรัทธา”** (บันทึกโดยอะหฺมัด ฮะดีษลำดับที่ 22434 บันทึกโดยอิบนุมญาญะฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 277 บันทึกโดยอัดดารีมีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 655 และอัลอัลบานีย์ก็กล่าวว่าเศาะฮี้หฺ ในเศาะฮี้หฺอัลอุมมฺ 1/225)

การขอคูอาฮ์

เมื่อมุสลิมต้องการจะขอคูอาฮ์มีสุนนะฮ์ให้ปฏิบัติดังนี้:

1> ต้องมีน้ำละหมาด

ดังฮะดีษที่ท่านอบู มุซา เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ เล่าเรื่องตัวท่านกับลุงของท่าน อบู อามิร เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ เมื่อตอนที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ส่งไปทำสงครามกับทหารเอญูส ในฮะดีษกล่าวว่า: อบูอามิร เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ ถูกสังหาร และได้สังเวยแก่ท่านอบู มุซา เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ ว่าฝากسلامถึงท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม และให้ท่านขอคูอาฮ์ให้ด้วย ท่านอบู มุซากกล่าวว่า: “ฉันได้เล่าเรื่องของฉันกับเรื่องของอบู อามิรให้แก่ท่านนบีฟัง และฉันบอกท่านว่าอบู อามิรขอให้ท่านขอภัยโทษต่ออัลลอฮ์ให้กับเขาด้วย ท่านนบีจึงขอน้ำ และอาบน้ำละหมาดด้วยน้ำนั้น แล้วยกมือทั้งสองขึ้นสูงจนเห็นสีขาวได้รั้งของท่าน แล้วท่านกล่าวว่า: **“ไอ้ลลอฮ์ โปรดอภัยโทษให้แก่อูบัยด์ อบู อามิรด้วยเถิด”** แล้วท่านกล่าวว่า **“ไอ้ลลอฮ์ โปรดทำให้เขาอยู่เหนือมนุษย์จำนวนมากในวันกิยามะฮ์”** (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 4323 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2498)

2> หันหน้าไปทางทิศกิบลละฮ์

ท่านอับดุลลอฮ์ บิน อับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม่า กล่าวว่า ท่านอุมัร บิน อัลค็อฎฏ็อบ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า เมื่อวันสงครามบัตร์ ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้มองไปยังพวกมุชริกีนที่มีจำนวนเป็นพันคน และเศาะฮาบะฮ์ของท่านที่มีจำนวนสามร้อยยสิบเก้าคน ท่านนบี ก็ได้หันหน้าไปทางทิศกิบลละฮ์แล้วยกมือทั้งสองขึ้น และเริ่มวิงวอนขอกับพระองค์ อัลลอฮ์ว่า: **“โอ้อัลลอฮ์ โปรดให้ความสำเร็จแก่ฉันในสิ่งที่พระองค์สัญญาแก่ฉันด้วยเถิด โอ้อัลลอฮ์ โปรดนำสิ่งที่พระองค์ได้สัญญามาให้กับฉันด้วยเถิด โอ้อัลลอฮ์ หากมุสลิมกลุ่มนี้พินาศไปแล้วพระองค์จะไม่ถูกเคารพกตฺในแผ่นดินนี้อีกเป็นแน่”** และท่านยังคงยกมือ หันหน้าไปทางทิศกิบลละฮ์ขอดุอาอ์ต่อไปจนฝ่าพาดบ่าของท่านหล่นลงจากบ่า แล้วท่านอนุบັกร์ก็หยิบฝ่าพาดบ่าวางไว้บนบ่าของท่านนบีเช่นเดิม และเฝ้าอยู่ข้างหลังท่านนบี และกล่าวว่า พอเถิด โอ้นบีของอัลลอฮ์ แท้จริงอัลลอฮ์จะทำให้สิ่งที่พระองค์สัญญากับท่านไว้สำเร็จอย่างแน่นอนอน...” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 1763)

3> ยกมือทั้งสอง

ฮะดีษของท่านอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ ก่อนหน้านี้ได้บ่งชี้ถึงเรื่องนี้ว่า “แล้วนบีของอัลลอฮ์ก็ได้หันหน้าไปทางทิศกิบลละฮ์และยกมือทั้งสองขึ้น” และฮะดีษเกี่ยวกับสุนนะฮ์นี้มีอีกมากมาย

4> เริ่มด้วยการสรรเสริญต่ออัลลอฮ์ และการเศาะละวาตแก่ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม

ท่านพะฎอละฮ์ บิน อุบัยด์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า “ระหว่างที่ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม นั่งอยู่ ก็มีชายคนหนึ่งเข้ามา และละหมาด แล้วกล่าวขอดุอาอ์ว่า โอ้อัลลอฮ์ โปรดอภัยโทษให้แก่ฉันด้วย โปรดเมตตาฉันด้วย ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า **“โอ้อัลลอฮ์โปรดเมตตาท่านริบเกินไป เมื่อท่านละหมาดแล้ว ให้ท่านนั่งลง และจงสรรเสริญต่ออัลลอฮ์ตามที่พระองค์คู่ควรได้รับ และจงเศาะละวาตแก่ฉัน แล้วจึงขอดุอาอ์ต่ออัลลอฮ์”** (บันทึกโดยอัตติรมิซีย์ ฮะดีษลำดับที่ 3476 อัลอัลบานีย์กล่าวว่าเศาะฮี้หฺ ในเศาะฮี้หฺอัลญามิฮฺ 1/172)

5> ขอคู่อำลัต์อ้อลลฮ์ด้วยพระนามทั้งหลายอันสวยงามของพระองค์

ให้เลือกพระนามอันงดงามของอ้อลลฮ์ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสิ่งที่เขาจะขอ เช่น เมื่อเขาขอชีวิตจากอ้อลลฮ์ เขาต้องกล่าวว่า “ยา รือซซาก ใ้อ้ผู้ทรงประทานชีวิต” เมื่อเขาขอความเมตตาจากอ้อลลฮ์ เขาต้องกล่าวว่า “ยา เราะห์มาน ยา เราะหีม ใ้อ้ผู้ทรงเมตตา ผู้ทรงปรานี” เมื่อเขาขอชัยชนะและเกียรติยศจากอ้อลลฮ์ เขาต้องกล่าวว่า “ยา อะซี้ซ ใ้อ้ผู้ทรงเกรียงไกร” เมื่อเขาขอการให้อภัย เขาต้องกล่าวว่า “ยา เฆาะฟุร ใ้อ้ผู้ทรงให้อภัย” เมื่อเขาขอการรักษาจากอ้อลลฮ์ เขาต้องกล่าวว่า “ยา ซาฟิ ใ้อ้ผู้ทรงรักษา” เป็นต้น

เขาต้องขอคู่อำลัต์ด้วยพระนามของอ้อลลฮ์ที่เหมาะสมกับสิ่งที่เขาต้องการขอ อ้อลลฮ์ ตะอาลาตรัสว่า:

: [وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا] {الأعراف: 180}

ความว่า “อ้อลลฮ์ทรงมีพระนามอันงดงามมากมาย ดังนั้นจงขอคู่อำลัต์ด้วยพระนามเหล่านั้น” [ซูเราะฮ์ อ้อลอะอ์รอฟ: 180]

6> กล่าวคู่อำลัต์ซ้ำๆ และอ้อนวนอนอย่างจริงจัง

หลักฐานคือฮะดีษของท่านอับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม่า ที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้ขอคู่อำลัต์ว่า: “ใ้อ้อ้อลลฮ์ โปรดทำให้สิ่งที่พระองค์ได้สัญญากับฉันประสบความสำเร็จด้วยเถิด ใ้อ้อ้อลลฮ์โปรดนำสิ่งที่พระองค์ได้สัญญามาให้กับฉันด้วยเถิด” และท่านยังคงขอยุ่อย่างนั้นจนผ้าคลุมบ่าของท่านหล่นลงมา แล้วท่านออบูบกร็ก็ได้หยิบมาวางไว้บนบ่าเช่นเดิม แล้วกล่าวว่า: “ใ้อันบียะฮ์ของอ้อลลฮ์ พอเถิด...” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 1763)

และฮะดีษที่ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์ รายงานว่า ขณะที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ขอคู่อำลัต์ให้แก่เผ่าเคาต์ ท่านกล่าวว่า: “ใ้อ้อ้อลลฮ์ โปรดให้ทางนำแก่เผ่าเคาต์ และโปรดนำพวกเขามาด้วยเถิด ใ้อ้อ้อลลฮ์ โปรดให้ทางนำแก่เผ่าเคาต์ และโปรดนำพวกเขามาด้วยเถิด” (บันทึกโดยอ้อลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 2937 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2524)

และในเศาะฮี้หฺมุสลิมท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “ชายคนหนึ่งเดินทางไกล ผมรุกรังและเปื้อนฝุ่น ยกมือทั้งสองของเขาขึ้นสู่อ้อลลฮ์ และกล่าวว่า ใ้อ้พระผู้อภิบาลของฉัน ใ้อ้พระผู้อภิบาลของฉัน” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 1015) นี่คือนหลักฐานบ่งบอกถึงการกล่าวคู่อำลัต์ซ้ำๆ ด้วยการอ้อนวนอนอย่างจริงจัง

มีสุนนะฮ์ให้ขอคูอาฮ์ซ้ำสามครั้ง; ดังฮะดีษที่ท่านอิบนุมัสอูด เราะฎิยัลลอฮุอันฮ์กล่าวว่: “เมื่อก่อนมีขอคูอาฮ์ ท่านจะขอสามครั้ง ท่านขอคูอาฮ์ว่: “**โอ้อัลลอฮ์ ท่านจงจัดการพวกกูรีอัยฮ์ด้วยเถิด สามครั้ง**” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 240)

7> ขอคูอาฮ์ลับๆ

อัลลอฮ์ตะอาลาตรัสว่:

{ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً} [الأعراف: 55]

ความว่ “พวกเจ้าจงขอคูอาฮ์ต่อผู้ทรงอภิบาลของพวกเจ้าในสภาพถ่อมตนและปกปิด” [ซูเราะฮ์อัลอะอ์รอฟ: 55]

การปกปิดในการขอคูอาฮ์ย่อมแสดงถึงความบริสุทธิ์ใจมากกว่า ด้วยเหตุนี้อัลลอฮ์อัสซะวะญัดล้จึงได้ชื่นชมท่านนบีซะกะรียา อะลัยฮิสสลาม ว่:

{إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا} [مريم: 3]

ความว่ “เมื่อเขาวิงวอนต่อผู้ทรงอภิบาลของเขา ด้วยการวิงวอนอย่างลับๆ” [ซูเราะฮ์มัรยัม: 3]

ทั้งนี้เพื่อแสวงหาความบริสุทธิ์ใจในการขอคูอาฮ์ ตามคำอธิบายของหนึ่งในบรรดานักอธิบายอัลกุรอาน

◆ เกร็ด : บางคนอาจจะถามว่ ฉันจะขออะไรในคูอาฮ์ของฉัน?

คำตอบคือ: จงขอในสิ่งที่คุณต้องการทั้งเรื่องในโลกนี้และโลกอาคิเราะฮ์ จงกระตือรือร้นในการขอคูอาฮ์ด้วย ญะวามิฮ์ อัลกะลิม คือ คำสั้นๆ ที่มีความหมายครอบคลุมกว้างๆ และลึกซึ้ง นั่นคือคูอาฮ์ที่ปรากฏในอัลกุรอานและสุนนะฮ์ของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม มีทั้งการขอให้ได้ดีทั้งในโลกนี้และโลกอาคิเราะฮ์ จงใคร่ครวญคำถามเดียวกันนี้ตอนที่ท่านนบีถูกถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ ท่านได้ตอบด้วยถ้อยคำที่ยิ่งใหญ่ครอบคลุมทั้งโลกนี้และโลกอาคิเราะฮ์ ช่างเป็นข่าวดีที่ยิ่งใหญ่ และช่างเป็นการให้ที่มากล้นจริงๆ ดังนั้นท่านจงยึดมั่นไว้และจงใคร่ครวญ

ท่านอุมู มาลิก อัลอัษษะอียี รายงานจากพ่อของเขา เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา ว่ “เขาได้ยื่นท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ตอบชายคนหนึ่งที่มาถามท่านว่: โอ้ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ฉันจะกล่าวว่อย่างไรเมื่อฉันขอต่อพระเจ้าของฉัน? ท่านตอบว่: “**จงกล่าวว่**

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَعَافِنِي وَارْزُقْنِي

อ่านว่า “อัลลอลฮุมมัฆฟิรลีย์ วารฮัมมีย์ วะอาฟีนีย์ วาร์ซุกนีย์”

ความว่า “โอ้อัลลอลฮ์ โปรดอภัยโทษให้แก่ฉันด้วยเถิด โปรดเมตตาฉันด้วยเถิด โปรดประทานความปลอดภัย/สุขภาพดี และปัจจัยยังชีพให้แก่ฉันด้วยเถิด” แล้วท่านก็กำมือ นอกจากนี้วโป่ง และกล่าวว่า “ทั้งหมดนี้ได้รวมทุกอย่างให้แก่ท่านแล้ว ทั้งโลกนี้และโลกอาคิเราะฮ์ของท่าน” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2697)

และในอีกสายรายงานหนึ่งกล่าวว่า เมื่อชายคนหนึ่งเข้ารับอิสลามท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้สอนการละหมาดให้แก่เขา และใช้เขาให้ขอดุอาอ์ด้วยคำขอเหล่านี้

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاهْدِنِي وَعَافِنِي وَارْزُقْنِي

อ่านว่า “อัลลอลฮุมมัฆฟิรลีย์ วารฮัมมีย์ วะฮ์ดีนีย์ วะอาฟีนีย์ วาร์ซุกนีย์”

ความว่า “โอ้อัลลอลฮ์ โปรดอภัยโทษให้แก่ฉันด้วยเถิด โปรดเมตตาฉันด้วยเถิด โปรดให้ทางนำแก่ฉัน โปรดประทานความปลอดภัย/สุขภาพดี และปัจจัยยังชีพให้แก่ฉันด้วยเถิด” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2697)

◆ มีสุนนะฮ์ให้ขอดุอาอ์ให้แก่พี่น้องของเขาลับหลัง และนั่นก็เป็นดุอาอ์ที่ถูกต้องรับด้วยการอนุมัติของอัลลอลฮ์ และผู้ที่ขอก็จะได้ได้รับความประเสริฐที่ยิ่งใหญ่ด้วย ดังฮะดีษที่ท่านอบู ฮัดดัดดาฮ์ เราะฎียัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า: ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “การขอดุอาอ์ของมุสลิมคนหนึ่งให้แก่พี่น้องของเขาลับหลัง เป็นดุอาอ์ที่ถูกต้องรับ มะลาอิกะฮ์ผู้ได้รับมอบหมายจะอยู่ที่ศีรษะของเขา ทุกครั้งที่เขาขอดุอาอ์ดี ๆ ให้แก่พี่น้องของเขา มะลาอิกะฮ์ผู้นั้นก็จะกล่าวว่า ขอให้อัลลอลฮ์ทรงรับดุอาอ์นี้ด้วยเถิด และขอให้ท่านได้รับสิ่งนั้นเช่นกัน” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2733)

สุนนะฮ์ในชีวิตประจำวันอีกอย่างหนึ่งคือ การซิกิร์ลอลฮ์ หรือการรำลึกถึงอัลลอลฮ์

การรำลึกถึงอัลลอลฮ์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคือ: การอ่านคัมภีร์ของอัลลอลฮ์ ซึ่งการอิมาตะฮ์ด้วยการอ่านอัลกุรอานเช่นนี้ทำให้ชาวสะลัฟถึงกับอดนอนกลางคืน

ความว่า “พวกเขาหลับนอนแต่เพียงส่วนน้อยของเวลากลางคืน และในยามรุ่งสางพวกเขาขออภัยโทษต่ออัลลอลฮ์” [ซูเราะฮ์อัลซุฮาริยาต: 17-18]

การรำลึกถึงอัลลอฮ์เป็นการให้ชีวิตแก่หัวใจ

พวกเราส่วนใหญ่ในยุคนี้ยุ่งอยู่กับภาระที่มากมาย จนรู้สึกว่าหัวใจจุดตันหรือขึ้นสนิม อยู่อย่างเหลวไหล เผอเรอ ดังนั้น การให้ชีวิตแก่หัวใจนั้นต้องให้ด้วยการรำลึกถึงอัลลอฮ์ ท่านอบู มุซา เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวว่ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้กล่าวว่า: “อุปมาผู้ที่รำลึกถึงพระผู้อภิบาลของเขา กับผู้ที่ไม่ได้รำลึกถึงพระผู้อภิบาลของเขา อุปมาดังผู้มีชีวิตกับผู้ที่ตาย” และในสำนวนของมุสลิมท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า “อุปมาบ้านที่มีการรำลึกถึงอัลลอฮ์ กับบ้านที่ไม่มีการรำลึกถึงอัลลอฮ์ อุปมาดังผู้มีชีวิตกับผู้ที่ตาย” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ ฮะดีษลำดับที่ 6407 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 779)

อัลลอฮ์ส่งเสริมให้มีการรำลึกถึงพระองค์ในอัลกุรอานไว้หลายแห่ง เช่น:

1

อัลลอฮ์ได้ส่งเสริมให้ปวงบ่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์มากๆ พระองค์ตรัสว่า:

{ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا وَ سَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا } [الأحزاب: 41-42]

ความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงรำลึกถึงอัลลอฮ์ โดยการรำลึกอย่างมากมาย และจงแซ่ซ้องสดุดีต่ออัลลอฮ์ทั้งยามเช้าและยามเย็น” [ซูเราะฮ์ อัลอะฮ์ซาบ: 41-42]

2

อัลลอฮ์ได้ทรงสัญญาแก่บรรดาผู้รำลึกถึงพระองค์ทั้งชายและหญิง ว่า จะได้รับการอภัยโทษและรางวัลตอบแทนที่ยิ่งใหญ่ อัลลอฮ์ตรัสว่า:

{ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا } [الأحزاب : 35]

ความว่า “และบรรดาผู้รำลึกถึงอัลลอฮ์อย่างมากมาย ทั้งที่เป็นชายและหญิง อัลลอฮ์ได้เตรียมไว้สำหรับพวกเขาแล้ว ซึ่งการอภัยโทษและรางวัลอันใหญ่หลวง” [ซูเราะฮ์ อัลอะฮ์ซาบ: 35]

3

และอัลลอฮ์ได้เตือนให้ระวังลักษณะของบรรดามุนาฟิกทั้งหลาย พวกเขารำลึกถึงอัลลอฮ์ แต่ลองพิจารณาดูว่าพวกเขารำลึกแค่ไหน อัลลอฮ์ตรัสว่า:

{ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَآؤُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا } [النساء: 142]

ความดีให้แก่เขาหนึ่งร้อยความดี และถูกลบล้างให้แก่เขาหนึ่งร้อยความผิด และจะถูกปกป้องจากชัยฏอนตลอดทั้งวันนั้นจนค่ำ และจะไม่มีผู้ใดประเสริฐกว่าเขานอกจากผู้ที่ปฏิบัติมากกว่าเขา”

และผู้ใดกล่าวว่า (ซุบฮานัลลอฮิ ะบิฮัมดีฮ์) ความว่า มหาบริสุทธิ์ที่ยิ่งแต่อัลลอฮ์ และการสรรเสริญทั้งหมดเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ ในหนึ่งวันกล่าวหนึ่งร้อยครั้ง ความผิดทั้งหมดของเขาจะถูกลบล้าง แม้ว่ามันจะมีมากเท่ากับฟองน้ำในทะเลก็ตาม” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 3293 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2691)

2

لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

ท่านอบู อัยยูบ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวว่่า: ท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่่า: “ผู้ใดกล่าวว่า (ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮุ ะฮ์ตะฮุ ลาชะรีกะละฮ์ ละฮุลมุลกุ ละฮุลฮัมดู ะฮุวะ อะลา กุลลัซัยอิน เกาะดีร) ความว่่า: “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์เพียงผู้เดียว โดยไม่มีภาคีใดๆ ต่ออัลลอฮ์ อำนาจการปกครองและการสรรเสริญทั้งหมดเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ และอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่งทุกอย่าง” กล่าวสิบครั้งเท่ากับการปล่อยทาสสี่คนจากลูกหลานของนบีอิสมายิล” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 6404 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2693)

3

ท่านสะอัด บิน อญู วักกอศ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวว่่า ขณะทีพวกรเราอยู่กับท่าน เราะะฎิยัลลอฮุอันฮิ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ท่านกล่าวว่่า: “พวกท่านอ่อนแอหรือที จะ แสวงหาความดีในทกๆ วัน หนึ่งพันความดี?” และคนหนึ่งที่นัองอยู่ตรงนัั้นก็ถามว่่า คนหนึ่งคนใดในหมู่พวกรเราจะแสวงหาความดีหนึ่งพันความดีได้ย่่างไร? ท่านจึงกล่าวว่่า: “กล่าว ซุบฮานัลลอฮ์ หนึ่งร้อยครั้ง จะถูกบันทึกให้แก่เขาหนึ่งพันความดี หรือลบล้างความผิดให้แก่เขาหนึ่งพันความผิด” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2698)

4

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ

ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวว่่า แท้จริงท่านเราะะฎิยัลลอฮุอันฮิ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่่า: “ผู้ใดกล่าวว่า: “ซุบฮานัลลอฮิ ะบิฮัมดีฮ์” ความว่่า “มหาบริสุทธิ์ที่ยิ่งแต่อัลลอฮ์ และการสรรเสริญทั้งหมดเป็นสิทธิของอัลลอฮ์” ในหนึ่งวันกล่าวหนึ่งร้อยครั้ง ความผิดทั้งหมดของเขาจะถูกลบล้าง

แม้ว่าจะมีมากเท่ากับฟองน้ำในทะเลก็ตาม” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 6405 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2692)

และในสายรายงานในบันทึกของมุสลิมท่านกล่าวว่า: “ผู้ใดกล่าวในตอนเช้าและตอนเย็นว่า “ซุบฮานัลลอฮิ อะละฮิมดิฮิ” ความว่า “มหาบริสุทธิ์ยิ่งแต่อัลลอฮ์ และการสรรเสริญทั้งหมดเป็นสิ่งสิทธิของอัลลอฮ์” หนึ่งร้อยครั้งจะไม่มีผู้ใดนำพาสิ่งใดที่ประเสริฐกว่าสิ่งที่เขานำมา นอกจากผู้ที่กล่าวเหมือนกับเขาหรือมากกว่าเขา” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2692)

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

และฮะดีษที่กล่าวถึงความประเสริฐของการรำลึกถึงอัลลอฮ์มีอีกมากมาย และที่ได้นำเสนอไปคือ สิ่งปฏิบัติกันแพร่หลายที่สุด และเป็นฮะดีษที่มีความถูกต้องมากที่สุดในหมวดนี้ และมีฮะดีษอื่นๆ เช่น ฮะดีษที่ท่านอบู มูซา อัลอะซอะรียะ เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวไว้ว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวแก่ฉันว่า: “เอาไหมฉันจะบอกท่านถึงขุมทรัพย์หนึ่งจากบรรดาขุมทรัพย์ของสวรรค์?” ฉันจึงตอบว่า: เอาซิครับ ท่านจึงกล่าวว่า: “เจ้าจงกล่าวว่า ลาเฮาละ วะลา กุวะวะตะ อิลลาบิลลาฮ์ ความว่า ไม่มีพลังอำนาจใดนอกจากพลังอำนาจของอัลลอฮ์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ ฮะดีษลำดับที่ 4202 บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2704)

และท่านอบู ฮุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวไว้ว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวไว้ว่า: “การที่ฉันกล่าวว่า

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ

“ซุบฮานัลลอฮ์ วัลฮัมดุลิลลาฮ์ วะลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮ์ วัลลอฮุอักบัร”

ความว่า “มหาบริสุทธิ์ยิ่งแต่อัลลอฮ์ การสรรเสริญทั้งหมดเป็นสิ่งสิทธิของอัลลอฮ์ และไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ และอัลลอฮ์ผู้ทรงยิ่งใหญ่”

การกล่าวเช่นนี้เป็นที่รักแก่ฉันมากกว่าสิ่งใดดวงอาทิตย์ขึ้นมาส่องแสงให้มันเสียอีก” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2695)

การขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์ก็เป็นกรรำลึกถึงอัลลอฮ์เช่นกัน ท่านอัลอะหม์อร อัลมุชะนีฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ กล่าวไว้ว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวไว้ว่า: “แท้จริงฉันขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์ในวันหนึ่งเป็นจำนวนหนึ่งร้อยครั้ง” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2702)

นี่คือสิ่งที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ปฏิบัติ และท่านก็ส่งเสริมให้ขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์มาก ๆ ดังฮะดีษที่ท่าน อัลอะหม์อร เราะฎิยัลลอฮุอันฮิ ได้กล่าวไว้ว่า: ท่านเราะซูลุลลอฮ์

คือลัลลอฮุอะละยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า “**ไอ้มนุษย์ทั้งหลาย จงสำนึกผิดกลับเนื้อกลับตัวสู่อัลลอฮ์เถิด แท้จริงฉันขออภัยโทษกลับเนื้อกลับตัวในแต่ละวันเป็นจำนวนหนึ่งร้อยครั้ง**” (บันทึกโดยมุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2702)

และท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า ฉันได้ยินท่านเราะซูลุลลอฮ์คือลัลลอฮุอะละยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า “**ขอสาบานต่ออัลลอฮ์ แท้จริงฉันขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์ และกลับเนื้อกลับตัวสู่อัลลอฮ์ในแต่ละวันมากกว่าเจ็ดสิบครั้ง**” (บันทึกโดย อัลบุคอรี ฮะดีษลำดับที่ 6307) ดังนั้นจำเป็นสำหรับปวงบ่าวทั้งหลายอย่าได้เพิกเฉยต่อการขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์เลย

และฉันขอปิดท้ายด้วยบทซิกิริที่ยิ่งใหญ่ที่อยู่ในบันทึกของเศาะฮิห์ทั้งสอง คือฮะดีษที่ท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะวะฎิยัลลอฮุอันฮ์ กล่าวว่า ท่านเราะซูลุลลอฮ์คือลัลลอฮุอะละยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า: “**คำรำลึกสองคำ ที่เบาลิ้น แต่หนักบนตาชั่ง และเป็นที่ยกย่องสำหรับอัลลอฮ์ นั่นคือ**

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

อ่านว่า “**ซุบฮานัลลอฮิ ะบิฮัมดิฮิ ซุบฮานัลลอฮิล อะซีมี**”

ความว่า “**มหาบริสุทธิ์ยิ่งแต่อัลลอฮ์ และการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ มหาบริสุทธิ์ยิ่งแต่อัลลอฮ์ผู้ทรงยิ่งใหญ่**” (บันทึกโดยอัลบุคอรี ฮะดีษลำดับที่ 6406 บันทึกโดย มุสลิม ฮะดีษลำดับที่ 2694)

การสรรเสริญทั้งหมดเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮ์ ที่สิ่งดี ๆ ทั้งหมดสมบูรณ์ได้ด้วยความโปรดปรานของพระองค์

THAI

บทนำ

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลา
ก่อนรุ่งอรุณ/ฟัจญ์ร

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลา
รุ่งอรุณ/ฟัจญ์ร

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลา
สาย/ฆุฮา

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลาบ่าย
/ซุฮร์ และเวลาเย็น/อัศร์

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลา
ค่ำ/มัฆริบ

สุนนะฮ์ต่างๆ ในเวลา
กลางคืน/อิซฮาอ์

สุนนะฮ์ในการรับ
ประทานอาหาร

สุนนะฮ์ในการสละ
การพบกัน และนั่ง
ชุมนุม

สุนนะฮ์ในการสวมใส่
เสื้อผ้าและเครื่อง
ประดับ

สุนนะฮ์ในการจาม
และการหวด

สุนนะฮ์อื่นๆ

สุนนะฮ์และบทซิกิรต่างๆ ในชีวิตประจำวันของท่านนบี

คือลิลลลอฮูอะลัยฮิวะซัลลัม

اللغة التايلندية
THAI
LANGUAGE

جميع لغات المشروع
ALL LANGUAGES